

СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Број 27

Год. LXIV

Понеделник, 25 февруари 2008

Цена на овој број е 270 денари

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

СОДРЖИНА

	Стр.		Стр.
385. Указ бр. 26 од Претседателот на Република Македонија.....	2	393. Правилник за правилата, сигналите и ознаките за безбедна и уредна пловидба на пловните патишта на внатрешните води.....	52
386. Указ бр. 27 од Претседателот на Република Македонија.....	2	394. Одлука на Уставниот суд на Република Македонија, У.бр. 74/2007 од 13 февруари 2008 година.....	100
387. Одлука за давање согласност на Програмата за развој и изградба на основната радиодифузна мрежа на Јавното претпријатие Македонска радиодифузија за 2008 година.....	2	395. Одлука на Уставниот суд на Република Македонија, У.бр. 75/2007 од 13 февруари 2008 година.....	102
388. Одлука за давање на трајно користење на движни ствари.....	2	396. Одлука за изменување и дополнување на Одлуката за просечна цена на производство, дистрибуција и снабдување со топлинска енергија за греење за регулиран период на Топлификација АД-Скопје..	104
389. Програма за остварување на научно-истражувачката дејност, технолошкиот развој и техничката култура во Република Македонија за 2008 година....	3	397. Одлука за изменување и дополнување на Одлуката за просечна цена на производство, дистрибуција и снабдување со топлинска енергија за греење за регулиран период на Скопје Север АД - Скопје.....	104
390. Правилник за странците.....	7		
391. Наредба за преземање на мерки за ветеринарно јавно здравство за извршување на ветеринарните мерки и контроли за заштита на јавно здравство од контаминанти или резидуи кои се пренесуваат од животните или производите од животинско потекло и периодот за извршување на тие мерки во 2008 година.....	48	Декларации, заеднички позиции и демарши на Европската унија кон кои се придружува/прифаќа Република Македонија на покана на ЕУ	
392. Правилник за поблиските критериуми што се однесуваат на техничките услови и мерките потребни за безбеден сообраќај, потребниот број на вработен персонал за организирање и/или следење на стручна способност, критериумите за железничките возила и мерки за заштита од бучава и заштита на животната средина.....	51	1. Преглед на декларации, обраќања, реакции и изјави на ЕУ (Брисел) кон кои Република Македонија се придружила во периодот 1 јули–31 декември 2007 година	1
		2. Преглед на изјави на Претседателството на ЕУ (Њујорк, Женева, Виена, Стразбург), кон кои Република Македонија се придружила во периодот 1 јули – 31 декември 2007 година.....	3
		Огласен дел.....	1-64

**ПРЕТСЕДАТЕЛ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
385.****УКАЗ БР. 26**

21 февруари 2008 година

Врз основа на член 84, алинеја 8 од Уставот на Република Македонија

ПОСМРТНО СЕ ОДЛИКУВА

Димитар Илиевски-Мурато

со МЕДАЛ ЗА ЗАСЛУГИ ЗА МАКЕДОНИЈА

за врвните резултати од областа на алпинизмот, особено со освојувањето на највисокиот планински врв во светот Монт Еверест на 10 мај 1989 година, што претставува голем подвиг и исклучително спортско достигнување од значење за поширока афирмација на Република Македонија.

Бр. 10-147 21 февруари 2008 година Скопје	Претседател на Република Македонија, Бранко Црвенковски, с.р.
---	--

386.**УКАЗ БР. 27**

21 февруари 2008 година

Врз основа на член 84, алинеја 8 од Уставот на Република Македонија

СЕ ОДЛИКУВА

Глигор Делев

со МЕДАЛ ЗА ЗАСЛУГИ ЗА МАКЕДОНИЈА

за врвните резултати од областа на алпинизмот, особено со освојувањето на највисокиот планински врв во светот Монт Еверест на 20 мај 2007 година, што претставува голем подвиг и исклучително спортско достигнување од значење за поширока афирмација на Република Македонија.

Бр. 10-148 21 февруари 2008 година Скопје	Претседател на Република Македонија, Бранко Црвенковски, с.р.
---	--

**ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
387.**

Врз основа на член 12 став 1 и 2 од Законот за основање на Јавно претпријатие Македонска радиодифузија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 6/98 и 98/00), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 29.01.2008 година, донесе

**ОДЛУКА
ЗА ДАВАЊЕ СОГЛАСНОСТ НА ПРОГРАМАТА
ЗА РАЗВОЈ И ИЗГРАДБА НА ОСНОВНАТА РА-
ДИОДИФУЗНА МРЕЖА НА ЈАВНОТО ПРЕТ-
ПРИЈАТИЕ МАКЕДОНСКА РАДИОДИФУЗИЈА
ЗА 2008 ГОДИНА**

1. Со оваа одлука се дава согласност на Програмата за развој и изградба на основната радиодифузна мрежа на Јавното претпријатие Македонска радиодифузија за 2008 година, бр. 02-237/2, донесена од Управниот одбор на ова јавно претпријатие.

2. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 19-531/1
29 јануари 2008 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски, с.р.**

388.

Врз основа на член 54, став 2 од Законот за користење и располагање со стварите на државните органи („Службен весник на Република Македонија“ бр. 8/05 и 150/07), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 18.02.2008 година, донесе

**ОДЛУКА
ЗА ДАВАЊЕ НА ТРАЈНО КОРИСТЕЊЕ НА
ДВИЖНИ СТВАРИ****Член 1**

Со оваа одлука од досегашниот корисник Министерството за култура, се даваат на трајно користење движните ствари наведени во Спецификацијата на движни ствари која е дадена во прилог на оваа одлука и е нејзин составен дел, на Националната установа – „Тетовски театар“ – Тетово, за културни потреби, како и за изведуваче на културни проекти од интерес за Република Македонија, односно, за вршење на нивната основна дејност – создавање и интерпретација на уметнички дела и подготвување и објавување на уметнички дела.

Член 2

Министерот за култура склучува договор со директорот на Националната установа – „Тетовски театар“ – Тетово, за правата и обврските за движните ствари од член 1 на оваа одлука кои се даваат на трајно користење.

Член 3

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 19-884/1
18 февруари 2008 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски, с.р.**

СПЕЦИФИКАЦИЈА НА ДВИЖНИ СТВАРИ

Реден број	Опис на стоките	Единица мерка	Количина	Вредност
1.	Фустани		14	7.000,00
	Маици		11	2.200,00
	Женски панталони	парче	11	3.300,00
	Сукњи		2	800,00
	Каиши		15	1.500,00
2.	Козметика за коса (боја)	парче	80	6.000,00
3.	Кармини	парче	200	10.000,00
	Креони		1.260	37.800,00
4.	Хеланки	парче	90	18.000,00
5.	Сукњи	парче	65	26.000,00
6.	Папучи женски	парче	61	12.200,00
	Чевли машки		12	4.800,00
7.	Козметика за тело	парче	1	10.000,00
8.	Козметика за лице и тело	парче	1	10.000,00
	Бижутерија		1	1.500,00
9.	Сакоа женски		4	3.200,00
	Кошули женски		9	4.500,00
	Халанки	парче	7	1.400,00
	Фустани		15	12.000,00
	Маици женски		47	9.400,00
10.	Обувки женски	парче	33	13.200,00
11.	Обувки женски	парче	19	7.600,00
12.	Лак за нокти	парче	23	690,00
13.	Козметика за тело	парче	1	2.000,00
14.	Бижутерија	парче	1	3.000,00
15.	Платно за ролни	парче	46	460.000,00
16.	Платно за ролни	парче	8	80.000,00
17.	Чевли	парче	200	80.000,00
Вкупно во денари				828.090,00

389.

Врз основа на член 34 став 2 од Законот за научноистражувачка дејност ("Службен весник на Република Македонија" бр. 13/96 и 29/02) и член 40, став 4 од Законот за извршување на Буџетот на Република Македонија за 2008 година ("Службен весник на Република Македонија" бр.160/07), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 5.02.2008 година, донесе

**ПРОГРАМА
ЗА ОСТВАРУВАЊЕ НА НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКАТА
ДЕЈНОСТ, ТЕХНОЛОШКИОТ РАЗВОЈ И
ТЕХНИЧКАТА КУЛТУРА ВО РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА ЗА 2008 ГОДИНА**

**1. ПРОГРАМА ЗА НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКАТА
ДЕЈНОСТ ЗА 2008 ГОДИНА**

Програмата за научноистражувачката дејност во Република Македонија се остварува во согласност со Уставот на Република Македонија, Законот за научноистражувачка дејност ("Службен весник на Република Македонија" бр. 13/96 и 29/02) и подзаконските акти

Правилникот за утврдување на условите и критериумите за доделување на средства за реализација на годишните програми за работа и развој на јавните научни установи („Службен весник на Република Македонија“ бр. 3/05) и Правилникот за утврдување на условите и критериумите за доделување на средства за реализација на научноистражувачката дејност во Република Македонија објавен во („Службен весник на Република Македонија“ бр. 3/05).

Програмата за научноистражувачката дејност во Република Македонија се реализира со цел овозможување на фундаментални и применети истражувања, трансфер на знаења и други активности во областа на научните истражувања кај субјектите за вршење на научноистражувачка дејност.

Со програма се финансираат активностите од научноистражувачка дејност на субјектите и тоа:

- национални научноистражувачки програми и проекти
- меѓународни научноистражувачки програми и проекти

- оспособување, создавање на научноистражувачки кадри
- меѓународна научна соработка и трансфер на знаења и вештини
- издавање на научни книги, годишни зборници, научни списанија објавување на домашни научни трудови во странски научни списанија и објавување на странски научни трудови на македонски јазик и јазиците на заедниците
- организација на научни собири
- учество на домашни научни истражувачи на меѓународни научни собири и студиски престои во странство
- престои на странски научни истражувачи во Република Македонија
- други намени утврдени со Законот за научноистражувачка дејност.

1.1. Научноистражувачки проекти (национални и меѓународни)

Континуираната научноистражувачка работа низ научноистражувачки проекти во природните, биотехничките, техничките, медицинските хуманитарни и општествените науки претставува перманентна ориентација. Во областите од национален карактер како што се историјата, македонскиот јазик, фолклорот и археологијата постојат области кои не се доволно истражени, а кои се од големо значење за меѓународното афирмирање на нашата држава. Покрај фундаменталното значење, вложувањата во научноистражувачка дејност се во функција на забрзаниот економски развој.

Од друга страна, активното вклучување на младите истражувачи во научноистражувачката работа превентивно делува на „одлив на мозоци“ од државата, а користењето на потенцијалот на младиот научен кадар обезбедува временски далекусежен стабилен и континуиран развој на државата.

1.2. Издавачка дејност

Резултатите од научноистражувачката дејност се главен индикатор за активност на научните работници. Тие се верификуваат преку нивно објавување во форма на трудови во печатени книги и научни списанија, зборници издадени од научните институции и зборници од одржани научни собири. Печатеното издаваштво е незаменлив начин на комуникација на научниот работник со соодветната научна јавност, но и пошироко.

1.3. Стипендии за млади научноистражувачки кадри

Министерството за образование и наука во 2008 година ќе доделува средства за стипендии за млади талентирани научни кадри-постдипломци преку објавување на конкурс за доделување на средства за стипендии на кандидати со висок просек на завршени студии, исто така ќе се одобруваат средства за еднократен надомест за изработка и одбрана на магистерски и докторски трудови.

1.4. Организирање на научни собири во Република Македонија

Програмата предвидува финансиска поддршка за организирањето на научни собири од национален и меѓународен карактер. За оваа година Министерството за образование и наука ќе кофинансира 50 научни собири во Република Македонија.

1.5. Учество на научни работници на меѓународни собири

Усовршувањето на научните работници во странство се остварува преку различни видови на нивно активно учество на конференции, семинари, конгреси и симпозиуми. За овие престои се покриваат дел од патните трошоци и дневните трошоци и котизацијата за учество на собирот.

1.6. Студиски престои во странство и престој на странски научни работници во Република Македонија

Еден од инструментите за поддршка на усовршувањето на домашните научно-истражувачките кадри во странство е кофинансирањето на студиските престои. Во доделувањето на овие средства ќе се применат критериумите за селекција на апликантите за ваков вид на поддршка врз основа на должината на престојот, статусот на институцијата каде ќе се престојува, програмата на престојот и др.

1.7. Програми на јавните научни установи

Од програмата за научноистражувачка дејност за јавните научни установи (научните институти) се издвојуваат средства за програмските активности: научноистражувачки проекти, издавачка дејност, организирање на научни собири, учество на научни собири во странство, студиски престои во странство, престој на странски научни работници во Република Македонија, набавка на научноистражувачка опрема, набавка на странска научна литература, адаптација и санација на објекти и др.

1.8. Набавка на научна странска литература

Во 2008 година се планира континуирана набавка на научната литература (периодика).

Најновите светски научни податоци и резултати, кои најчесто се сместуваат во посебни информатички бази на податоци кои се набавуваат и овозможуваат за нашите научни истражувачи. Пристапот до податоците овозможува и размена на научните информации со што се придонесува нашата држава да биде активен учесник во процесот на научната глобализација.

1.9. Други расходи - (реферална дејност, исплата на рецензии за проекти и други активности)

Формирањето на единствена база на податоци за сите научни работници во државата со целокупна научноистражувачка активност претставува придобивка која овозможува увид во потенцијалот на научните работници со што би бил ефикасно ангажиран за развојот на државата. За вклучување во меѓународните бази на податоци е ангажиран Рефералниот центар при НУБ „Св. Климент Охридски“.

Исто така се утврдува исплата на рецензии на научни работници кои извршиле рецензирање на нови проекти, годишни извештаи и завршни извештаји за национални и меѓународни проекти.

2. ПРОГРАМА ЗА ТЕХНОЛОШКИ РАЗВОЈ ЗА 2008 ГОДИНА

Потребата за финансиска поддршка за поттикнување и помагање на технолошкиот развој за 2008 година се темели врз обврските на државата за поттикнување и

помагање на технолошкиот развој утврдени во Уставот на Република Македонија, во Законот за поттикнување и помагање на технолошкиот развој, како и програмските определби за развој на научно истражувачката дејност во Република Македонија.

Средствата наменети за поттикнување и помагање на технолошкиот развој ќе се насочат кон поддршка на активностите на носителите на технолошкиот развој и во основа ќе се користат за: софинансирање на развојно-истражувачки проекти; поттикнување на иноваторството (поддршка за реализација на иновациjsки предлози и презентација на постигнувањата во иноваторството); поддршка на постојната и софинансирање на развој на нова технолошка инфраструктура; и други активности во функција на унапредување на технолошкиот развој.

2.1. Развојно-истражувачки проекти

Со средствата од Буџетот за 2008 година ќе се прифатат за софинансирање нови развојно-истражувачки проекти чии носители се субјектите на технолошкиот развој со задолжителна соработка (директно ангажирање) на научно-истражувачкиот кадар од универзитетите во Република Македонија.

Потребата од планирање на предвидените средства во Буџетот се должи на позитивните искуства и резултати од софинансирањето на ваков вид проекти во изминатиот повеќегодишен период. Ефектите од софинансирањето на развојно-истражувачки проекти се: нови производи, нови производни линии и погони, рационализација во производните процеси, супституција на некавалитетни или увозни сировини, нови вработувања, заштеда на енергија, заштита на животната средина, и слично.

2.2. Иновациjsки проекти

Со средствата од Буџетот за 2008 година ќе се софинансира иноваторството, пронаоѓаштвото и рационализаторството, како значајни компоненти за забрзан развој, бидејќи развојната способност и технолошкиот дострел на секоја земја се мери по бројот на иновации создадени во државата. Средствата ќе се наменат за: изработка на прототипови, иновативни решенија, организирање на традиционалната изложбата на пронајдоци МАКИНОВА и друго.

Средствата кои досега се вложувани за оваа намена се исклучително мали и со нив не може да се унапредува оваа значајна дејност. Резултатите кои иноваторите ги постигнуваат на домашен, а особено на меѓународен план, се многу значајни, а досега вложените средства повеќе од оправдани. Потребни се сериозни напори, за зголемување на вложувањата на државата на овие намени.

2.3. Технолошка инфраструктура

Со средствата од Буџетот за 2008 година ќе се софинансира развојот и унапредувањето на техничко-технолошката инфраструктура која значително заостанува зад потребите. Во изминатиот период, заради недоволни средства не е направена поголема активност во оваа насока, иако е тоа исклучителен приоритет, доколку се цени дека е потребно да се следат современите текови и трендови во Европа и пошироко.

3. ПРОГРАМА ЗА ТЕХНИЧКА КУЛТУРА ЗА 2008

Потребата за финансиска поддршка за поттикнување и помагање на техничка култура за 2008 година се темели врз обврската на државата за поттикнување и помагање на техничката култура утврдени во Уставот на Република Македонија и во Законот за поттикнување и помагање на техничката култура.

Определувањето на висината на потребните средства за поттикнување и помагање на дејноста е направена врз основа на Предлог-програмите за работа и проектите изготвени од страна на носителите на дејноста кои имаат јавни овластувања за вршење на оваа дејност.

Распределбата на средствата кои ќе бидат утврдени во Буџетот за оваа намена ќе се врши врз основа на Годишна програма за поттикнување и помагање на техничката култура, (член 5 од Законот за поттикнување и помагање на техничката култура) и врз основа на Правилникот за критериумите за доделување средства за остварување на програмите за работа, односно проектите во областа на техничката култура.

3.1. Обука за техничка култура (програмски активности-програми за работа и проекти)

Со овие средства ќе се обезбеди покривање на трошоците за организирање обука за техничката култура преку:

- семинари и курсеви во домовите за техничка култура и во струковите сојузи;

- државни манифестации (Државна смотра на млади техничари и природници; Државна смотра „Наука на младите“; Државно првенство во ХСТ; Државен собир на радиоаматерите; Државен фестивал на аматерскиот филм; Денови на македонската фотографија; Државна изложба на фотографии; Летна фото и филмска школа; Државен собир на воздухопловните и ракетните моделари; МАКИНОВА 2008, ЕКОНОВА 2008; Државен натпревар на трактористи; Изложба на подводни фотографии; и др.); и

- меѓународни натпревари, манифестации и котизации (Меѓународен фестивал на непрофесионален филм ОСФАФ; Меѓународен фестивал на непрофесионален документарен филм „Камера 300“; Светски фестивал на непрофесионален филм УНИКА; ФОТОМЕДИА 2008; Светско биенале на фотографија и др.).

3.2. Материјални трошоци

Средствата за материјални трошоци за реалните потреби за остварување на програмските активности на носителите на дејноста техничка култура во државата за 2008 година се предвидува да се обезбедуваат од носителите на дејноста.

3.3. Државна награда “Гоце Делчев”

Согласно Законот за државни награди (“Службен весник на Република Македонија“ бр.52/06) преку Министерство за образование и наука, во Република Македонија се доделува државната награда “Гоце Делчев“, со која се оддава општествено признание за особено значајни остварувања од интерес на државата, од областа на науката. Во календарска година се доделуваат најмногу три награди.

Предвидените средства за научноистражувачка дејност, технолошки развој и техничка култура по намени за 2008 година е прикажан на наредната табела:

Табела 1. Преглед на распределените средства за научноистражувачката дејност за 2008 година.

ПРОГРАМА
ЗА РАСПРЕДЕЛБА НА СРЕДСТВАТА ОД РАЗДЕЛОТ 16001-МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
СЕКТОР ЗА НАУКА И ТЕХНОЛОШКИ РАЗВОЈ И ТЕХНИЧКА КУЛТУРА ПОТПРОГРАМА 71-НАУЧНО-
ИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ ЗА 2008 ГОДИНА

Реден број	Програма	РАСХОДНИ СТАВКИ	НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКИ АКТИВНОСТИ	Распоред на средствата за 2008 година
1	2	3	4	
1	7	420-Патнин расходи, 421-Комунални услуги, 423-Ситен инвентар, 424-Поправка и одржување 425-Договорни услуги 426-Други тековни расходи	Програма за развој и работа и развој на јавните научни установи (научни институти)	23.000.000
2	7	420-Патнин расходи, 421-Комунални услуги, 423-Ситен инвентар, 424-Поправка и одржување 425-Договорни услуги	Научноистражувачки проекти (национални)	36.000.000
3	7	420-Патнин расходи, 421-Комунални услуги, 423-Ситен инвентар, 424-Поправка и одржување 425-Договорни услуги 464-Разни трансфери	Научноистражувачки проекти (меѓународни)	16.000.000
4	7	425-Договорни услуги	Издавачка дејност (печатење на научни книги и научни списанија)	6.000.000
5	7	464-Разни трансфери	Стипендии за последипломски студии и еднократна помош за изработка на м-р и д-р трудови.	22.800.000
6	7	420- Патни и дневни расходи 423-Ситен инвентар, алати и други материјали	Организирање на научни собири	2.500.000
7	7	420-Патни и дневни расходи 425-Договорни услуги	Учество на научни работници на научни собири во странство.	3.500.000

8	7	420-Патни и дневни расходи	Студиски престои на научни работници во странство и престој на странски научни вработници во Р.Македонија	1.000.000
9	7	425- Договорни услуги	Набавка на странска научна литература	1.000.000
10	7	424-Поправки и одржување	Адаптација и санација (одржување на згради)	3.000.000
11	7	423-Ситен инвентар, алати и други материјали 425-Договорни услуги 464-Разни трансфери	Технолошки развој	22.000.000
12	7	425-Договорни услуги	Техничка култура	9.000.000
13	7	464-Разни трансфери	Државни награди (награда Гоце Делчев)	300.000
14	7	483-Купување на мебел, опрема, возила и машини	Набавка на информатичка опрема	4.800.000
15	7	425-Договорни услуги 464-Разни трансфери	Други расходи (исплата на рецензии, реферална дејност, објавување на огласи, конкурски и други активности,	3.200.000
			ВКУПНО СРЕДСТВА	154.100.000

IV. Оваа програма влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.19-771/1
5 февруари 2008 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р Зоран Ставрски, с.р.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ 390.

Врз основа на член 145 од Законот за странците („Службен весник на Република Македонија“ бр. 35/2006 и 66/2007), министерот за внатрешни работи донесе

П РА В И Л Н И К ЗА СТРАНЦИТЕ

I. ОПШТА ОДРЕДБА

Член 1

Со овој правилник се пропишува:

- начинот на одобрување и одбивање на влез; издавање и продолжување на дозволата за привремен и постојан престој; враќање и протерување на странец; пријавување и одјавување на живеалиште и престојувалиште на странец;

- формата и содржината на образецот на: решението за одбивање на влез; дозволата за привремен престој; дозволата за постојан престој; решението за дозволување на привремен престој; решението за продолжување на дозволата за привремен престој; потврдата за престој во Република Македонија до донесување на одлука за продолжување на привремениот престој; решението за протерување, штембилот на решението за протерување; решението за одземање на правото на привремен престој; решението за одземање на правото за постојан престој; штембилот на одземање на правото на привремен и постојан престој; како и обрасците на барањата за нивно издавање;

- формата и содржината на образецот со кој се пријавува или одјавува живеалиштето или престојувалиштето на странецот, како и на образецот за евиденцијата на странци што ги водат правните лица и поединици кои на странците им даваат услуги за сместување и

- начинот на водење и користење на податоците од евиденциите од член 143 став 1 од Законот за странците.

II. НАЧИН НА ОДОБРУВАЊЕ И ОДБИВАЊЕ НА ВЛЕЗ

1. Одобрување на влез

Член 2

Полицискиот службеник на граничниот премин ќе му одобри влез на странец во Република Македонија ако утврди дека странецот ги исполнува условите за влез согласно закон.

Член 3

Странец има важечка патна исправа, во смисла на овој правилник ако:

- патната исправа е сопствена;
- патната исправа е целосна, односно истата не е преправена или фалсификувана;
- рокот на важноста на патната исправа е подолг од најмалку три месеци од дозволеният престој на странецот во Република Македонија;
- содржи податоци за утврдување на идентитетот на носителот на патната исправа од член 4 став 1 алинеи 1 и 2 на овој правилник и
- податоци за државјанството на носителот на патната исправа.

Патната исправа од став 1 на овој член странецот ја дава на увид на полицискиот службеник кој врши гранична контрола на граничниот премин.

Член 4

Странецот има призната патна исправа во смисла на овој правилник, ако поседува:

- пасош или друг патен документ опфатен во објавената листа на пасоши или други патни документи, издадени во согласност со меѓународните стандарди, а кои се издадени од држави и меѓународни организации кои се признаени и прифатени од страна на Република Македонија, согласно закон;
- пасош или друг патен документ кои со акт на Владата на Република Македонија се утврдени како патни исправи кои овозможуваат влез и престој во Република Македонија, согласно закон;
- патна исправа за признаен бегалец, издадена во согласност со Конвенцијата за статусот на бегалците од 1951 година и Протоколот за статусот на бегалците од 1967 година;
- патна исправа за лица без државјанство, издадена во согласност со Конвенцијата за лица без државјанство од 1954 година;
- колективен пасош;
- семеен пасош;
- патна исправа за странец издадена од страна на надлежен орган на Република Македонија и
- друга патна исправа која со ратификуван меѓународен договор е определена како исправа која овозможува влез во Република Македонија.

Член 5

Полицискиот службеник на граничниот премин утврдува дали странецот е државјанин на држава за која согласно визниот режим на Република Македонија за влез и поминување низ територијата на Република Македонија е потребна виза.

Полицискиот службеник утврдува и дали се исполнети условите утврдени со закон, врз основа на кои странецот може да влезе во Република Македонија без да поседува виза.

Член 6

Полицискиот службеник кој врши гранична контрола утврдува дали странецот располага со доволно средства за издржување како за периодот на престојот во Република Македонија така и за враќање во држава-

та од која доаѓа или за патување во трета држава во која е сигурно дека ќе биде прифатен, или ќе биде во можност законски да се стекне со тие средства.

Поседувањето на средства за издржување потребни за влез, странецот го докажува на начин утврден со закон.

Во случај кога полицискиот службеник кој врши гранична контрола утврди дека странецот не располага со потекните средства од став 1 на овој член, а странецот влегува во Република Македонија со виза, може да ја скрати важноста на издадената виза.

Скратувањето на важноста на издадената виза од став 3 на овој член, полицискиот службеник може да го изврши само врз основа на претходна согласност од Секторот за визен режим во Министерството за надворешни работи (во натамошниот текст: Визен центар).

Член 7

На барање на полицискиот службеник, странецот ја образложува целта и околностите на предвидениот престој во Република Македонија.

Доколку постои сомневање во однос на целта и околностите на предвидениот престој на странецот во Република Македонија, полицискиот службеник ќе побара од странецот да ги приложи потребните документите согласно закон.

Член 8

Индивидуалното или колективното патничко осигурување, странецот го докажува со полиса издадена од осигурително правно лице во државата каде престојува, а доколку тоа не е возможно и со полиса издадена од осигурително правно лице на друга држава.

Патничкото осигурување од став 1 на овој член не е потребно за:

- странец кој во Република Македонија влегува со важечка патна исправа и истовремено поседува дозвола за престој во Република Македонија;
- странец кој во Република Македонија влегува со важечка патна исправа и истовремено поседува дипломатска, службена или конзуларна лична карта;
- странец кој е државјанин на држава со која Република Македонија има склучено ратификуван меѓународен договор, согласно кој се исклучува патничкото осигурување како услов за влез во Република Македонија и
- странец кој во Република Македонија влегува со виза издадена од дипломатско-конзуларното претставништво на Република Македонија во странство на која е ставена забелешка "Осигурувањето не се бара".

Член 9

Полицискиот службеник на граничниот премин утврдува дали за странецот постои важечка забрана за влез во Република Македонија, како и дали странецот е протеран од Република Македонија и се уште е важечка забраната за влез во Република Македонија.

Податоците од став 1 на овој член полицискиот службеник ги утврдува врз основа на извршен увид во соодветната евиденција на Министерството за внатрешни работи.

Член 10

Странецот претставува опасност за јавниот ред, националната безбедност или меѓународните односи на Република Македонија, во смисла на овој правилник ако:

- постојат основи на сомневање дека за време на неговиот престој во Република Македонија ќе изврши насилни дела или на било кој друг начин ќе го загрози јавниот ред и мир;
- постојат основи на сомнение дека својот престој во Република Македонија ќе го искористи за да оствари недозволен влез во друга држава и

- се обиде да влезе во Република Македонија со превозно средство кое согласно прописите во Република Македонија не ги исполнува условите за употреба или странецот не ги исполнува условите за управување со моторното возило.

Член 11

Странецот претставува опасност за јавното здравје, во смисла на овој правилник ако боледува од болест која има можност да прерасне во епидемија на начин како што е дефиниран со релевантните инструменти на Светската здравствена организација и од други инфективни болести или заразни паразитни болести.

Постоењето на околностите од став 1 на овој член се утврдува врз основа на известување добиено од Министерството за здравство.

Член 12

Хуманитарни причини, поради кои може да му се дозволи влез на странец во Република Македонија кој не ги исполнува условите утврдени со закон, во смисла на овој правилник, претставуваат:

- итна потреба за лекување во Република Македонија од која зависи животот и здравјето на странецот, утврдена со приложена соодветна медицинска документација;

- непредвидени настани во врска со членовите на потесното семејство на странецот кои престојуваат во Република Македонија (тешка болест, изненадна смрт и слично), утврдени со приложена соодветна документација и

- природни неепогоди и други несреќи, постоење на виша сила и сл.

Во случај кога ќе утврди постоење на некоја од околностите од став 1 на овој член, полицискиот службеник кој врши гранична контрола го известува Секторот за гранични работи и миграции во Министерството за внатрешни работи, врз основа на чија писмена согласност ќе му дозволи влез на странецот во Република Македонија.

Член 13

Странец кој не ги исполнува условите за влез во Република Македонија утврдени со закон, а постојат причини од национален интерес да му се дозволи влез во Република Македонија, може да влезе на територијата на Република Македонија само врз основа на претходна согласност од страна на министерот за внатрешни работи или од него овластен работник.

Причина од национален интерес во смисла на овој правилник претставува постоење на економски, научен, културен, спортски или безбедносен интерес на Република Македонија за влез и престој на странецот во Република Македонија.

Член 14

Прифатени меѓународни обврски на Република Македонија, поради кои може да му се дозволи влез на странец во Република Македонија кој не ги исполнува условите утврдени со закон, во смисла на овој правилник, претставуваат обврски кои Република Македонија ги презела согласно ратификувани меѓународни договори.

2. Одбивање на влез

Член 15

Полицискиот службеник на граничниот премин ќе одбие влез на странец во Република Македонија ако не ги исполнува условите за влез во Република Македонија согласно закон, освен ако во смисла на член 11 став 2 од Законот за странците, во постапка утврдена со овој правилник, се одлучи да му се дозволи влез на странецот во Република Македонија.

Член 16

Сериозни сомневања дека престојот на странецот во Република Македонија ќе биде поврзан со извршување на терористички или други насилни дејствија, кривични дела поврзани со производство и пуштање во промет на наркотични дроги, психотропни супстанции или прекурзори или извршување на други кривични дела за кои е предвидена казна затвор од најмалку една година, во смисла на овој правилник, постојат ако:

- согласно расположливите податоци постојат сомневања дека престојот на странецот во Република Македонија ќе биде поврзан со извршување на терористички или други насилни дејствија;

- психо-физичката состојба на странецот укажува дека користел наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурзори и

- кај странецот се пронајдени средства или предмети кои се очигледно наменети за извршување на кривично дело.

Член 17

Странецот кој има намера да помине преку територијата на Република Македонија не ги исполнува условите за влез во трета држава, во смисла на овој правилник, ако не поседува патен билет до првото место во таа држава, како и виза или дозвола за престој, доколку истите се потребни во таа држава.

Член 18

Основи на сомневање дека странецот нема да престојува во Република Македонија за наведената цел, во смисла на овој правилник, постојат ако:

- од документите кои ги приложува не може да се утврдат точни податоци за него или за лицето или за правното лице кое го поканува странецот во посета;

- документите кои ги приложува не се издадени, односно не се заверени од страна на надлежен орган и

- при извршената гранична контрола не сака да ги образложи целта и околностите на предвидениот престој во Република Македонија.

Член 19

Странецот дава неточни податоци за себе или за целта и околностите на патувањето и престојот во Република Македонија, во смисла на овој правилник, ако:

- при вршењето на гранична контрола постојано ги менува своите изјави за целта и околностите на престојот во Република Македонија и

- од извршените проверки во соодветните евиденции се утврди дека податоците кои ги презентира за себе се неточни.

Член 20

Во случај кога се одбива влез на странец во Република Македонија полицискиот службеник кој ја врши граничната контрола ги презема следните дејствија:

- во патната исправа на странецот ќе го запише одбивањето на влез во Република Македонија и

- на странецот ќе му го врачи решение за одбивање на влез на странец во Република Македонија и ќе го известат за правото да поднесе жалба против решението до надлежната комисија на Владата на Република Македонија.

Член 21

Полицискиот службеник кој врши гранична контрола го запишува одбивањето на влез во Република Македонија во патната исправа на странецот на тој начин што го втиснува влезниот штембил, го прецртува со крст од неизбришливо црно мастило и на спротивната десна страна со неизбришливо црно мастило ја внесува буквата која ја означува причината за одбивање на влез во Република Македонија утврдена во решението за одбивање на влез.

Член 22

Образецот на решението за одбивање на влез на странец во Република Македонија е изработен на хартија во бела боја, со димензии 21 x 30 cm и содржи четири нумерирани страници (Образец бр.1).

Во горниот среден дел на првата нумерирана страница од образецот на решението за одбивање на влез, отпечатен е грбот на Република Македонија, под кој на левата страна има натпис „РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА“ и натпис „МИНИСТЕРСТВО ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ“, под нив се внесуваат податоци за организационата единица; бројот; местото и датумот, под нив отпечатен е правниот основ за донесување на решението; под него отпечатен е натпис „РЕШЕНИЕ ЗА ОДБИВАЊЕ НА ВЛЕЗ НА СТРАНЕЦ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА“, под кој се внесуваат податоци за: датумот, часот и граничниот премин на кој се одбива влезот; презиме и име; дата на раѓање; место на раѓање; пол; државјанство; држава каде престојува; вид и број на документот за негова идентификација; место и датум на издавање на документот за идентификација; број, вид на виза, орган кој ја издал визата и важност на визата; држава од која доаѓа лицето, превозното средство со кое доаѓа лицето и граничниот премин на кој доаѓа.

На втората и третата нумерирана страница од образецот на решението за одбивање на влез, се внесува податок за денот кога лицето доаѓа на граничниот премин на Република Македонија; се заокружува буквата која стои пред причината поради која лицето не ги исполнува условите за влез во Република Македонија согласно закон; се внесуваат забелешки, а под нив има упатство за правно средство.

На четвртата нумерирана страница од образецот на решението за одбивање на влез, има место за потпис на лицето на кое му е одбиен влез во Република Македонија и за печат и потпис на службеното лице на надлежниот орган, под кои има клаузула за врачување на еден примерок на именувањето.

Текстот на образецот на решението за одбивање на влез е отпечатен на македонски јазик и неговото кирилско писмо и на англиски јазик и неговото латинско писмо.

Член 23

Во случај кога ќе му се одбие влез на странец во Република Македонија полицискиот службеник кој ја врши граничната контрола изготвува службена белешка во која ги внесува личните податоци на странецот; државјанството на странецот; патните исправи кои странецот ги дал на увид при вршење на граничната контрола; причините поради кои на странецот му е одбиен влез во Република Македонија и датумот кога му е одбиен влез на странецот во Република Македонија.

Службената белешка од став 1 на овој член, полицискиот службеник за 12 часа од одбивањето на влез во Република Македонија, ја доставува до надлежната организациона единица во Министерството за внатрешни работи за водење евиденција за странци на кои им е одбиен влез во Република Македонија и писмено го известува Визниот центар.

Член 24

Полицискиот службеник на граничниот премин веднаш ја известува надлежната организациона единица за азил во Министерството за внатрешни работи во случај кога странецот на граничниот премин искажува намера да поднесе барање за признавање на правото на азил во Република Македонија или кога има поднесено барање за признавање право на азил во Република Македонија, согласно закон.

III. НАЧИН НА ИЗДАВАЊЕ И ПРОДОЛЖУВАЊЕ НА ДОЗВОЛАТА ЗА ПРИВРЕМЕН И ПОСТОЈАН ПРЕСТОЈ

1. Издавање и продолжување на дозволата за привремен престој

Член 25

Дозвола за привремен престој се издава врз основа на писмено барање на странецот кој има намера да престојува во Република Македонија.

Кон барањето од став 1 на овој член странецот приложува и:

- докази (податоци) дека има средства за издржување, односно издржувањето му е обезбедено на друг законски начин;

- докази за обезбедено сместување или дека има средства за сместување;

- докази за здравствено осигурување;

- докази дека ги исполнува условите за дозвола за привремен престој заради различни причини согласно закон;

- важечка и призната патна исправа или заверен препис од истата чиј рок на важење е најмалку три месеци подолг од планираниот престој во Република Македонија;

- доказ за неосудуваност;

- доказ дека не се води кривична постапка против странецот во државата чиј државјанин е или во државата во која престојува и од која го поднесува барањето за издавање на дозвола за престој и

- една фотографија со димензии 3 x 3,5 cm.

Во случај кога странецот кон барањето за издавање на дозвола за привремен престој приложува заверен препис од патната исправа, на увид ја дава и оригиналната патна исправа.

Член 26

Образецот на барањето за издавање/продолжување на дозвола за привремен престој е изработен на хартија во бела боја со димензии 21 x 30 cm и содржи пет нумерирани страници (Образец бр.2).

Во горниот лев дел на првата нумерирана страница од образецот на барањето за издавање/продолжување на дозвола за привремен престој се внесува податок за називот на органот до кој барањето се поднесува, во десниот дел има место за приемен штембил, под нив отпечатен е натпис „БАРАЊЕ ЗА ИЗДАВАЊЕ/ПРОДОЛЖУВАЊЕ НА ДОЗВОЛА ЗА ПРИВРЕМЕН ПРЕСТОЈ“, под кој на левата страна се означува целта на поднесеното барање (издавање или продолжување на дозволата за привремен престој), а под него и во продолжение на втората, третата и четвртата нумерирана страница од образецот се внесуваат податоци за: подносителот на барањето, односно за лицето врз основа на чиј статус во Република Македонија се бара дозвола за привремен престој; патната исправа на подносителот на барањето; рокот на важење на последната издадена; датумот на влез во Република Македонија; поседување на средства за издржување на подносителот на барањето; обезбедено сместување во Република Македонија и за: средства за сместување; здравствено осигурување; податоци дека ги исполнува условите за дозвола за привремен престој заради различни причини согласно закон; за документите кои ги приложува; за видот на образование; за предвиденото траење на престојот и причината за поднесувањето на барањето, под нив е отпечатена завршна изјава, а под неа има место за внесување на податоци за местото и датумот на поднесување на барањето, потпис на подносителот на барањето и место за фотографија со димензии 3 x 3,5 cm.

Во горниот лев дел на петтата нумерирана страница од образецот на барањето за издавање/продолжување на дозвола за привремен престој има клаузула за нејзи-

но пополнување од страна на службеното лице на органот до кој е поднесено барањето, под неа се внесуваат податоци за: како е решено барањето; бројот на решението за дозволување на привремен престој; датумот до кој е одобрен привремениот престој и датумот на издавање/продолжување на дозволата за привремен престој, а под нив има место за административна такса и потпис на службеното лице.

Текстот на образецот на барањето за издавање/продолжување на дозвола за привремен престој е отпечатен на македонски јазик и неговото кирилско писмо и на англиски јазик и неговото латинско писмо.

Член 27

Средства за издржување потребни за издавање на дозвола за привремен престој, во смисла на овој правилник претставуваат: потврда за состојбата на банковната сметка на странецот во Република Македонија или во странска банка; потврда од надлежен орган или од правно лице за висината на платата или стипендијата на странецот, како и друга исправа со која несомнено се докажува постоењето на средства потребни за издржување.

Доказ за обезбедено сместување потребно за издавање на дозвола за привремен престој, во смисла на овој правилник претставува поседување на недвижен имот на територијата на Република Македонија согласно закон, нотарски заверен договор за закуп на стан, како и постоење на финансиски средства кои ќе овозможат соодветно сместување во Република Македонија.

Доказ дека странецот поседува здравствено осигурување потребно за издавање на дозвола за привремен престој, во смисла на овој правилник, претставува копија од здравствена легитимација, како и потврда од здравствената установа каде се лежи странецот.

Член 28

Одобрението од родителите, односно од старателот, за дозволување на престој во Република Македонија на странец кој е до 18 години живот, треба да е заверено од страна на надлежниот орган на државата од која доаѓа странецот или од дипломатско-конзуларното претставништво на Република Македонија во странство.

Член 29

Барањето за издавање на дозвола за привремен престој странецот го поднесува до дипломатско-конзуларното претставништво на Република Македонија во странство во државата чиј државјанин е или во државата во која престојува врз основа на дозвола за престој.

Во случај кога во државата во која престојува странецот нема дипломатско-конзуларно претставништво на Република Македонија, барањето од став 1 на овој член странецот го поднесува до дипломатско-конзуларното претставништво на државата со која Република Македонија има склучено договор за заедничко претставување, односно до дипломатско-конзуларното претставништво на Република Македонија во најблиската држава.

По исклучок од ставите 1 и 2 на овој член барањето за издавање на дозвола за привремен престој може да се поднесе и до Министерството за внатрешни работи кога:

- странецот кој законски престојува во Република Македонија поднесува барање за издавање на дозвола за привремен престој за членовите на неговото потесно семејство врз основа на семејно обединување;
- државјанинот на Република Македонија кој во Република Македонија има пријавено живеалиште поднесува барање за издавање на дозвола за привремен престој на членовите на неговото потесно семејство кои не се државјани на Република Македонија;
- се поднесува барање за издавање на дозвола за престој на дете на странец кое е родено во Република Македонија и

- се поднесува барање за издавање на дозвола за привремен престој поради хуманитарни причини.

Барањето од став 3 на овој член нема да се прими ако странецот кон него не ја приложи и потребната документација.

Член 30

Барањето за издавање на дозвола за привремен престој се поднесува лично од странецот кој има намера да престојува во Република Македонија.

По исклучок од став 1 на овој член, барањето за издавање на дозвола за привремен престој може да биде поднесено и од:

- странец кој законски престојува во Република Македонија доколку поднесува барање за издавање на дозвола за привремен престој за членовите на неговото потесно семејство врз основа на семејно обединување, врз основа на заверено полномошно;
- државјанин на Република Македонија кој во Република Македонија има пријавено живеалиште, доколку поднесува барање за издавање на дозвола за привремен престој на членовите на неговото потесно семејство, врз основа на заверено полномошно;
- странецот кој законски престојува во Република Македонија, доколку поднесува барање за издавање на дозвола за престој на своето дете кое е родено во Република Македонија;
- овластено лице од надлежната организациона единица на Министерството за внатрешни работи кога се поднесува барање за издавање на дозвола за привремен престој, поради хуманитарни причини на странец за кој постојат основи на сомневање дека е жртва на сторено кривично дело "трговија со луѓе" и
- старател во случај кога поднесува барање за издавање на дозвола за привремен престој поради хуманитарни причини на странец кој е на возраст до 18 години живот, а кој останал без придружба на родител во Република Македонија.

Член 31

При приемот на барањето за издавање на дозвола за привремен престој, службеното лице кое ја води постапката, го утврдува идентитетот на странецот, односно на подносителот на барањето и утврдува дали патната исправа е важечка и призната; дали барањето е точно и читливо пополнето и дали кон него е поднесена потребната документација.

Службеното лице од став 1 на овој член може да побара и дополнително известување во врска со фактите наведени во поднесеното барање.

Член 32

Во случај кога од страна на Министерството за внатрешни работи ќе се утврди дека се исполнети условите за издавање на дозвола за привремен престој, на странецот му се издава решение за дозволување на привремен престој.

Решението од став 1 на овој член му се доставува на странецот лично, преку дипломатско-конзуларното претставништво на Република Македонија во странство.

По исклучок од став 2 на овој член решението му се доставува лично на странецот, односно на државјанинот на Република Македонија, кои престојуваат во Република Македонија, во следните случаи:

- странецот кој законски престојува во Република Македонија поднел барање за издавање на дозвола за престој на своето дете кое е родено во Република Македонија и врз основа на поднесеното барање е донесено решение со кое се дозволува привремен престој на детето на странец кое е родено во Република Македонија;
- државјанинот на Република Македонија, кој врз основа на заверено полномошно поднел барање за издавање на дозвола за привремен престој за членови на

неговото потесно семејство и врз основа на поднесено барање е донесено решение со кое се дозволува привремен престој на странец кој е член на потесно семејство на државјанин на Република Македонија;

- овластеното лице од надлежната организациона единица на Министерството за внатрешни работи кој поднел барање за издавање на дозвола за привремен престој, поради хуманитарни причини на странец за кој постојат основи на сомневање дека е жртва на кривично дело "трговија со луѓе" и врз основа на поднесеното барање донесено е решение со кое се дозволува привремен престој на странецот;

- старателот, кој поднел барање за издавање на дозвола за привремен престој, поради хуманитарни причини на странец кој е на возраст до 18 години живот, а кој останал без придружба на родител или старател и врз основа на поднесеното барање е донесено решение со кое дозволува привремен престој на малолетниот странец.

Член 33

Образецот на решението за дозволување на привремен престој е изработен на хартија во бела боја со димензии 21 x 30 cm и содржи две нумерирани страници (Образец бр.3).

Во горниот среден дел на првата нумерирана страница од образецот на решението за дозволување на привремен престој, отпечатен е грбот на Република Македонија, под кој на левата страна има натпис „РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА“ и натпис „МИНИСТЕРСТВО ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ“, под нив се внесуваат податоци за организационата единица; бројот; местото и датумот, под нив отпечатен е правниот основ за донесување на решението; под него отпечатен е натпис „РЕШЕНИЕ ЗА ДОЗВОЛУВАЊЕ НА ПРИВРЕМЕН ПРЕСТОЈ“, под кој се внесуваат податоци за лицето на кое му е дозволен привремен престој во Република Македонија: презиме; име; дата и место на раѓање; пол; државјанство; место на престој; адреса на лицето во странство; вид, број и рок на важност на документот за идентификација; место, датум на издавање и важност на документот за идентификација; причина поради која му се дозволува привремен престој и негово траење.

На втората нумерирана страница од образецот на решението за дозволување на привремен престој, отпечатена е клаузула за исполнетост на условите за издавање на дозвола за привремен престој согласно закон по спроведена постапка, под неа отпечатена е клаузула за известување на именувааниот за рокот во кој Министерството за внатрешни работи ќе му издаде дозвола за привремен престој, а под неа има место за печат и потпис на службено лице.

Текстот на образецот на решението од став 1 на овој член е отпечатен на македонски јазик и неговото кирилско писмо и на англиски јазик и неговото латинско писмо.

Член 34

Странецот најдоцна за пет дена од денот на влегувањето во Република Македонија се јавува во надлежната организациона единица на Министерството за внатрешни работи според неговото престојувалиште, заради издавање на дозвола за привремен престој.

За издавање на дозвола за привремен престој во Република Македонија странецот приложува:

- решение за дозволување на привремен престој, издадено од страна на Министерството за внатрешни работи;

- важечка и призната патна исправа со виза за долгорочен престој (виза „Д“) за влез во Република Македонија, доколку истата е потребна и

- доказ дека го пријавил престојот во Република Македонија.

Член 35

Пред издавањето на дозволата за привремен престој од странецот се земаат биометриски податоци - фотографија, отпечатоци од два прста, како и своерачен потпис во дигитална форма.

Фотографија со димензии 3,5 x 4,5 cm се прибавува со фотографирање на лицето и истата е идентична и одговара на изгледот на лицето на кое му се издава дозволата. Фотографијата се пренесува и чува во електронската база на податоци.

Странецот, согласно ИСАО стандардот, се фотографира од лице (ан фас), со неутрален и јасен израз и без било каква покривка на лицето, на обична позадина во светла боја, без присуство на други лица или предмети. Доколку лицето носи очила, истите не смеат да ги покриваат очите и да покажуваат одблесок на светлина. При фотографирањето, лицето не треба да носи покривка на главата (капа, шамија и сл.) освен во одредени случаи, поради религиозни, медицински или културни причини.

Пред издавањето на дозволата за привремен престој од странецот се земаат отпечатоци од двата показалци од двете раце. Доколку на странецот му недостасува некој од овие два прста се зема отпечаток од следниот прст од дланката и тоа се констатира во рубрика „забелешки“ во службените евиденции. Доколку странецот нема една рака, отпечатокот се зема од показалецот на другата рака. Доколку странецот нема две раце службеното лице ја констатира состојбата со службена белешка и евидентирање во службената евиденција.

Пред издавање на дозволата за привремен престој странец своерачно се потпишува на електронско перниче за потпишување. Потписот замен на електронско перниче се пренесува и чува во електронска база на податоци.

Доколку странецот е неписмен, службеното лице ја констатира состојбата со службена белешка и со евидентирање во службената евиденција, а во дозволата за привремен престој на местото резервирано за потпис го става знакот „X X X“. Знакот „X X X“ се става на местото резервирано за потпис во дозволата за привремен престој и во сите останати случаи кога не се зема потпис пред издавањето на дозволата.

Пред издавање на дозволата за привремен престој, од странци малолетни лица до 12 годишна возраст не се врши земање на отпечатоци од прсти и дигитален потпис.

Член 36

Образецот на дозволата за привремен престој е со димензии 8,5 x 5,5 cm, пластифицирана, со вградени заштитни обележја и содржи податоци утврдени со закон. (Образец бр.4).

На странецот на кој му е издадена дозвола за привремен престој, во патната исправа му се втиснува штембил од страна на службеното лице на Министерството за внатрешни работи.

Штембилот од став 2 на овој член е со димензии 7 x 5 cm и содржи број и датум на дозволата за привремен престој; важноста на дозволата; место за печат и потпис на службеното лице.

Член 37

Барањето за продолжување на дозволата за привремен престој странецот го поднесува до надлежната организациона единица на Министерството за внатрешни работи, според местото на неговото престојувалиште.

Барањето од став 1 на овој член странецот го поднесува на образец утврден во член 26 на овој правилник и кон него приложува:

- докази дека има средства за издржување, односно дека издржувањето му е обезбедено на друг законски начин;

- докази дека има обезбедено сместување или има средства за сместување;
- докази дека има здравствено осигурување;
- докази дека ги исполнува условите согласно закон;
- дозвола за привремен престој чие продолжување се бара;
- важечка и призната правна исправа чиј рок е најмалку три месеци подолг од планираниот престој во Република Македонија и
- една фотографија со димензија од 3 x 3,5 cm.

Барањето за продолжување на дозволата за привремен престој за деца го поднесува еден од родителите со писмена согласност од другиот родител, односно старателот.

Член 38

Образецот на решението за продолжување на дозволата за привремен престој е изработен на хартија во бела боја со димензии 21 x 30 cm и содржи две нумерирани страници (Образец бр.5).

Во горниот среден дел на првата нумерирана страница од образецот на решението за продолжување на дозволата за привремен престој, отпечатен е грбот на Република Македонија, под кој на левата страна има натпис „РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА” и натпис „МИНИСТЕРСТВО ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ”, под нив се внесуваат податоци за организационата единица; бројот; местото и датумот, под нив отпечатен е правниот основ за донесување на решението, под него отпечатен е натпис „РЕШЕНИЕ ЗА ПРОДОЛЖУВАЊЕ НА ДОЗВОЛАТА ЗА ПРИВРЕМЕН ПРЕСТОЈ”, под кој се внесуваат податоци за лицето на кое му се продолжува привремениот престој: презиме; име; дата и место на раѓање; пол; државјанство; место на престојувалиште; адреса на лицето во Република Македонија; вид и број на документот за идентификација, место и датум на издавање на документот за идентификација, важноста на документот за идентификација, а под нив има натпис „МУ СЕ ПРОДОЛЖУВА ДОЗВОЛАТА ЗА ПРИВРЕМЕН ПРЕСТОЈ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА”, под кој се внесуваат податоци за причината и периодот за кој се продолжува дозволата за привремен престој во Република Македонија.

На втората нумерирана страница од образецот на решението за продолжување на дозволата за привремен престој, отпечатена е клаузула за исполнетост на условите за продолжување на дозволата за привремен престој согласно закон по спроведена постапка; под неа има упатство за правно средство, а под него има место за печат и потпис на службено лице.

Текстот на образецот на решението од став 1 на овој член е отпечатен на македонски јазик и неговото кирилско писмо и на англиски јазик и неговото латинско писмо.

Член 39

Министерството за внатрешни работи ќе издаде потврда за престој на странец во Република Македонија до донесување на одлука за продолжување на привремен престој во случај кога странецот најдоцна 30 дена пред истекот на рокот на важење на дозволата за привремен престој, поднел барање за продолжување, а не е донесена конечна одлука по неговото барање.

Образецот на потврдата за престој во Република Македонија до донесување на одлука за продолжување на привремениот престој е изработен на хартија во бела боја со димензии 21x 30 cm (Образец бр.6).

Во горниот среден дел на потврдата за престој во Република Македонија, отпечатен е грбот на Република Македонија, под кој на левата страна има натпис „РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА” и натпис „МИНИСТЕРСТВО ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ”, под нив се

внесуваат податоци за организационата единица; бројот; местото и датумот, а на десната страна има место за фотографија со димензии 3 x 3,5 cm., под нив отпечатен е правниот основ за издавање на потврдата; под него отпечатен е натпис „ПОТВРДА ЗА ПРЕСТОЈ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ДО ДОНЕСУВАЊЕ НА ОДЛУКА ЗА ПРОДОЛЖУВАЊЕ НА ПРИВРЕМЕНИ-ОТ ПРЕСТОЈ”, под кој се внесуваат податоци за лицето: презиме; име; дата и место на раѓање; пол; државјанство; место на престојување; адреса во Република Македонија; вид и број на документот за идентификација, место и датум на издавање на документот за идентификација; важноста на документот за идентификација; важноста на потврдата, а под нив има место за печат и потпис на службено лице.

Текстот на образецот на потврдата од ставот 1 на овој член е отпечатен на македонски јазик и неговото кирилско писмо и на англиски јазик и неговото латинско писмо.

2. Издавање и продолжување на дозволата за постојан престој

Член 40

Дозволата за постојан престој се издава од страна на Министерството за внатрешни работи, врз основа на барање за издавање на дозвола за постојан престој, поднесено од странецот.

Барањето од став 1 на овој член се поднесува до надлежната организациона единица на Министерството за внатрешни работи на чии подрачје странецот има престојувалиште.

Образецот на барањето за издавање на дозвола за постојан престој е изработен на хартија во бела боја, со димензии 21 x 30 cm и содржи четири нумерирани страници (Образец бр.7).

Во горниот лев дел на првата нумерирана страница од образецот на барањето за издавање на дозвола за постојан престој се внесува податок за називот на органот до кој барањето се поднесува, на десната страна има место за втиснување на приемен штембил, под нив отпечатен е натпис „БАРАЊЕ ЗА ИЗДАВАЊЕ НА ДОЗВОЛА ЗА ПОСТОЈАН ПРЕСТОЈ”, а под него се внесуваат следните податоци за странецот: презиме, поранешно, односно родено презиме; име; пол; имиња на родители; датум, место и држава на раѓање; државјанство; занаем; брачна состојба; број на деца и година на раѓање на секое дете; сегашно место на престој во Република Македонија; последно место на живеење во странство; дали порано имал друго државјанство и дали добил отпуст; кои јазици ги зборува и сегашно вработување.

На втората нумерирана страница на образецот од барањето за издавање на дозвола за постојан престој се внесуваат податок за местото во кое лицето има намера постојано да се насели и податоци за лицето врз основа на чиј статус во Република Македонија се бара дозвола за постојан престој.

На третата нумерирана страница од образецот на барањето за издавање на дозвола за постојан престој се внесуваат податоци за: патната исправа на подносителот на барањето; за досегашниот престој на подносителот на барањето во Република Македонија; за поседување на средства за издржување; за обезбедено сместување во Република Македонија или дека има средства за сместување; за здравствено осигурување; за време на престојот во Република Македонија; дека не сторил кривично дело за кое е предвидена казна затвор во траење од најмалку една година, во периодот од пет години пред поднесување на барањето; документите кои ги приложува и видот на образование кој го има.

На четвртата нумерирана страница од образецот на барањето за издавање на дозвола за постојан престој се внесуваат податоци за причините за поднесување на

барањето, под нив е отпечатена завршна изјава, под неа се внесува податок за местото и датумот на поднесување на барањето, под нив има место за потпис на подносителот на барањето и за фотографија со димензии 3 x 3,5 cm, под него е отпечатена клаузула дека податоците: како е решено барањето; бројот на решението за издавање на дозвола за постојан престој и датумот на издавање на дозвола за постојан престој, ги пополнува службеното лице на органот до кој е поднесено барањето, а под неа има место за административна такса и потпис на службено лице.

Текстот на образецот на барањето за издавање на дозвола за постојан престој е отпечатен на македонски јазик и неговото кирилско писмо и на англиски јазик и неговото латинско писмо.

Член 41

Кон барањето за издавање на дозвола за постојан престој, странецот приложува:

- докази дека до моментот на поднесување на барањето престојувал во Република Македонија непрекинато пет години врз основа на дозвола за привремен престој;

- докази дека има стабилни и редовни средства за издржување;

- докази дека има здравствено осигурување;

- доказ дека за време на престојот во Република Македонија во периодот од пет години пред поднесување на барањето за издавање на дозвола за постојан престој странецот не сторил кривично дело за кое е предвидена казна затвор во траење од најмалку една година;

- важечка и призната патна исправа или заверен препис од истата и

- една фотографија со димензии 3 x 3,5 cm.

Барањето за издавање на дозвола за постојан престој за деца го поднесува еден од родителите со писмено согласност од другиот родител, односно старателот.

Член 42

Непрекинато престојување во Република Македонија од пет години до моментот на поднесување на барањето за издавање на дозвола за постојан престој, странецот го докажува со издадена дозвола за привремен престој заради вработување, работа или на самостојно вработени лица или со дозвола за привремен престој по основ на семејно обединување или со дозвола за привремен престој издадена на странец кој по потекло е од Република Македонија.

Член 43

Стабилни и редовни средства за издржување потребни за издавање на дозвола за постојан престој, во смисла на овој правилник претставуваат: потврда за состојбата на банковната сметка на странецот во Република Македонија или во странска банка; потврда од надлежен орган или од правно лице за висината на платата на странецот, како и друга исправа со која несомнено се докажува постоењето на средства потребни за издржување.

Доказ за обезбедено сместување потребно за издавање на дозвола за постојан престој, во смисла на овој правилник претставуваат доказите утврдени во член 27 став 2 на овој правилник.

Доказ дека странецот поседува здравствено осигурување потребно за издавање на дозвола за постојан престој, во смисла на овој правилник, претставуваат доказите утврдени во член 27 став 3 на овој правилник.

Постоењето на доказ дека за време на престојот во Република Македонија во периодот од пет години пред поднесувањето на барањето за издавање на дозвола за постојан престој, странецот не сторил кривично дело за кое е предвидена казна затвор во траење од најмалку една година, странецот го докажува со уверение издадено од надлежниот суд во Република Македонија, според местото на престојувалиште, односно живеалиште на странецот.

Член 44

Исправите кои се приложуваат кон барањето за издавање на дозвола за постојан престој, а кои се издадени од надлежни органи во Република Македонија, се поднесуваат во заверен препис, а странските исправи во заверен превод.

Службеното лице на Министерството за внатрешни работи што го прима барањето ќе ги побара од странецот на увид оригиналите на исправите чии преписи, односно преводи се приложуваат.

Член 45

Пред издавањето на доволата за постојан престој од странецот се земаат биометриски податоци-фотографија, отпечатоци од два прста како и своерачен потпис во дигитална форма, на начин утврден во член 35 на овој правилник.

Член 46

Образецот на доволата за постојан престој е со димензии 8,5 x 5,5 cm, пластифицирана, со вградени заштитни обележја и содржи податоци утврдени со закон. (Образец бр.8).

На странецот на кој му е издадена дозвола за постојан престој, во патната исправа му се втиснува штембил од страна на службеното лице на Министерството за внатрешни работи.

Штембилот од став 2 на овој член е со димензии 7 x 5 cm и содржи број и датум на доволата за постојан престој; важноста на доволата; место за печат и потпис на службеното лице.

IV. ФОРМА И СОДРЖИНА НА ОБРАСЦИТЕ ЗА ОДЗЕМАЊЕ НА ПРАВОТО НА ПРИВРЕМЕН И ПОСТОЈАН ПРЕСТОЈ

Член 47

Образецот на решението за одземање на правото на привремен престој е изработен на хартија во бела боја со димензии 21 x 30 cm и содржи две нумерирани страници (Образец бр. 9).

Во горниот среден дел на првата нумерирана страница од образецот на решението за одземање на правото на привремен престој, отпечатен е грбот на Република Македонија, под кој на левата страна има натпис „РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА“ и натпис „МИНИСТЕРСТВО ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ“, под нив се внесуваат податоци за организационата единица; бројот; местото и датумот, под нив отпечатен е правниот основ за донесување на решението, под него отпечатен е натпис „РЕШЕНИЕ ЗА ОДЗЕМАЊЕ НА ПРАВОТО НА ПРИВРЕМЕН ПРЕСТОЈ“, под кој се внесуваат податоци за лицето на кое му се одзема правото на привремен престој: презиме; име; име и презиме на родителите; дата и место на раѓање; пол; државјанство; место на престојувалиште; вид и број на документот за идентификација, место и датум на издавање на документот за идентификација, рок на важност на документот за идентификација; рок во кој лицето е должно да ја напушти територијата на Република Македонија и правниот основ за одземање на правото на привремен престој во Република Македонија.

На втората нумерирана страница од образецот на решението за одземање на правото на привремен престој, има место за образложение, под кое има упатство за правно средство, а под него има место за печат и потпис на службено лице.

Текстот на образецот на решението од став 1 на овој член е отпечатен на македонски јазик и неговото кирилско писмо и на англиски јазик и неговото латинско писмо.

Член 48

Образецот на решението за одземање на правото на постојан престој е изработен на хартија во бела боја со димензии 21 x 30 cm и содржи две нумерирани страници (Образец бр. 10).

Во горниот среден дел на првата нумерирана страница од образецот на решението за одземање на правото на постојан престој, отпечатен е грбот на Република Македонија, под кој на левата страна има натпис „РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА“ и натпис „МИНИСТЕРСТВО ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ“, под нив се внесуваат податоци за организационата единица; бројот; местото и датумот, под нив отпечатен е правниот основ за донесување на решението, под него отпечатен е натпис „РЕШЕНИЕ ЗА ОДЗЕМАЊЕ НА ПРАВОТО НА ПОСТОЈАН ПРЕСТОЈ“, под кој се внесуваат податоци за лицето на кое му се одзема правото на постојан престој: презиме; име; име и презиме на родителите; дата и место на раѓање; пол; државјанство; место на престојувалиште; вид и број на документот за идентификација, место и датум на издавање на документот за идентификација, рок на важност на документот за идентификација; рок во кој лицето е должно да ја напушти територијата на Република Македонија и правниот основ за одземање на правото на постојан престој во Република Македонија.

На втората нумерирана страница од образецот на решението за одземање на правото на постојан престој, има место за образложение, под кое има упатство за правно средство, а под него има место за печат и потпис на службено лице.

Текстот на образецот на решението од став 1 на овој член е отпечатен на македонски јазик и неговото кирилско писмо и на англиски јазик и неговото латинско писмо.

Член 49

Во патната исправа на странецот на кого му е одземено правото на привремен или постојан престој во Република Македонија се втиснува штембил за одземање на правото на привремен и постојан престој (Образец бр. 11).

Образецот на штембилот за одземање на правото на привремен и постојан престој е со димензии 8 x 5,5 cm и содржи датум до кој странецот е должен да ја напушти територијата на Република Македонија; датум кога се втиснува штембилот; место за печат и потпис на службено лице.

Во патната исправа на странецот, штембилот од став 1 на овој член се втиснува откако решението за одземање на правото на привремен или постојан престој ќе стане извршно.

Штембилот за одземање на правото на привремен или постојан престој се втиснува покрај штембилот од член 36, односно член 46 на овој правилник.

V. НАЧИН НА ВРАЌАЊЕ И ПРОТЕРУВАЊЕ НА СТРАНЕЦ

1. Враќање на странец

Член 50

Ако странецот на кој му е забранет влез во Република Македонија одбива да ја напушти нејзината територија или дава отпор или кога може да се претпостави дека ќе даде отпор при враќањето, може да му се одреди полициска придружба, за што се известува лицето одговорно за превозното средство.

Во случај кога странецот се враќа со воздухополов се известува и овластеното лице на операторот во воздушниот сообраќај.

Член 51

На превозникот кој ќе доведе странец на граничен премин на Република Македонија на кого не му е дозволено влегување на територијата на Република Македонија, му се издава наредба за враќање.

Наредбата за враќање од став 1 на овој член се составува во три примероци, од кои еден примерок му се враќа на лицето кое е одговорно за превозното средство, еден примерок на странецот кој треба да се врати и еден примерок се задржува во надлежната организациона единица на Министерството за внатрешни работи.

Во наредбата се внесуваат податоци за: граничниот премин, местото и датумот на враќање; името и презимето на превозникот кој го донел странецот; датум и држава на раѓање на лицето кое треба да се врати; вид, број, место, датум на издавање и рок на важење на документот за негова идентификација; ден кога лицето допатувало во Република Македонија; превозно средство со кое допатувало и граничен премин на кој допатувало; рокот во кој превозникот е должен да го врати лицето; висината на трошоците за привремено задржување и висината на трошоците за присилно отстранување.

Член 52

Во случај од член 51 став 1 на овој правилник, превозникот ќе го врати странецот во државата од која пристигнал, во државата која ја издала патната исправа на странецот или во некоја друга држава во која е сигурно дека ќе биде прифатен.

Ако превозникот не може да го организира враќањето на странецот согласно став 1 на овој член, на свој трошок тој може да го врати странецот и со превозно средство на друг превозник.

Во случаите од ставовите 1 и 2 на овој член превозникот го враќа странецот веднаш или во рокот определен од страна на Министерството за внатрешни работи.

Член 53

Во случај кога превозникот не може веднаш да го врати странецот, истиот се сместува во посебни простории на Министерството за внатрешни работи на граничните премини, наменети за сместување на странци на кои им е одбиен влез во Република Македонија.

Трошоците за сместувањето од став 1 на овој член, се надоместуваат од страна на превозникот кој го донел странецот.

2. Протерување на странец

Член 54

Заради утврдување на постоење на околности дека странецот со правосилна пресуда е осуден на казна затвор во траење од најмалку една година, како причина за негово протерување од територијата на Република Македонија согласно закон, надлежните организации на Министерството за внатрешни работи, соработуваат со казнено поправните установи во Република Македонија.

Казнено поправните установи пред истекот на рокот на издржување на казната затвор писмено го известуваат Министерството за внатрешни работи за датумот на истекот на издржувањето на казната на странецот, времето за кое на странецот му е забрането влегување во Република Македонија во случај кога одлуката за протерување е донесена од страна на надлежен суд, за должината на издржаната казна затвор, како и за денот кога странецот треба да ја напушти казнено поправната установа.

Член 55

Заштитата на јавното здравје, како причина за протерување на странец согласно закон, се утврдува врз основа на претходно известување на здравствената установа која го примила странецот на лекување.

Во известувањето од став 1 на овој член, потребно е да биде утврдено дека болеста на странецот преставува опасност за јавното здравје и да е определен периодот кога странецот се заболел од наведената болест.

Член 56

Повекепати повторени повреди на одредбите на Законот за странците во смисла на овој правилник, претставуваат повеќе повреди на одредбите на законот извршени истовремено или повекепати повторени повреди на одредбите на законот извршени во временски период од најмалку една година.

Член 57

Потешки повреди на одредбите на Законот за странците, во смисла на овој правилник, претставуваат:

- давање лажни податоци од страна на странецот за својот идентитет на барање на службените лица на Министерството за внатрешни работи;

- кон барањето за издавање на виза, дозвола за престој или на патна исправа за странец, странецот приложил фалсификувани или туѓи исправи и

- својата исправа со која го докажува идентитетот ја дал во залог поради ненадмирени обврски кон државните органи, правните и физичките лица, како и за остварување на друга корист или право.

Член 58

Странецот ќе биде протеран од Република Македонија само ако во постапка утврдена со закон е донесено решение за протерување.

Пред донесување на решението од став 1 на овој член службено лице на Министерството за внатрешни работи ќе му даде можност на странецот да се изјасни за сите околности и факти кои се важни за донесување на решението.

Странецот својата изјава по правило ја дава усно, а може да ја даде и писмено.

Во случај кога странецот својата изјава ја дава усно, службеното лице изготвува службена белешка.

Кога се потребни поопширни објаснувања, службеното лице кое ја води постапката може да му наложи на странецот да даде писмена изјава во определен рок.

Член 59

Решение за протерување на странецот од Република Македонија донесува надлежната организациона единица на Министерството за внатрешни работи каде странецот има живеалиште, односно престојувалиште.

Член 60

При определувањето на рокот во кој на странецот му е забрането повторно влегување во Република Македонија се замаат во предвид сите релевантни околности во конкретниот случај, а особено:

- видот и тежината на кривичното дело поради кое е донесено решение за протерување на странецот од Република Македонија;

- личните, економските и другите врски на странецот со Република Македонија, како и последиците кои ќе произлезат од изречената мерка за него или за членот на неговото потесно семејство кој законски престојува во Република Македонија;

- дали за странецот прв пат е донесено решение за протерување од Република Македонија;

- дали за странецот веќе се донесени повеќе од едно решение за протерување од територијата на Република Македонија;

- дали странецот влегол на територијата на Република Македонија за време на претходно изречена забрана за влез во Република Македонија;

- должината на претходно утврдениот незаконит престој во Република Македонија и

- постоење на сериозна опасност од странецот за јавниот ред и националната безбедност на Република Македонија.

Член 61

На странецот за кој ќе се утврди дека незаконито престојувал во Република Македонија до еден месец, ќе му се изрече забрана за повторно влегување во Република Македонија во траење до две години.

Во случај кога ќе се утврди дека странецот незаконито престојувал во Република Македонија подолго од еден месец ќе му се изрече забрана за повторно влегување во Република Македонија во траење од две до пет години.

Забрана за повторно влегување во Република Македонија во траење од пет години ќе се изрече и кога ќе се утврди дека странецот кој незаконито престојувал во Република Македонија, незаконито влегол во Република Македонија или работел во Република Македонија спротивно на прописите за работни односи.

Член 62

Образецот на решението за протерување на странецот од Република Македонија е изработен од хартија во бела боја, со димензии 21 x 30 cm и сорджи две нумерирани страници (Образец бр.12).

Во горниот среден дел на првата нумерирана страница од образецот на решението за протерување на странецот од Република Македонија, отпечатен е грбот на Република Македонија, под кој има натпис „РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА” и натпис „МИНИСТЕРСТВО ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ”, под нив се внесуваат податоци за организационата единица; бројот; местото и датумот, под нив отпечатен е правниот основ за донесување на ова решение, под него отпечатен е натпис „РЕШЕНИЕ ЗА ПРОТЕРУВАЊЕ НА СТРАНЕЦОТ ОД РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА”, под него се внесуваат податоци за лицето кое се протерува: презиме; име; име и презиме на родителите; дата и место на раѓање; пол; државјанство; место на престојувалиште; вид и број на документот за идентификација, место и датум на издавање на документот за идентификација; рок на важност на документот за идентификација; рок во кој лицето е должно да ја напушти територијата на Република Македонија и правниот основ за протерување на лицето.

На втората нумерирана страница од образецот на решението за протерување на странецот од Република Македонија, има место за образложение, под него има упатство за правно средство, а под него има место за печат и потпис на службено лице.

Текстот на образецот на решението од став 1 на овој член е отпечатен на македонски јазик и неговото кирилско писмо и на англиски јазик и неговото латинско писмо.

Член 63

При врачување на решението за протерување на странецот од Република Македонија службените лица на Министерството за внатрешни работи го фотографираат странецот и земаат отпечатоци од неговите прсти кои се доставуваат до надлежната организациона единица во Министерството за водење на дактилоскопските збирки.

Член 64

Во патната исправа на странецот кој се протерува се втиснува штембил на решението за протерување (Образец бр.13).

Образецот на штембилот на решението за протерување е со димензии 8 x 5,5 cm и содржи датум до кој странецот треба да ја напушти територијата на Република Македонија и време за кое на странецот му е забрането влегување во Република Македонија, како и број на решението за протерување; датум кога се втиснува штембилот; место за печат и потпис на службено лице.

Во патната исправа на странецот од став 1 на овој член штембилот се втиснува по донесување на решението за протерување на странецот од Република Македонија, покрај македонската виза, а доколку според меѓународниот договор не е потребна виза, покрај печатот со кој е констатирано последното влегување на странецот во Република Македонија.

Член 65

Ако се утврди дека странецот кој треба да биде протеран од Република Македонија не поседува странска патна исправа, службените лица на Министерството за внатрешни работи ќе остварат соработка со дипломатско-конзуларното претставништво во Република Македонија на државата чиј државјанин е странецот, заради издавање на патна исправа од државата чиј државјанин е странецот.

Во случај кога на странецот не може да му се издаде патна исправа од државата чиј државјанин е странецот, од страна на Министерството за внатрешни работи се издава пасош за странец кој ќе биде со важност само за напуштање на територијата на Република Македонија.

VI. НАЧИН НА ПРИЈАВУВАЊЕ И ОДЈАВУВАЊЕ НА ЖИВЕАЛИШТЕ И ПРЕСТОЈУВАЛИШТЕ НА СТРАНЕЦ

Член 66

Пријавувањето или одјавувањето на живеалиште или престојувалиште на странец, односно промена на адресата на станот се врши со поднесување на образец за пријавување или одјавување на живеалиштето или престојувалиштето на странецот, односно промената на адресата на станот (Образец бр.14).

Образецот од став 1 на овој член е со димензии 26,5 x 12 cm и во него се внесуваат следните податоци: презиме и име; ден, месец и година на раѓање; место и држава на раѓање; државјанство; вид и број на патната исправа; вид и број на визата и место на издавањето; место и датум на преминувањето на границата; престој одобрен до; претходно пријавено живеалиште, односно престојувалиште во Република Македонија и адреса на стан; сегашно живеалиште, односно престојувалиште и адреса на стан; датум на пријавувањето; датум на одјавувањето; забелешка и потпис на подносителот на пријавата, а во потврдата која е составен дел на образецот се внесуваат следните податоци: презиме и име; ден, месец и година на раѓање; место и држава на раѓање; вид и број на патна исправа; пријавување на живеалиште - престојувалиште, одјавување на живеалиште - престојувалиште, односно промена на адреса на стан, а под нив има место за печат и потпис на службено лице.

Текстот на образецот од став 1 на овој член е отпечатен на македонски јазик и неговото кирилско писмо и на англиски и француски јазик и на нивните латински писма.

Член 67

Образецот за пријавување или одјавување на живеалиштето или престојувалиштето на странецот, односно промената на адресата на станот, се поднесува лично од странецот, а за малолетниот член на семејството на странецот може да се поднесе од секој полнолетен член на семејството.

Образецот од став 1 на овој член треба да биде уредно или читливо пополнет и да ги содржи сите податоци.

За извршеното пријавување или одјавување на живеалиштето или престојувалиштето на странецот, односно за извршената промена на адресата на станот, на странецот му се издава потврда од страна на службено лице на Министерството за внатрешни работи.

Член 68

При пријавување на живеалиштето или престојувалиштето, односно при промена на адресата на станот, странецот приложува потврда за одјавување на живеалиште или престојувалиште.

Член 69

Податоците во образецот од член 66 на овој правилник, подносителот ги внесува врз основа на една од следните исправи: странска патна исправа; патна исправа за странец издадена од надлежен орган на Република Македонија и потврда за привремено задржување или одземање на патна исправа.

Член 70

Евиденцијата за странците што ја води правното или физичкото лице кои даваат услуги на сместување на странци се води во книга на странци во која се внесуваат следните податоци: реден број; име и презиме; датум на раѓање, место и држава на раѓање, државјанство; вид и број на патна исправа; вид и број на дозвола за престој; рок на важење на дозволата за престој; адреса на стан; сопственик на станот; адреса на сопственикот; датум на пријавување; датум на влез во Република Македонија и граничен премин (Образец бр.15).

Страниците на книгата на странци се означени со броеви.

Член 71

На насловната страна на книгата на странци се означува датумот на почетокот на водењето, а на последната страница се означува датумот на завршување на нејзиното водење.

Заверување на книгата на странците се врши од страна на Министерството за внатрешни работи со запишување на нејзината последна страница на следниот текст: „Оваа книга содржи _____ (и со букви _____) страници. Книгата ја води _____ во _____ (место, улица или број). Регистриран под број _____“.

Под текстот од став 1 на овој член се става печат на надлежниот орган, а текстот го заверува и потпишува службено лице.

Член 72

Книгата на странци се заклучува на крајот на календарската година или кога сите нејзини страници ќе се пополнат.

Заклучувањето на книгата на странци се констатира на книгата под последниот реден број, односно на внатрешната страна на задната корица, ако се пополнети сите листови на книгата.

VII. НАЧИН НА ВОДЕЊЕ И КОРИСТЕЊЕ НА ПОДАТОЦИТЕ ОД ЕВИДЕНЦИИТЕ

Член 73

Евиденцијата за издадени дозволи за привремен престој се води во форма на регистри, кои ги содржат следните рубрики:

- реден број;
- име и презиме на странецот;
- датум, место и држава на раѓање;
- државјанство;
- матичен број на странецот;
- вид на образование;
- брачна состојба;
- број, вид, датум, место на издавање и рок на важење на патната исправа;
- датум и место на влез во Република Македонија;
- престојувалиште, односно адреса на стан во Република Македонија;
- причина за издавање на дозвола за привремен престој;
- број и датум на издавање на дозволата за привремен престој;
- рок на важење на дозволата за привремен престој и
- забелешка.

Евиденцијата за одбиени барања за издавање на дозвола за привремен престој се води во форма на регистри, кои ги содржат следните рубрики:

- реден број;
- име и презиме на странецот;
- датум, место и држава на раѓање;
- државјанство;
- матичен број на странецот;
- вид на образование;
- брачна состојба;
- број, вид, датум, место на издавање и рок на важење на патната исправа;
- датум на поднесување на барањето за издавање на дозвола за привремен престој;
- причина за одбивање на барањето за издавање на дозвола за привремен престој и
- забелешка.

Евиденцијата за издадени дозволи за постојан престој се води во форма на регистри, кои ги содржат следните рубрики:

- реден број;
- име и презиме на странецот;
- датум, место и држава на раѓање;
- државјанство;
- матичен број на странецот;
- вид на образование;
- брачна состојба;
- број, вид, датум, место на издавање и рок на важење на патната исправа;
- датум и место на влез во Република Македонија;
- живеалиште, односно адреса на стан во Република Македонија;
- причина за издавање на дозвола за постојан престој;
- број и датум на издавање на дозволата за постојан престој;
- рок на важење на дозволата за постојан престој;
- причина за бришење на странецот од евиденцијата (стекнување државјанство на Република Македонија, ислување, смрт и др.) и
- забелешка.

Евиденцијата за одбиени барања за издавање на дозвола за постојан престој се води во форма на регистри, кои ги содржат следните рубрики:

- реден број;
- име и презиме на странецот;
- датум, место и држава на раѓање;

- државјанство;
- вид на образование;
- брачна состојба;
- број, вид, датум, место на издавање и рок на важење на патната исправа;
- датум на поднесување на барањето за издавање на дозвола за постојан престој;
- причина за одбивање на барањето за издавање на дозвола за постојан престој и
- забелешка.

Евиденцијата за странци со пријавено престојување се води во форма на картотеки, кои ги содржат следните рубрики:

- реден број;
- име и презиме на странецот;
- датум, место и држава на раѓање;
- државјанство;
- вид и број на патната исправа;
- вид и број на дозволата за престој;
- рок на важење на дозволата за престој;
- престојувалиште, односно адреса на станот;
- датум на пријавување и
- место и датум на влез во Република Македонија.

Евиденцијата за странци со пријавено живеалиште се води во форма на регистри, кои ги содржат следните рубрики:

- реден број;
- име и презиме на странецот;
- датум, место и држава на раѓање;
- државјанство;
- матичен број на странецот;
- вид и број на патната исправа;
- вид и број на дозволата за престој;
- рок на важење на дозволата за престој;
- живеалиште, односно адреса на станот;
- датум на пријавување;
- место и датум на влез во Република Македонија и
- забелешка.

Евиденцијата за издадени визи на граничен премин се води во форма на регистри, кои ги содржат следните рубрики:

- име и презиме на странецот;
- датум, место и држава на раѓање;
- државјанство;
- вид, број, датум на издавање и рок на важење на патната исправа;
- вид на издадената виза;
- причина за издавање;
- датум на издавање на визата;
- рок на важење на визата;
- вредноста на наплатената такса и
- забелешка.

Евиденцијата за поништени, отповикани визи, визи кои се продолжени, како и визи на кои им е скратена нивната важност се води во форма на регистри.

Регистрите за поништени и отповикани визи ги содржи следните податоци:

- реден број;
- име и презиме на странецот;
- датум, место и држава на раѓање;
- вид, број, датум на издавање и рок на важење на патната исправа;
- вид на визата која е поништена односно отповикана;
- дипломатско-конзуларното претставништво каде е издадена визата;
- причина за поништувањето односно отповикувањето на визата и
- забелешка.

Регистрите за визи кои се продолжени, како и визи на кои им е скратена нивната важност ги содржат следните рубрики:

- реден број;

- име и презиме на странецот;
- датум, место и држава на раѓање;
- вид, број, датум на издавање и рок на важење на патната исправа;
- вид на визата чиј рок е продолжен односно скратен;
- дипломатско-конзуларното претставништво каде е издадена визата;
- причина за продолжувањето односно скратувањето на важноста на визата и
- забелешка.

Евиденцијата за странци сместени во Прифатен центар за странци на Министерството за внатрешни работи се води во форма на регистри, кои ги содржат следните рубрики:

- реден број;
- име и презиме на странецот;
- датум на раѓање;
- пол;
- државјанство;
- датум на прием во полициска станица;
- сектор за внатрешни работи, односно полициската станица од која странецот е донесен во Прифатниот центар за странци;
- број на решение за привремено задржување на странецот;
- датум на напуштање на полициска станица и
- забелешка.

Евиденцијата за изречени безбедносни и заштитни мерки се води во форма на регистри, кои ги содржат следните рубрики:

- реден број;
- име и презиме на странецот;
- датум и место на раѓање;
- државјанство;
- вид, број, датум и место на издавање на патната исправа;
- причини за престој во Република Македонија;
- реден број, време и причина за изрекување на мерката;
- орган кој ја изрекот;
- податоци кои се од значење во врска со изречените мерки;
- рок во кој странецот мора да ја напушти Република Македонија и
- забелешка.

Евиденцијата за странци кои се протерани од Република Македонија се води во форма на регистри, кои ги содржат следните рубрики:

- реден број,
- име и презиме на странецот,
- датум, место и држава на раѓање,
- државјанство;
- вид на образование;
- брачна состојба;
- вид, број, датум, место на издавање и рок на важење на патната исправа;
- датум и место на влез во Република Македонија;
- живеалиште односно престојувалиште во Република Македонија;
- основ за престој во Република Македонија;
- причина за протерување;
- рок во кој странецот треба да ја напушти Република Македонија;
- време во кое му е забрането повторно влегување во Република Македонија и
- забелешка.

Евиденцијата за странци на кои им е одземен привремен или постојаниот престој во Република Македонија се води во форма на регистри, кои ги содржат следните рубрики:

- реден број;
- име и презиме на странецот;

- датум, место и држава на раѓање;
- вид на образование,
- брачен статус;
- податоци за кривична или прекршочна одговорност на странецот;
- вид, број, датум, место на издавање и рок на важење на патната исправа;
- број, датум и рок на важење на дозволата за привремен или постојан престој;
- датум и место на влез во Република Македонија;
- живеалиште, односно престојувалиште во Република Македонија;
- датум и причината за одземање на привремен или постојаниот престој;
- рок во кој странецот треба да ја напушти Република Македонија и
- забелешка.

Евиденцијата за странци на кои им бил одбиен влез во државата се водат во форма на регистри, кои ги содржат следните рубрики:

- реден број;
- име и презиме на странецот;
- датум, место и држава на раѓање;
- вид, број, датум, место на издавање и рок на важење на патната исправа;
- причина за одбивање на влез и
- забелешка.

Евиденцијата за земени отпечатоци од прсти се водат во форма на регистри, кои ги содржат следните рубрики:

- реден број;
- име и презиме на странецот;
- датум, место и држава на раѓање;
- вид, број, датум, место на издавање и рок на важење на патната исправа;
- причина за земање отпечатоци од прсти и
- забелешка.

Член 74

Секој евиденциски лист од регистрите од член 73 на овој правилник има реден број напишан со арапски броеви со растечка големина. Пред почетокот на водењето на регистрите на последниот евиденциски лист, се забележува вкупниот број на листовите што ги содржи регистарот и се заверуваат со печат на Министерството за внатрешни работи и потпис на службеното лице што го води регистрот.

Регистрите од став 1 на овој член се водат во пишана форма.

Член 75

Државен орган кој има правен интерес за податоците од евиденциите во член 73 на овој правилник, поднесува писмено барање за нивно користење до Министерството за внатрешни работи, за кое одлучува министерот за внатрешни работи или од него овластен работник.

VIII. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 76

Обрасците од број 1 до број 15 се составен дел на овој правилник.

Член 77

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.13.1-10495/1
15 февруари 2008 година
Скопје

Министер
за внатрешни работи,
м-р **Гордана Јанкулоска**, с.р.

Образец бр.1

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ
THE REPUBLIC OF MACEDONIA
MINISTRY OF INTERNAL AFFAIRS

Орг.единица _____

Organizational unit

Број _____

Nr

Место и датум _____

Place and date

Врз основа на член 24 став 1 од Законот за странците ("Службен весник на Република Македонија" бр.35/2006 и 66/2007) Министерството за внатрешни работи _____ на ден _____ година донесе
(надлежна организациона единица)

Pursuant to Article 24 paragraph 1 of the Law on Aliens ("Official Gazette of the Republic of Macedonia" nr.35/2006 and 66/2007) the Ministry of Internal Affairs _____ on _____ brought the following
(competent organizational unit)

РЕШЕНИЕ ЗА ОДБИВАЊЕ НА ВЛЕЗ НА СТРАНЕЦ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
DECISION ON DENIAL OF AN ALIEN'S ENTRY IN THE REPUBLIC OF MACEDONIA

На _____ година, во _____ на граничниот премин _____

On _____ at _____ at the border crossing point _____

На лицето:

The following person:

Презиме _____ Име _____

Surname _____ Name _____

Дата на раѓање _____ Место на раѓање _____ Пол _____

Date of birth _____ Place of birth _____ Sex _____

Државјанство _____ Престојува во _____

Nationality _____ Resident in _____

Вид на документ за идентификација _____ број _____

Type of identification document _____ number _____

Издаден во _____ на _____

Issued at _____ on _____

Број на виза _____ вид _____ издадена од _____

Visa number _____ type _____ issued by _____

важност од _____ до _____ за период од _____ дена

valid from _____ until _____ for a period of _____ days

кој доаѓа од _____ со превозно средство _____

arriving from _____ by means of _____

на граничниот премин _____ од _____

at the border crossing point _____ from _____

на ден _____
он

МУ СЕ ОДБИВА ВЛЕЗ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА согласно член 23 став 1 од Законот за странците („Службен весник на Република Македонија“ бр.35/2006 и 66/2007), од следните причини:

HAS BEEN DENIED ENTRY INTO THE REPUBLIC OF MACEDONIA in accordance with Article 23 paragraph 1 of the Law on Aliens ("Official Gazette of the Republic of Macedonia" nr.35/2006 and 66/2007) for the following reasons:

Не ги исполнува условите за влез во Република Македонија утврдени со Законот за странците

The person concerned does not fulfill the conditions for entry into the Republic of Macedonia as established by the Law on Aliens

(А)-нема важечка и призната патна исправа

s/he possesses no valid and recognized travel document

(Б) -не поседува важечка виза

s/he possesses no valid visa

(В) нема средства за издржување како за периодот на престојот така и за враќање во државата од која доаѓа или за патување во трета држава во која е сигурно дека ќе биде прифатен или не е во можност законски да се стекне со тие средства

s/he does not possess sufficient subsistence means for the period of stay or return to the country from which s/he arrives or his/her journey to a third country in which his/her admission shall be assured or is unable to obtain such means in a legal way

(Г) не приложи документи што ја оправдуваат целта и околностите на предвидениот престој во Република Македонија и документи за патничко осигурување

s/he has no appropriate documentation justifying the purpose and circumstances of intended stay in the Republic of Macedonia and documentation for travel insurance

(Д) протеран е од Република Македонија и за кого има важечка забрана за влез

s/he has been expelled from the Republic of Macedonia and is pronounced an entry ban

(Ѓ) преставува опасност за јавниот ред, националната безбедност, јавното здравје или за меѓународните односи на Република Македонија

s/he presents a threat to the public order, national security, public health or the international relations of the Republic of Macedonia

(Е) не поседува одобрение од родителите, односно старателот за влез и престој во Република Македонија, доколку е малолетник

s/he does not possess a consent from his/her parents or the guardian to enter and stay in the Republic of Macedonia in case of a minor person

(Ж) постојат сериозни сомневања дека неговиот престој во државата ќе биде поврзан со извршување на терористички или други насилни дејствија, кривични дела поврзани со производство и пуштање во промет на наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурзори или извршување на други кривични дела за кои е предвидена казна од најмалку една година

there is serious suspicion that his/her stay in the country will be connected with terrorist or other violent activities, crimes related to production and release of narcotic drugs, psychotropic substances and precursors or other criminal acts which are punishable by minimum of one year of imprisonment.

(З) има намера да помине преку територијата на Република Македонија, а не ги исполнува условите за влез во трета држава

s/he has an intention to pass through the territory of the Republic of Macedonia, however, does not fulfill the conditions for entry into a third country

(С) не ги намирал финансиските трошоци кои настанале со негово претходно привремено задржување и присилно отстранување

s/he has not met his/her financial obligations arising from his/her prior temporary detention and deportation

(И) постојат основи за сомневање дека ќе се вработи или ќе работи на територијата на Република Македонија спротивно на прописите за работните односи

there is a grounded suspicion that s/he is to be employed or work on the territory of the Republic of Macedonia contrary to work regulations

(Ј) постојат основи на сомневање дека странецот нема да престојува во Република Македонија за наведената цел

there is a grounded suspicion that s/he is has no intention to stay in the Republic of Macedonia for the purpose indicated

(К) дава неточни податоци за себе или за целта и околностите на патувањето и престојот

s/he supplies incorrect data for him/herself or the purpose and circumstances of his/her travel or stay

(Л) се послужил со фалсификувани, туѓи или неважечки патни или други исправи

s/he uses false, another person's or invalid travel or other identification documents.

Забелешки

Comments

УПАТСТВО ЗА ПРАВНО СРЕДСТВО

PRECEPT

Против наведеното решение може да се поднесе жалба во рок од 8 (осум) дена од денот на приемот на решението.

Against the above decision it is allowed to make a complaint to be lodged within 8 (eight) days as from the date of the receipt of the decision.

Жалбата се поднесува до Владата на Република Македонија. Комисија за решавање управни работи во втор степен од областа на одбраната, внатрешните работи, правосудство и управа, преку органот кој го донел решението.

The complaint is lodged with the Government of the Republic of Macedonia, the Commission for Administrative Matters of Second Instance in the field of defense, internal affairs, justice and administration through the decision-making authority

Жалбата не го одлага извршувањето на решението.

The complaint does not have a suspension effect on the decision.

Потпис на лицето на кое му е одбиен влез

Signature of the person

Потпис на службено лице

Signature of authorized official

М.П.
L.S.

Да се врати еден примерок на именуваниот

A copy of this document is to be given to the person concerned

Образец бр.2

Назив на органот до кој барањето се поднесува

Name of the receiving authority

Приемен штембил

Stamp of receipt

**БАРАЊЕ ЗА ИЗДАВАЊЕ/ПРОДОЛЖУВАЊЕ НА ДОЗВОЛА ЗА
ПРИВРЕМЕН ПРЕСТОЈ****APPLICATION FOR ISSUE/EXTENSION OF
TEMPORARY RESIDENCE PERMIT**☐ прво издавање
first issue☐ продолжување
extension1. Презиме _____
Surname2. Поранешно, односно родено презиме _____
Previous surname or name given at birth3. Име _____
Name4. Пол ☐ машко ☐ женско
sex male female5. Име на родителите: татко _____
Names of parents fathe:
мајка _____
mother6. Датум, место и држава на раѓање _____
Date, place and country of birth7. Државјанство _____
Nationality8. Занимање _____
Profession9. Брачна состојба _____
Marital status☐ неженет/немажена
single☐ оженет/мажена
married☐ вдовец/вдовица
widowed☐ разведен/разведена
divorced10. Адреса во Република Македонија _____
Address in the Republic of Macedonia11. Адреса во странство _____
Address abroad12. За кои цели се бара дозволата за привремен престој и за кое време
The reasons for which temporary residence permit is requested and the period

13. Податоци за лицето врз основа на чиј статус во Република Македонија се бара дозвола за привремен престој:
Information and data about the person based on whose status in the Republic of Macedonia the temporary residence permit is requested

а) Презиме и име _____
Surname and name

б) Датум, место и држава на раѓање _____
Date, place and country of birth

в) Државјанство _____
Nationality

г) Статус на членот на семејната заедница
Status of the family member

☐ семејна заедница
family union

☐ датум на склучување на бракот _____
date of contract of marriage

☐ семејни односи _____
family relationship

- д) Дали странецот врз основа на чиј статус се бара дозвола за привремен престој има друг регистриран брачен другар со кој веќе живее во Република Македонија

Does the person based on whose status in the Republic of Macedonia the temporary residence permit is requested have another registered spouse with whom s/he already lives in the Republic of Macedonia

☐ да
Yes

☐ не
No

- е) Дали родителското право на детето за кого се бара издавање на дозвола за привремен престој е поделено

Is the parental right to the child for whom temporary residence permit is requested shared?

☐ да
Yes

☐ не
No

- е) Податоци од патната исправа на македонскиот државјанин/странец кој има регулиран статус во Република Македонија:

Data from the passport of the Macedonian citizen/foreigner who has a regulated status in the Republic of Macedonia

Број на патна исправа _____
Passport number

Датум на издавање _____
Date of issue

Со рок на важност до _____
Valid until

- ж) Адреса на македонскиот државјанин/странец во Република Македонија _____
Address of the Macedonian citizen/foreigner in the Republic of Macedonia
Пријавен од: _____
Registered from

- з) Во случај на непостоење на заедничка адреса на живеење, Ве молиме да ги наведете причините

If the same address is not used, please specify the reasons

- с) Податоци за законскиот престој на странецот врз основа на чиј статус се бара дозвола за привремен престој
Information regarding the legal status of the foreigner based on whose status in the Republic of Macedonia the temporary residence permit is requested

- и) Податоци за постоење на средства за издржување на странецот врз основа на чиј статус се бара дозвола за привремен престој

Information regarding the subsistence means of the foreigner based on whose status in the Republic of Macedonia the temporary residence permit is requested

- ј) Податоци за здравствено осигурување на странецот врз основа на чиј статус се бара дозвола за привремен престој

Information regarding the health insurance of the foreigner based on whose status in the Republic of Macedonia the temporary residence permit is requested

14. Патна исправа на подносителот на барањето
Travel document of the applicant:

Надлежен орган кој ја издал патната исправа
The issuing competent authority

Место и датум на издавање
Place and date of issue

Број _____ Исправата важи до _____
Number _____ Document valid until _____

15. Рок на важење на последната издадена
Period of validity of the last issued

- ☐ дозвола за привремен престој
temporary residence permit
☐ дозволата се бара по прв пат
first residence permit requested

16. Датум на влез во Република Македонија
Date of entry into the Republic of Macedonia

а) обврска за поседување виза: ☐ да : ☐ не
visa requirement Yes No

б) виза број
visa number

важи до _____ Орган кој ја издал визата
valid until _____ issued by _____

17. Податоци за поседување за средства на издржување на подносителот на барањето

Information regarding subsistence means of the applicant

18. Податоци за обезбедено сместување во Република Македонија или дека има средства за сместување
Information regarding accommodation in the Republic of Macedonia or possession of means for accommodation

19. Податоци за здравствено осигурување
Information regarding health insurance

20. Податоци дека ги исполнува условите за дозвола за привремен престој заради различни причини согласно Законот за странците ("Службен весник на Република Македонија" бр. 35/06 и 66/2007)

Information on fulfillment of conditions provided for separate types of temporary residence permit in accordance with the Law on Aliens ("Official Gazette of the Republic of Macedonia" nr.35/06 and 66/2007)

21. Кон барањето ги приложувам следните документи:
Documents enclosed:

22. Вид на образование _____
Type of education

23. Предвидено траење на пресојот: од: _____ до: _____
Period of intended stay from to

24. Причина за поднесување на барањето
Reasons for application

25. Завршна изјава
Final statement

а) Со ова потврдувам дека сите податоци наведени во точките 1-24 се целосни, вистинити и одговараат на податоците во приложените документи. Потврдите кои се на друг јазик приложени се на македонски превод.

Hereby I confirm that all information given under items 1-24 are complete, they are true and correspond to the data contained in the documents attached. Certificates made in a foreign language are attached in their Macedonian translation.

б) Со ова се обврзувам дека секоја промена на личните податоците пред влезот во Република Македонија ќе ги доставам на надлежните органи во Република Македонија, преку дипломатското, односно конзуларно претставништво на Република Македонија.
Hereby I undertake, that I will communicate any change of my personal data to the Macedonian competent authorities through diplomatic or consular missions of the Republic of Macedonia before entering the Republic of Macedonia.

в) Известен сум дека моите лични податоци со цел составување на записник и архивирање ќе бидат информатички обработени.
I take note that my personal data are electronically processed for the purpose of making minutes and filing.

г) Известен сум дека заради непотполни или неточни податоци моето барање може да биде одбиено.
I have been advised that my application may be refused on account of incomplete and inaccurate data.

Во _____, на ден _____
In _____ on _____

Потпис на подносителот на барањето:
Signature of the applicant

Место за фотографија
3 x 3,5 cm
Photo

Пополнува службеното лице на органот до кого е поднесено барањето
To be filled out by the official person of the receiving authority

Како е решено барањето _____
The resolution is

Број на решението за дозволување на привремен престој _____
Number of decision on grant of temporary residence

До кој датум е одобрен привремениот престој _____
The period of temporary residence is granted until

Датум на издавање /продолжување на доволата за привремен престој _____
Data of issue/extension of the temporary residence permit

Место за административна такса
Administrative tax

Потпис на службено лице
Signature of authorized official

Образец бр.3

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ
THE REPUBLIC OF MACEDONIA
MINISTRY OF INTERNAL AFFAIRS

Орг. единица _____
Organizational unit
Број _____
Nr
Место и датум _____
Place and date

Врз основа на член 54 став 1 од Законот за странците ("Службен весник на Република Македонија" бр.35/2006 и 66/2007) Министерството за внатрешни работи _____ на ден _____ година донесе _____ (надлежна организациона единица)

Pursuant to Article 54 paragraph 1 of the Law on Aliens ("Official Gazette of the Republic of Macedonia" nr.35/2006 and 66/2007) the Ministry of Internal Affairs _____ on _____ brought the following: _____ (competent organizational unit)

РЕШЕНИЕ ЗА ДОЗВОЛУВАЊЕ НА ПРИВРЕМЕН ПРЕСТОЈ
DECISION ON GRANT OF TEMPORARY RESIDENCE

На лицето

The following person:

Презиме _____ Име _____
Surname Name

Дата на раѓање _____ Место на раѓање _____ Пол _____
Date of birth Place of birth Sex

Државјанство _____ Престојува во _____
Nationality Resident in

Адреса на лицето во странство _____
Address

Вид на документ за идентификација _____ број _____
Type of identification document number

Издаден во _____ на _____
Issued at on

Со рок на важност до _____
Valid until

МУ СЕ ДОЗВОЛУВА ПРИВРЕМЕН ПРЕСТОЈ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
HAS BEEN GRANTED TEMPORARY RESIDENCE IN THE REPUBLIC OF MACEDONIA
заради _____

for purpose of

во траење од _____ месеци.

for a period of _____ months

По спроведена постапка утврдено е дека се исполнети условите за издавање на дозвола за привремен престој, согласно член 50 од Законот за странците ("Службен весник на Република Македонија" бр.35/2006 и 66/2007).

The procedure conducted has shown that conditions for issue of temporary residence permit in accordance with Article 50 of the Law on Aliens ("Official Gazette of the Republic of Macedonia" nr. 35/2006 and 66/2007) are fulfilled.

Именуваниот се известува дека е должен во рок од пет дена од денот на влегувањето во Република Македонија да се јави во Министерството за внатрешни работи, кое во рок од 25 дена од денот на неговото јавување ќе му издаде дозвола за привремен престој.

The person concerned is advised that s/he is obliged to report him/herself to the Ministry of Internal Affairs within five days as from the date of entry into the Republic of Macedonia where the Ministry shall issue such a foreigner a temporary residence permit within 25 (twenty-five) days as from the date of reporting.

М.П.
L.S.

Потпис на службено лице
Signature of authorized official

Образец бр.4

ДОЗВОЛА ЗА ПРИВРЕМЕН ПРЕСТОЈ

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА		REPUBLIC OF MACEDONIA	
ДОЗВОЛА ЗА ПРИВРЕМЕН ПРЕСТОЈ НА СТРАНЕЦ		TEMPORARY RESIDENCE PERMIT FOR FOREIGNERS	
MKD	ПРЕЗИМЕ / SURNAME		
	ИМЕ / NAME		
	ДРЖАВЈАНСТВО / NATIONALITY		ПОЛ / SEX
	ДАТУМ НА РАЃАЊЕ / DATE OF BIRTH	МАТИЧЕН БРОЈ / PERSONAL NO.	
	ДАТУМ НА ИЗДАВАЊЕ / DATE OF ISSUE	ВАЖИ ДО / DATE OF EXPIRY	
	СВОЕРАЧЕН ПОТПИС / HOLDER'S SIGNATURE		

предна страна

МЕСТО НА РАЃАЊЕ / PLACE OF BIRTH
ПРЕСТОЈУВАЛИШТЕ / PLACE OF SOJOURN
АДРЕСА / ADDRESS
МЕСТО НА ИЗДАВАЊЕ / PLACE OF ISSUE
БРОЈ НА ДОЗВОЛА / PERMIT NUMBER

задна страна

Образец бр.5

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ
THE REPUBLIC OF MACEDONIA
MINISTRY OF INTERNAL AFFAIRS

Орг. единица _____
Organizational unit
Број _____
Nr
Место и датум _____
Place and date

Врз основа на член 57 од Законот за странците ("Службен весник на Република Македонија" бр.35/2006 и 66/2007) Министерството за внатрешни работи _____ на ден _____ година донесе _____ (назив на организационата единица)

Pursuant to Article 57 of the Law on Aliens ("Official Gazette of the Republic of Macedonia" nr.35/2006 and 66/2007) the Ministry of Internal Affairs _____ on _____ brought the following: _____ (competent organizational unit)

РЕШЕНИЕ ЗА ПРОДОЛЖУВАЊЕ НА ДОЗВОЛАТА ЗА ПРИВРЕМЕН ПРЕСТОЈ
DECISION ON EXTENSION OF TEMPORARY RESIDENCE PERMIT

На лицето

The following person:

Презиме _____ Име _____

Surname _____ Name _____

Дата на раѓање _____ Место на раѓање _____ Пол _____

Date of birth _____ Place of birth _____ Sex _____

Државјанство _____ Престојува во _____

Nationality _____ Resident in _____

Адреса на лицето во Република Македонија _____

Address in the Republic of Macedonia _____

Вид на документ за идентификација _____ број _____

Type of identification document _____ number _____

Издаден во _____ на _____

Issued at _____ on _____

Со рок на важност до _____

Valid until _____

МУ СЕ ПРОДОЛЖУВА ДОЗВОЛАТА ЗА ПРИВРЕМЕН ПРЕСТОЈ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

HAS BEEN EXTENDED TEMPORARY RESIDENCE IN THE REPUBLIC OF MACEDONIA

заради _____

for the purpose of _____

за период од _____ месеци.

for the period of _____ months

По спроведена постапка утврдено е дека се исполнети условите за продолжување на дозволата за привремен престој, согласно член 57 од Законот за странците ("Службен весник на Република Македонија" бр.35/2006 и 66/2007).

The procedure conducted has shown that conditions for extension of temporary residence permit in accordance with Article 57 of the Law on Foreigners ("Official Gazette of the Republic of Macedonia" nr. 35/2006 and 66/2007) are fulfilled.

УПАТСТВО ЗА ПРАВНО СРЕДСТВО

PRECEPT

Против наведеното решение може да се поднесе жалба во рок од 8 (осум) дена од денот на приемот на решението.

Against the above decision it is allowed to make a complaint to be lodged within 8 (eight) days as from the date of the receipt of the decision.

Жалбата се поднесува до Владата на Република Македонија, Комисија за решавање управни работи во втор степен од областа на одбраната, внатрешните работи, правосудство и управа, преку органот кој го донел решението.

The complaint is lodged with the Government of the Republic of Macedonia, the Commission for Administrative Matters of Second Instance in the field of defense, internal affairs, justice and administration through the decision-making authority

Жалбата го одлага извршувањето на решението.

The complaint does not have a suspension effect on the decision.

М.П.
L.S.

Потпис на службено лице
Signature of authorized official

Образец бр.6

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ
THE REPUBLIC OF MACEDONIA
MINISTRY OF INTERNAL AFFAIRS

Орг. единица _____
Organizational unit
Број _____
Nr
Место и датум _____
Place and date

Место за фотографија
3 x 3,5 cm
Photo

Врз основа на член 57 став 3 од Законот за странците („Службен весник на Република Македонија“ бр.35/2006 и 66/2007) се издава

Pursuant to Article 57 paragraph 3 of the Law on Aliens ("Official Gazette of the Republic of Macedonia" nr.35/2006 and 66/2007) it is issued the following

**ПОТВРДА ЗА ПРЕСТОЈ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ДО ДОНЕСУВАЊЕ НА ОДЛУКА ЗА
ПРОДОЛЖУВАЊЕ НА ПРИВРЕМЕНИОТ ПРЕСТОЈ**

**RECEIPT FOR STAY IN THE REPUBLIC OF MACEDONIA UNTIL THE DECISION ON EXTENSION
OF TEMPORARY RESIDENCE IS REACHED**

На лицето:

The following person:

Презиме _____ Име _____
Surname _____ Name _____

Дата на раѓање _____ Место на раѓање _____ Пол _____
Date of birth _____ Place of birth _____ Sex _____

Државјанство _____ Престојува во _____
Nationality _____ Resident in _____

Адреса на странецот во Република Македонија _____
Address in the Republic of Macedonia _____

Вид на документ за идентификација _____ број _____
Type of identification document _____ number _____

Издаден во _____ на _____
Issued at _____ on _____

Со рок на важност до _____
Valid until _____

Потврдата за привремен престој на странецот важи до _____ година.
The receipt for temporary residence of the person concerned is valid until _____

Потпис на службено лице
Signature of authorized official

М.П.
L.S.

Образец бр.7

Назив на органот до кој барањето се поднесува

Name of the receiving authority

Приемен штембил

Stamp of receipt

БАРАЊЕ ЗА ИЗДАВАЊЕ НА ДОЗВОЛА ЗА ПОСТОЈАН ПРЕСТОЈ
APPLICATION FOR ISSUE OF PERMANENT RESIDENCE PERMIT

1. Презиме _____
Surname
2. Поранешно, односно родено презиме _____
Previous or name at birth
3. Име _____
Name
4. Пол ☐ машко ☐ женско
sex male female
5. Име на родителите: татко _____
Names of parents father
мајка _____
mother
6. Датум, место и држава на раѓање _____
Date, place and country of birth
7. Државјанство _____
Nationality
8. Занимање _____
Profession
9. Брачна состојба _____
Marital status
☐ неженет/немажена ☐ оженет/мажена ☐ вдовец/вдовица ☐ разведен/разведена
single married widowed divorced
10. Број на децата и година на раѓање на секое дете _____
Number of children and their date of birth
11. Сегашно место на престој во Република Македонија, улица и број _____
Current place of residence in the Republic of Macedonia, address
12. Последно место на живеење во странство, улица и број _____
The last place of residence abroad, address
13. Дали порано имал друго државјанство и дали добил отпуст? _____
Have you had any other citizenship before and have you renounced it?
14. Кои јазици ги зборува _____
Languages spoken
15. Сегашно вработување- во кое својство и кај кого (Назив и седиште) _____
Current employment, position, the name of employer (company and address)

16. Место во кое има намера постојано да се насели, улица и број
Place of permanent residence, address

17. Податоци за лицето врз основа на чиј статус во Република Македонија се бара дозвола за постојан престој
Information and data on the person based on whose status in the Republic of Macedonia the permanent residence permit is requested

а) Презиме и име _____
Surname and name

б) Датум, место и држава на раѓање _____
Date, place and country of birth

в) Државјанство _____
Nationality

г) Статус на членот на семејната заедница:
Status of the family member

☐ семејна заедница
family union

☐ датум на склучување на бракот _____
date of contract of marriage

☐ семејни односи _____
family relationship

- д) Дали странецот врз основа на чиј статус се бара дозвола за постојан престој има друг регистриран брачен другар со кој веќе живее во Република Македонија
Does the person based on whose status in the Republic of Macedonia the permanent residence permit is requested have another registered spouse with whom s/he already lives in the Republic of Macedonia

☐ да
Yes

☐ не
No

- ѓ) Дали родителското права на детето за кого се бара издавање на дозвола за привремен престој е поделено
Is parental right shared as for the child for whom temporary residence is requested?

☐ да
Yes

☐ не
No

- е) Податоци од патната исправа на македонскиот државјанин/странец кој има регулиран статус во Република Македонија:
Data from the passport of the Macedonian citizen/foreigner who has a regulated status in the Republic of Macedonia
Број на патна исправа _____
Passport number

Датум на издавање _____
Date of issue

Со рок на важност до _____
Valid until

- ж) Адреса на македонскиот државјанин/странец во Република Македонија _____
Address of the Macedonian citizen/foreigner in the Republic of Macedonia

Пријавен од _____
Registered from

- з) Во случај на непостоење на заедничка адреса на живеење, Ве молиме да ги наведете причините
If the same address is not used, please specify the reasons

- с) Податоци за законскиот престој на странецот врз основа на чиј статус се бара дозвола за постојан престој
Information regarding the legal status of the foreigner based on whose status the permanent residence permit is requested

- и) Податоци за постоење на средства за издржување на странецот врз основа на чиј статус се бара дозвола за постојан престој
Information regarding the subsistence means of the foreigner based on whose status the temporary residence permit is requested

- ј) Податоци за здравствено осигурување на странецот врз основа на чиј статус се бара дозвола за постојан престој
Information regarding the health insurance of the foreigner based on whose status the permanent residence permit is requested

18. Патна исправа на подносителот на барањето
Travel document of the applicant
Надлежен орган кој ја издал патната исправа
The issuing authority
Место и датум на издавање
Place and date of issue
Број _____ Исправата важи до _____
Number _____ Valid until _____

19. Податоци за досегашниот престој на подносителот на барањето во Република Македонија
Information regarding the former residence of the applicant in the Republic of Macedonia

20. Податоци за поседување на средства на издржување
Information regarding subsistence means

21. Податоци за обезбедено сместување во Република Македонија или дека има средства за сместување
Information regarding accommodation of the Republic of Macedonia or possession of means for accommodation

22. Податоци за здравствено осигурување
Information regarding health insurance

23. Податоци дека за време на престојот во Република Македонија, во периодот од пет години пред поднесување на барањето за издавање на дозвола за постојан престој не сторил кривично дело за кое е предвидена казна затвор во траење од најмалку една година

Information regarding the fact that during the stay in the Republic of Macedonia the person concerned did not commit a crime punishable by minimum one year of imprisonment within five years before applying for permanent residence permit

24. Кон барањето ги приложувам следните документи
Documents enclosed

25. Вид на образование _____
Type of education

26. Причина за поднесување на барањето
Reasons for application

27. Завршна изјава

Final statement

а) Со ова потврдувам дека сите податоци наведени во точките 1-24 се целосни, вистинити и одговараат на податоците во приложените документи. Потврдите кои се на друг јазик приложени се на македонски превод.

Hereby I confirm that all information given under items 1-24 are complete, they are true and correspond to the data contained in the documents attached. Certificates made in a foreign language are attached in their Macedonian translation.

б) Известен сум дека моите лични податоци со цел составување на записник и архивирање ќе бидат информатички обработени.

I have been advised that my personal data are electronically processed for the purpose of making the minutes and filling.

в) Известен сум дека заради непотполни или неточни податоци моето барање може да биде одбиено.

I have been advised that my application may be refused on account of incomplete and inaccurate data.

Во _____, на ден _____
In _____ date

Потпис на подносителот на барањето:
Signature of the applicant

Место за фотографија
3 x 3,5 cm
Photo

Пополнува службеното лице на органот до кого е поднесено барањето:
To be filled out by the official person of the receiving authority

Како е решено барањето _____
The resolution is

Број на решението за одобрување на постојан престој _____
Number of decision on grant of permanent residence

Датум на издавање на дозволата за постојан престој _____
Data of issue of the permanent residence permit

Место за административна такса
Administrative tax

Потпис на службено лице
Signature of authorized official

Образец бр. 8

ДОЗВОЛА ЗА ПОСТОЈАН ПРЕСТОЈ

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА		REPUBLIC OF MACEDONIA	
ДОЗВОЛА ЗА ПОСТОЈАН ПРЕСТОЈ НА СТРАНЕЦ		PERMANENT RESIDENCE PERMIT FOR FOREIGNERS	
MKD	ПРЕЗИМЕ / SURNAME		
	ИМЕ / NAME		
	ДРЖАВЈАНСТВО / NATIONALITY	ПОЛ / SEX	
	ДАТУМ НА РАЃАЊЕ / DATE OF BIRTH	МАТИЧЕН БРОЈ / PERSONAL NO.	
	ДАТУМ НА ИЗДАВАЊЕ / DATE OF ISSUE	ВАЖИ ДО / DATE OF EXPIRY	
СВОЕРАЧЕН ПОТПИС / HOLDER'S SIGNATURE			

предна страна

МЕСТО НА РАЃАЊЕ / PLACE OF BIRTH
ЖИВЕАЛИШТЕ / PERMANENT RESIDENCE
АДРЕСА / ADDRESS
МЕСТО НА ИЗДАВАЊЕ / PLACE OF ISSUE
БРОЈ НА ДОЗВОЛА / PERMIT NUMBER

задна страна

Образец бр.9

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ
THE REPUBLIC OF MACEDONIA
MINISTRY OF INTERNAL AFFAIRS

Орг. единица _____
Organizational unit
Број _____
Number
Место и датум _____
Place and date

Врз основа на член 85 став 1 од Законот за странците ("Службен весник на Република Македонија" бр.35/2006 и 66/2007) Министерството за внатрешни работи _____ на ден _____ година донесе _____ (назив на организационата единица)

Pursuant to Article 85 paragraph 1 of the Law on Aliens ("Official Gazette of the Republic of Macedonia" nr.35/2006 and 66/2007) the Ministry of Internal Affairs _____ on _____ brought the following: _____ (competent organizational unit)

РЕШЕНИЕ ЗА ОДЗЕМАЊЕ НА ПРАВОТО НА ПРИВРЕМЕН ПРЕСТОЈ
DECISION ON DEPRIVATION OF THE RIGHT TO TEMPORARY RESIDENCE

МУ СЕ ОДЗЕМА ПРАВОТО НА ПРИВРЕМЕН ПРЕСТОЈ на лицето:

THE RIGHT TO TEMPORARY RESIDENCE is deprived to the following person.

Презиме _____ Име _____
Surname _____ Name _____
од татко _____ мајка _____
father _____ mother _____
Дата на раѓање _____ Место на раѓање _____ Пол _____
Date of birth _____ Place of birth _____ Sex _____
Државјанство _____ Престојува во _____
Nationality _____ Residence in _____
Вид на документ за идентификација _____ број _____
Type of identification document _____ number _____
Издаден во _____ на _____
Issued at _____ on _____
Со рок на важност _____
Valid until _____

ИМЕНУВАНИОТ СЕ ЗАДОЛЖУВА ДА ЈА НАПУШТИ територијата на Република Македонија во рок од _____ дена од денот на (приемот) на решението. Доколку не ја напушти територијата на Република Македонија во определениот рок присилно ќе се отстрани.

THE PERSON IS OBLIGED TO LEAVE the territory of the Republic of Macedonia within _____ days as from the date of (receipt) of the decision. In case s/he does not leave the territory of the Republic of Macedonia within the specified time limit s/he shall be deported.

ПРАВЕН ОСНОВ за одземање на правото на привремен престој во Република Македонија _____

LEGAL GROUNDS for deprivation of the right to temporary residence in the Republic of Macedonia _____

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ
JUSTIFICATION

[illegible]

УПАТСТВО ЗА ПРАВНО СРЕДСТВО
PRECEPT

Против наведеното решение може да се поднесе жалба во рок од 8 (осум) дена од денот на приемот на решението.

Against the above decision it is allowed to make a complaint to be lodged within 8 (eight) days as from the date of the receipt of the decision.

Жалбата се поднесува до Владата на Република Македонија. Комисија за решавање управни работи во втор степен од областа на одбраната, внатрешните работи, правосудство и управа, преку органот кој го донел решението.

The complaint is lodged with the Government of the Republic of Macedonia, the Commission for Administrative Matters of Second Instance in the field of defense, internal affairs, justice and administration through the decision-making authority

Жалбата го одлага извршувањето на решението.

The complaint does not have a suspension effect on the decision

М.П.

L.S.

Потпис на службено лице
Signature of authorized official

Образец бр.10

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ
THE REPUBLIC OF MACEDONIA
MINISTRY OF INTERNAL AFFAIRS

Орг. единица _____
Organizational unit
Број _____
Number
Место и датум _____
Place and date

Врз основа на член 92 став 1 од Законот за странците ("Службен весник на Република Македонија" бр.35/2006 и 66/2007) Министерството за внатрешни работи _____ на ден _____ година донесе _____ (назив на организационата единица)

Pursuant to Article 92 paragraph 1 of the Law on Aliens ("Official Gazette of the Republic of Macedonia" nr.35/2006 and 66/2007) the Ministry of Internal Affairs _____ on _____ brought the following: _____ (competent organizational unit)

РЕШЕНИЕ ЗА ОДЗЕМАЊЕ НА ПРАВОТО НА ПОСТОЈАН ПРЕСТОЈ
DECISION ON DEPRIVATION OF THE RIGHT TO PERMANENT RESIDENCE

МУ СЕ ОДЗЕМА ПРАВОТО НА ПОСТОЈАН ПРЕСТОЈ на лицето
THE RIGHT TO PERMANENT RESIDENCE is deprived to the following person:

Презиме _____ Име _____
Surname _____ Name _____
од татко _____ мајка _____
father _____ mother _____
Дата на раѓање _____ Место на раѓање _____ Пол _____
Date of birth _____ Place of birth _____ Sex _____
Државјанство _____ Престојува во _____
Nationality _____ Residence in _____
Вид на документ за идентификација _____ број _____
Type of identification document _____ number _____
Издаден во _____ на _____
Issued in _____ on _____
Со рок на важност _____
Valid until _____

ИМЕНУВАНИОТ СЕ ЗАДОЛЖУВА ДА ЈА НАПУШТИ територијата на Република Македонија во рок од _____ дена од денот на приемот на решението. Доколку не ја напушти територијата на Република Македонија во определениот рок присилно ќе се отстрани.

THE PERSON IS OBLIGED TO LEAVE the territory of the Republic of Macedonia within _____ days as from the date of (receipt) of the decision. In case s/he does not leave the territory of the Republic of Macedonia within the specified time limit s/he shall be deported.

ПРАВЕН ОСНОВ за одземање на правото на постојан престој во Република Македонија _____

LEGAL GROUNDS for deprivation of the right to permanent residence in the Republic of Macedonia _____

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ
JUSTIFICATION

[illegible]

УПАТСТВО ЗА ПРАВНО СРЕДСТВО
PRECEPT

Против наведеното решение може да се поднесе жалба во рок од 8 (осум) дена од денот на приемот на решението.

Against the above decision it is allowed to make a complaint to be lodged within 8 (eight) days as from the date of the receipt of the decision.

Жалбата се поднесува до Владата на Република Македонија. Комисија за решавање управни работи во втор степен од областа на одбраната, внатрешните работи, правосудство и управа, преку органот кој го донел решението.

The complaint is lodged with the Government of the Republic of Macedonia, the Commission for Administrative Matters of Second Instance in the field of defense, internal affairs, justice and administration through the decision-making authority

Жалбата го одлага извршувањето на решението.

The complaint does not have a suspension effect on the decision

M.П.

L.S.

Потпис на службено лице
Signature of authorized official

Образец бр. 11

ШТЕМБИЛ НА ОДЗЕМАЊЕ НА ПРАВОТО НА ПРИВРЕМЕН/ПОСТОЈАН ПРЕСТОЈ

На носителот на патната исправа му се одзема
правото на привремен-постојан престој и е
должен да ја напушти Република Македонија
до _____ година.

Датум

М.П.

Службено лице

Образец бр 12

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ
THE REPUBLIC OF MACEDONIA
MINISTRY OF INTERNAL AFFAIRS

Орг. единица _____
Organizational unit
Број _____
Number
Место и датум _____
Place and date

Врз основа на член 103 од Законот за странците ("Службен весник на Република Македонија" бр.35/2006 и 66/2007) Министерството за внатрешни работи _____ на ден _____ година донесе _____ (назив на организационата единица)

Pursuant to Article 103 of the Law on Aliens ("Official Gazette of the Republic of Macedonia" nr.35/2006 and 66/2007) the Ministry of Internal Affairs _____ on _____ brought the following: _____ (competent organizational unit)

РЕШЕНИЕ ЗА ПРОТЕРУВАЊЕ НА СТРАНЕЦОТ ОД РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
DECISION ON EXPULSION OF THE ALIEN FROM THE REPUBLIC OF MACEDONIA

СЕ ПРОТЕРУВА од Република Македонија лицето:

The following person is expelled

Презиме _____ Име _____

Surname _____ Name _____

од татко _____ мајка _____

father _____ mother _____

Дата на раѓање _____ Место на раѓање _____ Пол _____

Date of birth _____ Place of birth _____ Sex _____

Државјанство _____ Престојува во _____

Nationality _____ Residence in _____

Вид на документ за идентификација _____ број _____

Type of identification document _____ number _____

Издаден во _____ на _____

Issued at _____ on _____

Со рок на важност до _____

Valid until _____

МУ СЕ ЗАБРАНУВА повторно влегување во Република Македонија за период од _____

IS BANNED entry into the Republic of Macedonia for the period of _____

СЕ ЗАДОЛЖУВА ДА ЈА НАПУШТИ територијата на Република Македонија во рок од _____ дена од денот на приемот на решението. Доколку не ја напушти територијата на Република Македонија во определениот рок присилно ќе се отстрани.

IS OBLIGED TO LEAVE the territory of the Republic of Macedonia within _____ days as from the date of (receipt) of the decision. In case s/he does not leave the territory of the Republic of Macedonia within the specified time limit s/he shall be deported.

ПРАВЕН ОСНОВ за протерување на лицето _____

LEGAL GROUNDS for expulsion of the person _____

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ
JUSTIFICATION

[illegible]

УПАТСТВО ЗА ПРАВНО СРЕДСТВО
PRECEPT

Против наведеното решение може да се поднесе жалба во рок од 8 (осум) дена од денот на приемот на решението.

Against the above decision it is allowed to make a complaint to be lodged within 8 (eight) days as from the date of the receipt of the decision.

Жалбата се поднесува до Владата на Република Македонија, Комисија за решавање управни работи во втор степен од областа на одбраната, внатрешните работи, правосудство и управа, преку органот кој го донел решението.

The complaint is lodged with the Government of the Republic of Macedonia, the Commission for Administrative Matters of Second Instance in the field of defense, internal affairs, justice and administration through the decision-making authority

Жалбата не го одлага извршувањето на решението, освен во случај од член 103 став 8 од Законот за странците.

The complaint does not have a suspension effect on the decision, except in the case of Article 103 paragraph 8 of the Law on Aliens.

M.П.

L.S.

Потпис на службено лице
Signature of authorized official

Образец бр. 13

ШТЕМБИЛ НА РЕШЕНИЕТО ЗА ПРОТЕРУВАЊЕ

Носителот на патната исправа е должен да ја напушти територијата на Република Македонија до _____.

Нема право на враќање до _____.

Број на решение _____ од _____

Во _____.

Датум _____ М.П. _____ Службено лице _____

Образец бр. 14

Пријавување или одјавување на живеалиштето /престојувалиште на странецот, односно промената на адресата на станот

Report of place of sojourn/residence or change of address of foreigners
Déclaration de résidence – changement de domicile (de l'adresse) des étrangers

..... (презиме и име; surname and name; nom et prénom) (ден, месец и година на раѓање; date, month and year of birth; jour, mois et année de naissance) (место и држава на раѓање; place and country of birth; place et pays de naissance) (државјанство; citizenship; nationalité) вид и број на патната исправа; type and number of travel document; espèce et numéro du dokument de voyage (du passeport) (вид и број на визата и место на издавањето; type and number of visa and place of issuing; espèce et numéro du passage de la frontière) (место и датум на преминување на границата; place and date of border crossing; lieu et date du passage de la frontière) (престој одобрен до; residence granted until; séjour accordé jusqu'au) (претходно пријавено живеалиште/престојувалиште во Република Македонија и адреса на стан; previous place of sojourn/residence reported in Macedonia; séjour précédant ou habitation déclaré (e) en Macédoine) (сегашно живеалиште/престојувалиште во Република Македонија и адреса на стан; present place of sojourn or residence in Macedonia; séjour ou habitation déclaré (e) en Macédoine)			
Датум на пријавувањето Date of registration Date de déclaration de séjour		Датум на одјавувањето Date of deregistration Date de l'annonce le depart	
Забелешка Notice Notice (потпис на подносителот на пријавата; signature of the applicant; signature du présentateur de déclaration)			
ПОТВРДА RECEIPT – CERTIFIKAT Пријавување или одјавување на живеалиште/престојувалиште на странецот, односно промена на адресата на станот registration and deregistration of sojourn/residence or change of address on a déclaré de résidence – annonce du départ ou changé de l'adresse Презиме и име; surname and name; nom et prénom) (Ден, месец и година на раѓање; date, month and year of birth; jour, mois et année de naissance) (место и држава на раѓање; place and country of birth; place et pays de naissance) вид и број на патната исправа; type and number of travel document; espèce et numéro du dokument de voyage (du passeport) (пријавил живеалиште/престојувалиште, одјавил живеалиште/престојувалиште, односно променил адреса на стан; reporting of place of sojourn/residence in; on a déclaré séjour) habitation, on a annoncé l'habitation à) M.II. Потпис на службено лице L.S. Signature of authorized official			

[illegible]

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗЕМЈОДЕЛСТВО, ШУМАРСТВО И ВОДОСТОПАНСТВО

391.

Врз основа на член 57 став 1 алинеја 2 од Законот за ветеринарното здравство ("Службен весник на Република Македонија" бр. 113/2007), министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство донесува

НАРЕДБА

**ЗА ПРЕЗЕМАЊЕ НА МЕРКИ ЗА ВЕТЕРИНАРНО ЈАВНО ЗДРАВСТВО ЗА
ИЗВРШУВАЊЕ НА ВЕТЕРИНАРНИТЕ МЕРКИ И КОНТРОЛИ ЗА ЗАШТИТА НА
ЈАВНО ЗДРАВСТВО ОД КОНТАМИНЕНТИ ИЛИ РЕЗИДУИ КОИ СЕ ПРЕНЕСУВААТ
ОД ЖИВОТНИТЕ ИЛИ ПРОИЗВОДИТЕ ОД ЖИВОТИНСКО ПОТЕКЛО И ПЕРИОДОТ
ЗА ИЗВРШУВАЊЕ НА ТИЕ МЕРКИ ВО 2008 ГОДИНА**

Член 1

Со оваа наредба се определуваат мерките за ветеринарно јавно здравство за извршување на ветеринарните мерки и контроли за заштита на јавно здравство од контаминенти или резидуи кои се пренесуваат од животните или производите од животинско потекло и се утврдува периодот за извршување на тие мерки во 2008 година

Член 2**Надзор и мониторинг на резидуи и недозволени супстанции**

- 01) Мониторингот над одгледувањето на животните и примарното производство на храна од животинско потекло се врши заради откривање на присуство на резидуи и недозволени супстанции кај живи животни, нивните производи и сировини, и добиточната храна, за цел заштита на здравјето на луѓето и обезбедување на услови за несметан промет со производи од животинско потекло.
- 02) Надзорот и мониторингот се спроведува на: фарми, кланици, млекари, објекти за одгледување и преработка на риби, мед, објекти за собирање и сортирање на јајца, и други оператори со храна од животинско потекло.
- 03) Надзорот и мониторингот на резидуи и недозволени супстанции се спроведува согласно Правилникот за начинот на вршење на ветеринарно санитарен преглед и контрола и начинот на водење на евиденција за резидуи и определени супстанции во сировини, живи животни и производи од животинско потекло.
- 04) Временските рокови, фреквенцијата и начинот на мострирање и други поединости во спроведување на мерката ќе бидат детализирани од Директорот на Управата за ветеринарство со посебно упатство.
- 06) Трошоците за земањето мостри и лабораториските претраги се обезбедуваат согласно Програмата за користење на средствата за ветеринарно јавно здравство во 2008 година.
- 07) Освен надзорот и мониторингот на резидуи и недозволени супстанции од став 4 на овој член, операторите со храна треба да обезбедат дека контролата на резидуи се спроведува и на основа на сопствена анализа на ризик, специфичен за одредени вид/категиорија објект, потеклото на сировината, и производниот процес. Трошоците за овие испитувања се на терет на операторот со храна.

Член 3

Мониторинг на зоонози и предизвикувачи на зоонози

- 01) Мониторингот на зоонози и предизвикувачи на зоонози се врши заради идентификување и карактеризирање на опасностите, процена на изложеноста и утврдување на ризикот поврзан со зоонози и предизвикувачи на зоонози, за цел заштита на здравјето на луѓето и обезбедување на услови за несметан промет со производи од животинско потекло.
- 02) Мониторингот се врши во сита фази на ланецот на производство на храна, а особено на ниво на примарно производство, вклучително и производство на добиточна храна.
- 03) Временските рокови, фреквенцијата и начинот на мострирање и други поединости во спроведување на мерката ќе бидат детализирани од Директорот на Управата за ветеринарство со посебно упатство.
- 04) Трошоците за земањето мостри и лабораториските претраги се обезбедуваат согласно Програмата за користење на средствата за ветеринарно јавно здравство во 2008 година.
- 05) Освен надзорот и мониторингот на зоонози и причинители на зоонози кои се спроведуваат согласно ова наредба, операторите со храна треба да обезбедат дека контролата на зоонзите и причинители на зоонози се спроведува и на основа на сопствена анализа на ризик, специфичен за одредени вид/категирија објект, потеклото на сировината, и производниот процес. Трошоците за овие испитувања се на терет на операторот со храна.
- 06) Во фабриките за добиточна храна треба да се земаат и доставуваат на бактериолошка анализа во овластена лабораторија мостри на сите сировини од животинско потекло кои се користат за производството на добиточна храна, пред приготвувањето на добиточната храна, а еднаш месечно и репрезентативна мостра од сите готови крмни смеси.
- 07) Заради утврдување на сите салмонели од значење за ветеринарното јавно здравство, во резултатите на наодите, потребно е освен серотиповите пропишани со оваа наредба, да се наведат и сите останантите утврдени серотипови со лабораториско испитување.

Член 4

Мониторинг на хигиенската исправност и квалитет на храната од животинско потекло

- 01) Мониторингот на хигиенската исправност и квалитет на храната од животинско потекло се врши заради утврдување на степенот на исполнување на барањата за хигиенска исправност и квалитет на храната од животинско потекло.
- 02) Мониторингот се врши во сита фази на ланецот на производство и промет на храната.
- 03) Временските рокови, фреквенцијата и начинот на мострирање и други поединости во спроведување на мерката ќе бидат детализирани од Директорот на Управата за ветеринарство со посебно упатство.
- 04) Трошоците за земањето мостри и лабораториските претраги се обезбедуваат согласно Програмата за користење на средствата за ветеринарно јавно здравство во 2008 година.

Член 5**Мониторинг на безбедност, хигиенска исправност и квалитет на добиточната храна и други производи за исхрана на животните**

- 01) Мониторингот на безбедност, хигиенска исправност и квалитет на добиточната храна се врши заради утврдување на степенот на исполување на барањата за безбедност, хигиенска исправност и квалитет на добиточната храна и другите производи за исхрана на животните.
- 02) Мониторингот се врши во сита фази на ланецот на производство и промет на добиточната храна.
- 03) Временските рокови, фреквенцијата и начинот на мострирање и други поединости во спроведување на мерката ќе бидат детализирани од Директорот на Управата за ветеринарство со посебно упатство.
- 04) Трошоците за земањето мостри и лабораториските претраги се обезбедуваат согласно Програмата за користење на средствата за ветеринарно јавно здравство во 2008 година.

Член 6**Контрола на здравјето на вимето на молзните грла**

- 1) Сите оператори со храна кои ставаат во промет сирово млеко за исхрана на луѓето, треба да ги испитаат молзните грла со маститис тест на поремеутвање на секреција на виме најмалку два пати годишно.
- 2) Испитување на молзните грла со маститис тест за утврдување на пореметување на секрецијата на вимето, треба да се изведе и во случај на утврдување на несообразност со пропишаните критериуми за сирово млеко со Правилник за посебните барања за безбедност и хигиена и начинот и постапката на вршење на службените контроли на млекото и млечните производи.
- 3) Доколку се утврди пореметување на секрецијата на вимето, млекото треба да биде микробиолошки испитувано. По утврден позитивен микробиолошки наод, во текот на спроведување на терапијата и до истекот на пропишаниот период на каренца, млекото не може да се става во промет. По истекот на рокот на каренца, потребно е повторно да се изведе контрола на успешноста на терапијата со маститис тест, а во случај на позитивна реакција потребно е да се повтори микробиолошката претрага.
- 4) Трошоците за испитувањето на здравјето на вимето се на терет на сопственикот на животните.

Член 7**Контрола на операторите со храна кои произведуваат млеко**

- 1) Управата за Ветеринарство два пати годишно во секое одгледувалиште за производство на млеко зема мостри на млеко за утврдување на утврдување на исполнување на условите за производство на сирово млеко согласно Правилник за посебните барања за безбедност и хигиена и начинот и постапката на вршење на службените контроли на млекото и млечните производи:
 - вкупниот број на микроорганизми
 - бројот на соматски клетки
 - хемиски состав
 - присуство на антибиотици, резидуи и недозволен супстанции.
- 2) Трошоците за лабораториските испитувања се на терет на сопственикот на животните.

Член 8

Контрола на штетници

1) Заради заштита на здравјето на луѓето, заштита на животната средина и здравствена заштита на животните, сите оператори со храна од животинско потекло треба да воспостават соодветни програми за контрола на штетници, согласно технолошките карактеристики на операторот. Дератизацијата треба да се спроведе од операторот односно правни лица кои се одобрени за таа намена.

Член 9

Влегување во сила

Оваа наредба влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 11-2756/1
21 февруари 2008 година
Скопје

Министер,
Ацо Спасеноски, с.р.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ТРАНСПОРТ И ВРСКИ

392.

Врз основа на член 12 став (5) од Законот за железниците („Службен весник на Република Македонија“ бр. 64/05 и 24/07) министерот за транспорт и врски во согласност со министерот за животна средина и просторно планирање донесе

П Р А В И Л Н И К

ЗА ПОБЛИСКИТЕ КРИТЕРИУМИ ШТО СЕ ОДНЕСУВААТ НА ТЕХНИЧКИТЕ УСЛОВИ И МЕРКИТЕ ПОТРЕБНИ ЗА БЕЗБЕДЕН СООБРАЌАЈ, ПОТРЕБНИОТ БРОЈ НА ВРАБОТЕН ПЕРСОНАЛ ЗА ОРГАНИЗИРАЊЕ И/ИЛИ СЛЕДЕЊЕ НА СТРУЧНА СПОСОБНОСТ, КРИТЕРИУМИТЕ ЗА ЖЕЛЕЗНИЧКИТЕ ВОЗИЛА И МЕРКИ ЗА ЗАШТИТА ОД БУЧАВА И ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат поблиските критериуми што се однесуваат на техничките услови и мерките потребни за безбеден сообраќај, потребниот број на вработен персонал за организирање и/или следење на стручна способност, критериумите за железничките возила и мерки за заштита од бучава и заштита на животната средина.

Член 2

Железничкиот превозник (домашен или странски) треба да ги исполнува следните технички услови и мерки:

- 1) да има најмалку 1 (едно) влечно возило;
- 2) да има најмалку десет влечени возила;
- 3) да има најмалку три службени простории каде ќе биде сместен персоналот кој ќе врши контрола и поправки на влечните и влечените железнички возила;
- 4) да има најмалку еден канал и платформа каде ќе се врши преглед на железничките влечни и влечени возила;
- 5) да има приклучок за електрична енергија, приклучок за вода, просторија за песок, приклучно место за намирување на железничкото возило со гориво и масло;
- 6) да има најмалку две службени простори од каде ќе го организира и следи транспортот.

Член 3

Железнички превозник (домашен или странски) треба да има најмалку два извршители за организирање на стручната способност и два извршители за следење на стручната способност.

Член 4

(1) Влечните и влечените железнички возила треба да имаат документ за сообразност и да имаат извршен технички преглед и потврда за техничка исправност со важност од 12 месеци.

(2) Железничките возила од став 1 на овој член треба да бидат опремени со исправни уреди за сопирање на возот, да имаат вградени автостоп уреди, ако сообраќаат на железнички пруги што се опремени со автостоп уреди, да бидат опремени со исправни уреди за давање звучни сигнали, со регистрирачки исправен брзиномер, исправен будник, со исправни уреди за греење на возот и кабината на машиновозачот, прибор за прва помош, апарати за гасење пожар, резервен алат и прибор за заштита на влечното средство во случај на дефект.

(3) Влечните возила на кои им е дозволена брзина над 100 км/час и сообраќаат на главни пруги треба да бидат опремени со радио уреди со кои се воспоставува радио врска со диспечерскиот центар.

Член 5

Влечните и влечените железнички возила треба да ги исполнуваат условите согласно прописите од областа на животната средина и заштита од бучава во животната средина.

Член 6

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 07-907/2
4 февруари 2008 година
Скопје

Министер за животна
средина и просторно
планирање,
Целил Бајрами, с.р.

Бр. 01-1850
30 јануари 2008 година
Скопје

Министер за транспорт
и врски,
Миле Јанакиески, с.р.

393.

Врз основа на член 24 став 2 од Законот за внатрешната пловидба („Службен весник на Република Македонија“ бр. 55/2007), министерот за транспорт и врски донесе

П РА В И Л Н И К ЗА ПРАВИЛАТА, СИГНАЛИТЕ И ОЗНАКИТЕ ЗА БЕЗБЕДНА И УРЕДНА ПЛОВИДБА НА ПЛОВНИТЕ ПАТИШТА НА ВНАТРЕШНИТЕ ВОДИ

I. Општи одредби

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат правилата, сигналите и ознаките за безбедна и уредна пловидба на пловните патишта на внатрешните води.

Член 2

Одделни изрази употребени во овој правилник го имаат следното значење:

1. **“рибарски пловен објект”** е пловен објект кој рибари со мрежи, јажиња, кочи и друга рибарска опрема што ја намалуваат неговата способност за пловидба и маневрирање;

2. **“едрилица”** е пловен објект кој користи едра со соодветна површина. Пловен објект кој плови со помош на едра, а користи и сопствен механички двигател се смета како пловен објект со сопствен погон;

3. **“сплав”** се поврзани стебла или пливачки предмети од друга конструкција наменети за пловидба, а не претставува пловен или пливачки објект;

4. **“конвој”** е влечена, потискувана (туркана), или бочна (странична) група пловни објекти;

5. **“влечен конвој”** е група од еден или повеќе пловни објекти, технички пловни објекти или пливачки објекти што ги влече еден или неколку пловни објекти со сопствен погон – влекач;

6. **“потискуван конвој”** е група од меѓусебно цврсто поврзани пловни објекти што ги задвижува најмалку еден пловен објект со сопствен погон – потискувач;

7. **“бочен конвој”** е група од еден или повеќе пловни објекти врзани бок за бок (страна за страна), што ги задвижува пловен објект со сопствен погон;

8. **“посебен транспорт”** е пловидба на пловен пат на брод или конвој што не е во согласност со член 43 и член 44 од Законот за внатрешната пловидба, односно пловидба или поместување на пливачки објект или сплав, доколку не претставуваат опасност за градбите што се наоѓаат на пловниот пат или пречка за пловидбата;

9. **“ден”** е временски период од излезот до залезот на сонцето;

10. **“ноќ”** е временски период од залезот до излезот на сонцето;

11. **“безбедна брзина”** е брзина со која пловен објект, односно конвој може навремено да преземе ефикасни мерки за спречување судир, односно спречување пловење на растојание помало од потребното на дадените услови и околности;

12. **“десен – лев брег”** означува страна на пловен пат, определена гледано спротиводно од изворот кон устието на реката.

Член 3

Должината, ширината, висината, газењето и брзината на пловниот објект, конвојот и сплавот треба да се приспособени на карактеристиките на пловниот пат и градбите што се наоѓаат на него.

Член 4

Заради обезбедување безбедна и целосна контрола на бродот, примање и давање информации и наредби, кормиларот на бродот треба да има услови да слуша звучни знаци и има непречен и јасен поглед во сите насоки.

Доколку не е можна непосредна видливост, кормиларот на бродот користи оптички уреди со кој се овозможат целосна, реална и јасна слика.

Во случај на посебни околности кормиларот на бродот организира посматречница или пункт за примање звучни знаци.

Член 5

Надвор од пловен објект или сплав не треба да висат предмети што ја загрозуваат сигурноста на другите пловни објекти или инсталации на пловен пат.

Подигнато сидро не треба да се наоѓа пониско од дното на кобилицата на пловниот објект или сплав.

Ако пловен објект или сплав загуби (испушти) предмет кој претставува пречка или опасност за пловидбата, заповедникот на пловниот објект ја известува Капетанијата на пристаништата, наведувајќи што поточни податоци за местото на кое е загубен предметот.

Ако загубениот предмет претставува пречка или опасност за пловидбата, заповедникот на пловниот објект го обележува местото со соодветен знак.

Член 6

Ако пловен објект или сплав оштети градба на пловен пат, заповедникот на пловниот објект ја известува Капетанијата на пристаништата.

Член 7

Знак поставен за обележување пловен пат не може да се користи за врзување или поместување пловен објект или да се оштети и онеспособи за неговата намена.

Ако пловен објект или сплав измести или оштети дел од уред од системот за обележување на пловен пат, заповедникот на пловниот објект за тоа ја известува Капетанијата на пристаништата.

Ако од пловен објект или сплав се забележи оштетување или друга промена на уред за обележување на пловен пат (гасење светло, поместување знак), заповедникот на пловниот објект за тоа ја известува Капетанијата на пристаништата.

Член 8

Заповедник на заринкан или потонат пловен објект или сплав, доколку има потреба заради предупредување на други пловни објекти во најкраток рок на pogodно место и на доволна оддалеченост од местото на пловидбената незгода истакнува знаци од член 26 и 48 на овој правилник.

Ако заринкан или потонат брод е во влечен, потискуван или бочен конвој, заповедникот на конвојот постапува согласно став 1 од овој член.

Член 9

Заради безбедна и уредна пловидба пловните објекти и пловните патишта на внатрешните води се обележуваат и тоа:

1. пловните објекти со:
 - светла и оптички знаци и
 - звучни знаци – радио телефонски врски.
2. пловните патишта со знаци за регулирање на пловидбата и тоа:
 - знаци за забрана;
 - знаци за обврска;
 - знаци за ограничување;
 - знаци за препорака и известување.

Знаците од став 1 точка 1 и 2 на овој член се дадени во прилог 1, 2, 3 и 4 и се составен дел на овој правилник.

II. Обележување пловен објект

1. Име, ознака за носивост баждарење и скала на газење

Член 10

На пловен објект, освен на чамец на трупот или на прицврстена табла треба да бидат истакнати следните знаци за распознавање:

а) име на пловниот објект

името на пловниот објект и името, односно називот на сопственикот на пловниот објект кој видливо се испишуваат на двете страни на крмата на пловниот објект. Доколку во туркан или бочен конвој имињата на еден или повеќе пловни објекти со сопствен погон се прикриени, името се истакнува на табла поставена така за да биде видлива од правецот на прикриеното име.

Ако брод нема име, на крмата се испишува број или регистарски број под кој е впишан во регистарот на бродови со карактеристичната буква на државата на пристаништето на уписот на бродот.

б) ознака за носивост

- пловен објект наменет за превоз на товар се обележува со табла поставена на обете страни на која е истакната ознака за неговата носивост изразена во тони.

- пловен објект наменет за превоз на патници се обележува со ознака за дозволен број за превоз на патници.

Знаците за распознавање се испишуваат со масна боја видливо различна од основната боја на пловиот објект. Висината на буквите со кои се испишува името е 200 мм, а висината на буквите и броевите со кои се испишуваат ознаките е 150 мм, со ширина и дебелина на линиите пропорционална на висината на буквите.

Знаците за распознавање се испишуваат со латинично писмо, а можат да се повторат и на македонски јазик и неговото кирилско писмо.

Член 11

Чамец што припаѓа на друг пловен објект носи име на пловниот објект на кој му припаѓа.

Член 12

Пловен објект за стопански цели, и сплав треба да има ознака за равнина на максимален газ, утврдена од овластено правно лице.

На трупот на пловен објект чија равнина на максимален газ достигнува еден метар се испишува скала на газење со јасно видливи линии (скалила), поставени на растојание не поголемо од еден дециметар сметано од линијата на празен до линијата на максимален газ на пловниот објект. Скалата на газење се обележува и со јасно видливи арапски броеви.

Ако пловниот објект има баждарска скала и истата е соодветна на скалата на газење, оваа скала може да ја замени скалата на газење.

Член 13

Котва што припаѓа на пловен објект, освен на чамец, треба да има ознака за идентификација. Ознаката за идентификација на котва може да се користи на друг пловен објект од ист сопственик.

2. Светла и оптички знаци на пловен објект

Член 14

Пловните објекти ги користат следните светла:

“срно, зелено, бело, жолто, црвено светло” – се светла чија боја е во согласност со меѓународни технички правила IACS;

“обично, силно, јасно светло” – се светла чија јачина е во согласност со меѓународни технички правила IACS;

“светло со прекини” (трепкаво светло) – е ритмично светло со 50 – 60 блесоци во минута;

“јарболно светло” – е силно бело светло што непрекинато зрачи, видливо во лак на хоризонтот од 225 степени, поставено за да се гледа од правец на прамецот од агол од 22 степени и 30 минути на попречната рамнина од двете страни на крмата на пловниот објект;

“бочно светло” (странично светло) – е јасно зелено светло поставено на десна и јасно црвено светло поставено на лева страна на пловен објект. Секое од светлата непрекинато зрачи во лак на хоризонтот од 112 степени и 30 минути од правец на прамецот до агол од 20 степени и 30 минути на попречната рамнина од страната кон крмата на пловниот објект;

“крмено светло” – е обично или јасно бело или жолто светло што непрекинато зрачи во лак на хоризонтот од 135 степени од правец на крмата по надолжната оска до агол од 67 степени и 30 минути на двете страни на пловниот објект;

“светло видливо од сите страни” – е светло што непрекинато зрачи во лак на хоризонтот од 360 степени.

Член 15

Пропишаните светла треба да бидат видливи од сите страни и да даваат непрекината и рамномерна светлина, доколку со овој правилник не е поинаку определено.

Член 16

Оптичките знаци кои се истакнуваат на пловните објекти (знамиња и табли) се со правоаголна форма, со димензии од 1,00 односно 0,60 метар за чамец, доколку со овој правилник не е поинаку определено.

Боите на знамињата и таблите не треба да се извалкани и избледени.

Оптичките знаци (цилиндр, балон, конус и двоен конус) треба да со најмали димензии од:

- цилиндер – висина од 0,80 м и пречник 0,50 м;
- балон – пречник од 0,60 м;
- конус – висина од 0,60 м и пречник на основа од 0,60 м и
- двоен конус – висина 0,80 м и пречник на основа 0,50 м.

Боите на цилиндерот, балонот, конусот и двојниот конус не треба да се избледени и извалкани.

Член 17

Доколку светлата пропишани со овој правилник не функционираат, треба веднаш да се заменат со резервни светла и тоа:

- силно светло може да се замени со резервно јасно светло, а
- јасно светло може да се замени со резервно обично светло.

Електрично светло во дефект, во најкраток рок треба да се оспособи за ставање во функција.

Член 18

Не треба да се користат светла, рефлектори, табли знамиња или други предмети кои би можело погрешно да се толкуваат од пропишаните сигнали со овој правилник или да ја попречат видливоста на пропишаните светла и знаци, односно да доведат до засенување кое претставува опасност или пречка во пловидбата.

3. Обележување ноќе

а) Обележување ноќе за време на пловидба

Член 19

Пловен објект со сопствен погон за време на пловидба ноќе, освен чамец и скала се обележува со:

- јарболно светло, поставено на прамецот по оската на пловниот објект, на висина од најмалку 6,00 метри. Ако пловниот објект не надминува должина од 40,00 метри, јарболното светло може да се постави на висина од 4,00 метри;

- бочни светла, поставени на иста висина и во иста вертикална равнина нормална на оската на пловниот објект, на висина од најмалку 1,00 метар под јарболното светло и не пред него, а на надворешните страни на најширокиот дел на пловниот објект. Светлата треба да се засолнети од внатрешната страна, така што зеленото да не се гледа од левата страна на пловниот објект, а црвеното од десната страна на пловниот објект и

- крмено светло, поставено на крмата по оската на пловниот објект, на висина да е видливо за пловните објекти што пловат зад него.

Пловен објект со сопствен погон, освен светла од став 1 на овој член, може да истакне и јарболно светло, поставено на крмата по оската на пловниот објект на висина од најмалку 3,00 метри над јарболното светло сместено на праецоот, така што хоризонталното растојание меѓу двете светла да е три пати поголемо од растојанието по вертикала.

Пловен објект со сопствен погон пред кој заради давање помош привремено плови пловен објект со сопствен погон, се обележува со светла од став 1 и 2 на овој член.

При премин под постојан или привремено затворен подвижен мост или при премин низ брана или преводница, пловен објект истакнува јарболно светло од став 1 алинеја 1 и 2 на овој член, поставено на помала висина, така што преминувањето да се одвива без пречки.

Член 20

Пловен објект со сопствен погон на чело на влечен конвој и пловен објект со сопствен погон за давање на помош што плови пред други пловни објекти со сопствен погон кои се во потискуван или бочен конвој, освен чамец што блечи чамец за време на пловидба ноќе се обележува со:

- две јарболни светла поставени едно над друго на растојание од околу 1,00 метар на праецоот по оската на пловниот објект, при што горното де е поставено на висина пропишана во член 22 став 1 точка 1 на овој правилник, а долното доколку е можно најмалку 1,00 метар повисоко од бочните светла;

- бочни светла од член 19 став 1 алинеа 2 на овој правилник и

- жолто крмено наместо бело светло поставено по оската на пловниот објект на висина да се гледа од пловниот објект во влечен, односно потискуван или бочен конвој.

Ако на чело на влечен конвој пловат неколку пловни објекти со сопствен погон или ако пред пловниот објект со сопствен погон во потискуван или бочен конвој еден покрај друг пловат повеќе пловни објекти за давање помош, секој од овие пловни објекти се обележува со три јарболни светла поставени на растојание едно над друго од околу 1,00 метар на праецоот по оската на пловниот објект, при што горното и долното светло се на висина пропишана во став 1 алинеа 1 на овој член.

Одредбите од овој член се применуваат и на пловен или пливачки објект што се поместува со помош на неколку пловни објекти со сопствен погон.

Пловен или пловни објекти што пловат на крај на влечен конвој се обележува со крмено светло од член 19 став 1 алинеа 3 на овој правилник.

Ако на крај на влечен конвој пловат пловни објекти врзани бок за бок, со светла се обележени само двата надворешни пловни објекти.

При премин под постојан или привремено затворен подвижен мост или при премин низ брана или преводница, пловните објекти во влечен конвој истакнуваат светла од став 1 алинеа 1 и став 2 на овој член поставени на помала висина, така што преминувањето да се одвива без пречки.

Член 21

Потискуван конвој за време на пловидба ноќе се обележува со:

- три јарболни светла поставени на праецоот на пловниот објект што плови на чело на конвојот распоредени во форма на рамностран триаголник со водорамна основа што лежи нормално на надолжната оска на конвојот. Горното јарболно светло е поставено на висина од најмалку 6,00 метри, а двете долни светла поставени на 1,10 метри под горното светло со меѓусебно растојание од најмалку 1,25 метри;

- бочни светла од член 19 став 1 алинеа 2 на овој правилник поставени на најширокиот дел на конвојот на оддалеченост од најмалку 1,00 метар од страните на конвојот, на висина од најмалку 2,00 метри и што е можно поблиску до потискувачот и

- три крмени светла од член 19 став 1 алинеа 3 на овој правилник поставени на потискувачот во хоризонтална линија, нормална на надолжната оска на потискуваниот конвој, на меѓусебно растојание од најмалку 1,25 метри на висина за да не се засенети од останатите пловни објекти во конвојот.

Обележувањето од став 1 на овој член се применува и на потискуван конвој пред кој пловат еден или повеќе пловни објекти со сопствен погон за давање помош.

При премин под постојан или привремено затворен подвижен мост или при премин низ брана или преводница, пловните објекти во потискуван конвој истакнуваат светла пропишани во став 1 алинеа 1 на овој член поставени на помала висина, така што преминувањето да се одвива без пречки.

Член 22

Бочен конвој за време на пловидба ноќе освен на чамци се обележува со:

- јарболно светло од член 19 став 1 алинеа 1 на овој правилник поставено на секој пловен објект во конвојот;

- бочни светла од член 19 став 1 алинеа 2 на овој правилник поставени на надворешната страна на конвојот на иста висина или најмалку 1,00 метар под најниското јарболно светло и

- крмено светло од член 19 став 1 алинеа 3 на овој правилник поставено на секој пловен објект во конвојот.

Обележувањето од став 1 на овој член се применува и на бочен конвој пред кој пловат еден или повеќе пловни објекти со сопствен погон за давање помош.

При премин под постојан мост или привремено затворен подвижен мост или при премин низ брана или преводница, пловните објекти во бочен конвој истакнуваат светла пропишани во став 1 алинеа 1 на овој член поставени на помала висина, така што преминувањето да се одвива без пречки.

Член 23

Едрилица за време на пловидба ноќе се обележува со:

- бочни светла од член 19 став 1 алинеа 2 на овој правилник.

- крмено светло од член 19 став 1 алинеа 3 на овој правилник.

Освен светлата од став 1 на овој член, едрилица се обележува со две обични или јасни светла, горно црвено и долно зелено поставени едно над друго на растојание од најмалку 1,00 метар и на pogodно место на врвот, односно горниот дел од јарболот.

Член 24

Чамец со сопствен погон за време на пловидба ноќе се обележува со:

- јарболно светло поставено по оската на чамецот на висина од најмалку 1,00 метар над бочните светла или по потреба поставено на иста висина со бочните светла, 1,00 метар пред нив;

- бочни светла од член 19 став 1 алинеа 2 на овој правилник поставени едно над друго, или во исто кукиште на прамецот по оската на чамецот или блиску до него;

- крмено светло од член 19 став 1 алинеа 3 на овој правилник. Ако пропишаното крмено светло е исклучено, јарболното светло од став 1 на овој член треба да биде јасно бело светло видливо од сите страни.

Чамец со сопствен погон со должина до 7,00 метри, наместо светла од став 1 на овој член може да има обично бело светло поставено на соодветно место видливо од сите страни.

Чамец кој влечи, односно плови во бочен конвој со странично приврзан за него пловен објект, се обележува со светла од став 1 на овој член и обично бело светло видливо од сите страни поставено на неговата бочна страна.

Одредбата од став 3 на овој член не се применува на чамец што припаѓа на друг пловен објект.

Чамец што плови со помош на едра се обележува со:

- бочни светла и крмено светло од член 19 став 1 алинеа 2 и 3 на овој правилник. Бочните светла се поставени едно до друго или во исто кукиште на прамецот по оската на чамецот или блиску до него, а крменото светло поставено на крмата на чамецот;

- бочните светла и крменото светло од алинеа 1 на став 5 од овој член може да стојат во едно кукиште поставено на pogodно место на врвот или на горниот дел од јарболот.

Ако должината на чамецот што плови со помош на едра е помала од 7,00 метри, се поставува обично бело светло видливо од сите страни.

При приближување на друг пловен објект, дополнително се истакнува уште едно обично бело светло.

Чамец на весла истакнува обично бело светло видливо од сите страни.

Светла од став 6 на овој член не истакнува чамец кој припаѓа на друг пловен објект, освен во случај кога кон него приближува друг пловен објект.

При премин под постојан мост или привремено затворен подвижен мост или при премин низ брана или преводница, чамец со сопствен погон истакнува светла пропишани во став 1 алинеа 1 на овој член поставени на помала висина, така што преминувањето да се одвива без пречки.

Член 25

Скела што не плови слободно за време на пловидба ноќе се обележува со:

- јасно бело светло видливо од сите страни, поставено на висина од најмалку 5,00 метри. Скела со должина помала од 15,00 метри се обележува со светло поставено на помала висина;

- јасно зелено светло видливо од сите страни, поставено на висина од 1,00 метар над светлото од став 1 алинеа 1 на овој член.

Скела што плови слободно за време на пловидба ноќе се обележува со:

- јасно бело светло видливо од сите страни од став 1 алинеа 1 на овој член;

- јасно зелено светло видливо од сите страни од став 1 алинеа 2 на овој член;

- бочни светла и крмено светло од член 19 став 1 алинеа 2 и 3 на овој правилник.

Со светла од став 2 на овој член се обележува пловен објект кој влече, турка или поместува скела врзана за бок.

Скела со право на првенство што плови самостојно освен светлата од став 2 на овој член истакнува и друго јасно зелено светло видливо од сите страни, поставено на висина од 1,00 метар над зеленото светло од став 2 алинеа 2 на овој член.

Член 26

Освен со светла пропишани со овој правилник, од пловен објект неспособен за маневрирање доколку е потребно се мавта со црвено светло. Чамец неспособен за маневрирање црвеното светло може да го замени со бело светло.

По потреба, пловен објект неспособен за маневрирање дава и звучни знаци.

Член 27

Сплав или пливачки објект при посебен транспорт, за време на пловидба ноќе се обележуваат со обични бели светла видливи од сите страни и во доволен број за оцртување на нивните контури.

б) Обележување ноќе за време на стојење

Член 28

Пловен објект, група самостојни пловни објекти или конвој за време на стојење ноќе се обележува со обично бело светло видливо од сите страни, поставено од страната на пловниот пат на висина од најмалку 3,00 метри.

Потискуван конвој на отворено на река (без непосреден или посреден пристап на брег), се обележува со две обични бели светла видливи од сите страни, поставени на висина од најмалку 3,00 метри и тоа: едно на потискувачот, а друго на пловниот објект на чело на конвојот.

Чамец, со исклучок на чамец што припаѓа на друг пловен објект наместо со светло од став 1 на овој член се обележува со обично бело светло видливо од сите страни, поставено на соодветно место.

Обележувањето од став 1, 2 и 3 на овој член не се врши кога:

- пловен објект стои на пловен пат на кој пловидбата привремено е неможна или забранета;

- пловен објект стои до брег кој е доволно осветлен;

- пловен објект стои настрана од пловен пат во очигледно безбедна положба и

- кога чамец стои приврзан за брег.

Член 29

Скела што не плови слободно и скела што плови слободно, ноќе за време на стојење на пристан се обележува со светла од член 25 став 1 на овој правилник.

За кратко задржување на пристан може да ги задржи светлата од член 19 став 1 алинеа 2 и 3 на овој правилник. Доколку стои на пристан, а не работи зеленото светло од член 25 став 1 алинеа 2 на овој правилник се исклучува.

Член 30

Пливачки објект, ноќе за време на стојење на пловен пат се обележува со обични бели светла видливи од сите страни и во доволен број за оцртување на неговите контури.

Одредбата од член 28 став 4 на овој правилник се применува и на пливачки објект од став 1 на овој член.

Член 31

Пловен објект кој рибари со мрежи и друга рибарска опрема, а се наоѓа на пловен пат или во негова непосредна близина, ноќе за време на стојење се обележува со обични бели светла видливи од сите страни и во доволен број за оцртување на неговата положба.

Член 32

Технички пловен објект што изведува работи на пловен пат (сондирање и мерење), ноќе за време на стојење се обележува:

- на страната, односно страните на кои пловниот пат е слободен со две обични или две јасни зелени светла видливи од сите страни, поставени на растојание од околу 1,00 метар едно над друго;

- на страната, односно страните на кои пловниот пат не е слободен со обично јасно црвено светло видливо од сите страни, поставено на иста висина како повисокото од точка 1 на овој став зелено светло.

Пловниот објект од став 1 на овој член, што треба да се заштити од бранови, ноќе за време на стоење се обележува:

- на страната, односно страните на кои пловниот пат е слободен со обично црвено и обично бело или со јасно црвено и јасно бело светло видливо од сите страни, поставени на растојание од околу 1,00 метар едно над друго, при што повисоко е поставено црвеното светло;

- на страната, односно страните на кои пловниот пат не е слободен со црвено светло видливо од сите страни, поставено на иста висина како црвеното светло од став 2 алинеа 1 на овој член.

Заринкан или потонат пловен објект се обележува со светла од став 2 на овој член. Ако положбата на потонатиот пловен објект не дозволува негово обележување, пропишаните светла се истакнуваат на чамец, бова или друг соодветен предмет.

Член 33

Сидра на пловен и пливачки објект од член 28 и 30 на овој правилник, кога се соборени или спуштени и претставуваат опасност во пловидбата, се обележуваат така што светлото за стоење поставено до најблиското такво сидро се заменува со две обични бели светла видливи од сите страни, поставени 1,00 метар едно над друго.

Сидра на технички пловен објект што изведува работи, кога се соборени и претставуваат опасност во пловидбата се обележуваат со бова или пливец на кој е поставено обично бело светло видливо од сите страни.

4. Обележување дење

а) Обележување дење за време на пловидба

Член 34

Пловен објект со сопствен погон на чело на влечен конвој или пловен објект кој заради давање помош плови пред пловни објекти со сопствен погон во потискуван или бочен конвој, освен чамец се обележува со жолт цилиндер на горната и долната страна обрабен со линија со црна и бела боја, така што белите линии да се наоѓаат на краевите на цилиндерот поставен вертикално на праемот на пловниот објект, на доволна висина да се гледа од сите страни.

Пловен објект со сопствен погон кој заради давање помош плови пред пловни објекти со сопствен погон во влечен, односно туркан или бочен конвој, а пловат во бразда се обележува со цилиндер од став 1 на овој член.

Ако повеќе пловни објекти со сопствен погон поместуваат пловен објект, сплав или пливачки објект, секој од пловните објекти со сопствен погон се обележува согласно став 1 на овој член.

При премин под постојан мост или привремено затворен подвижен мост или при премин низ брана или преводница пловен објект во влечен конвој истакнува цилиндер од став 1 на овој член поставен на помала висина, така што преминувањето да се одвива без пречки.

Член 35

Пловен објект што плови со помош на едра, а истовремено користи механички двигател се обележува со црн конус со врв свртен надолу, поставен на соодветно место и висина да се гледа од сите страни.

Член 36

Пловен објект со должина до 15,00 метри, кој превезува повеќе од 12 патници се обележува со двостран жолт конус, поставен на соодветно место и висина да се гледа од сите страни.

Член 37

Скала за време на пловидба дење се обележува со зелен балон, поставен на висина од најмалку 6,00 метри. На скала пократка од 15,00 метри зелениот балон се поставува на висина помала од пропишаната.

Скала што плови слободно и има право на првенство се обележува со бел цилиндер, поставен 1,00 метар под зелениот балон од став 1 на овој член.

Член 38

Пловен објект неспособен за маневрирање, дење освен со знаци пропишани со овој правилник дополнително се обележува со два црни балони поставени на растојание од 1,00 метар еден од друг и на погодно место и висина да се гледаат од сите страни или од пловниот објект се мавта со црвено знаме.

По потреба пловниот објект неспособен за маневрирање сигнализира и звучни знаци.

Член 39

На места на кои редоследот на минување е регулиран, пловен објект со првенство на минување, дење освен со знаци пропишани со овој правилник дополнително се обележува со црвено пламенче со должина од најмалку 1,00 метар, поставено на праемот на пловниот објект на висина да се гледа од сите страни.

б) Обележување дење за време на стоење

Член 40

Пловен објект со сопствен погон, група самостојни пловни објекти или конвој, освен чамец на отворено на река (без непосреден или посреден пристап на брег) за време на стоење дење се обележува со црн балон поставен на праемот на пловниот објект на висина да се гледа од сите страни.

Обележувањето од став 1 на овој член не се врши кога:

- пловен објект стои на пловен пат на кој пловидбата привремено е неможна или забранета;
- пловен објект стои настрана од пловен пат во очигледно безбедна положба.

Член 41

Пловен објект кој рибари со мрежи и друга рибарска опрема, а се наоѓа на пловен пат или во негова непосредна близина, се обележува со пливци со жолта боја или жолти знамиња, во доволен број за опртување на неговата положба.

Член 42

Технички пловен објект што изведува работи на пловен пат (сондирање и мерење), дење за време на стоење се обележува:

- на страната, односно страните на кои пловниот пат е слободен со два зелени двојни конуси, поставени на растојание од околу 1,00 метар еден над друг и на погодно место и висина да се гледаат од сите страни;
- на страната, односно страните на кои пловниот пат не е слободен со црвен балон, поставен на иста висина како повисокиот зелен конус од точка 1 на овој став.

Пловниот објекти од став 1 на овој член кога треба да се заштитат од бранови, дење за време на стоење се обележува:

- на страната односно страните на кои пловниот пат е слободен со знаме со горна половина со црвена, а долна со бела боја, поставено на соодветно место и висина да се гледа од сите страни или со два балони поставени еден над друг горен со црвена, а долен со бела боја;

- на страната, односно страните на кои пловниот пат не е слободен со црвено знаме, поставено на иста висина како знамето од став 2 алинея 1 и 2 на овој член.

Обележувањето од став 1 алинея 1 и 2 на овој член може да се замени:

На страната или страните на кои пловниот пат е слободен со знак за известување Е.1 - слободен премин.

На страната на која пловниот пат не е слободен со знак А.1 - забрана за минување.

Заринкан и потонат пловен објект се обележува согласно став 2 алинея 1 и 2 на овој член. Ако положбата на потонатиот пловен објект не дозволува негово обележување, обележувањето се истакнува на чамец, бова или друг соодветен предмет.

Член 43

Сидра на пловен објект, технички пловен објект што изведува работи или пливачки објект, што претставуваат опасност за пловидбата се обележуваат со жолта бова или пливец со радарски рефлектор.

5. Посебно обележување

Член 44

Забранет пристап за лица на пловен објект што не припаѓаат на екипажот на пловниот објект се обележува со бела тркалезна табла обрабена со црвена боја, во средината слика на пешак со црна боја и црвена дијагонална линија преку неа.

Таблата од став 1 на овој член се поставува на пловниот објект или на пристапен мост за влез на пловниот објект. За да биде јасно видлива, ноќе таблата се осветлува.

Член 45

Забраната за употреба на отворено светло (пламен) се обележува со бела тркалезна табла обрабена со црвена боја, во средината слика на цигара што гори и црвена дијагонална линија преку неа.

Таблата од став 1 на овој член се поставува на пловниот објект или на пристапен мост за влез на пловниот објект. За да биде јасно видлива, ноќе таблата се осветлува.

Член 46

Пловен објект на орган на инспекција за безбедност на внатрешната пловидба, на обете страни на прамецот се обележува со бел ромб обрабен со сина линија, во средината со црна боја испишан број на пловниот објект. Ромбот е со димензии: ширина 0,65 м. и висина 0,80 м. Ширината на сините рабови на ромбот е 0,10 м, а висината на бројот во ромбот е 0,20 м.

Освен знак од став 1 на овој член пловниот објект истакнува и:

Дење – знаме на Република Македонија и пламенче во бела боја во средината со знак од став 1 на овој член; Пламенчето е со форма на рамнокрак триаголник со должина на краци од 1,00 м. и основа од 0,50 м.

Сино ротирачко светло, доколку тоа го наложува работата на органот на инспекција за безбедност на внатрешната пловидба.

Член 47

Пловен објект во опасност се обележува со:

- знаме или друг погоден предмет со кој кружно се мавта;

- балон поставен над или под знаме;

- светло со кое кружно се мавта;

- ракета или слична направа што се распркува во црвени свездички. Се испалуваат во повеќе куси интервали;

- светлечки сигнали од групата (SOS) морзеова азбука;

- пламен, производ од горење смола или масло;

- рачна ракета или падобран што светли црвено;

- лесно мавтање со раширени раце од горе кон долу.

Знаците од став 1 на овој член може да се заменат или дополнат со звучни знаци од член 51 на овој правилник.

Член 48

Ако заради природата на товарот на пловниот објект е забрането пристанување до него, таквиот пловен објект по надолжната оиска на прамецот се обележува со квадратна табла со триаголник под неа.

Таблата од став 1 на овој член е бела, обрабена со црвена боја, во средината испишана буквата Р со црна боја и црвена дијагонална линија во насока од левиот горен кон десниот долен агол на таблата. Триаголникот е бел, во средината со црна боја испишан број кој означува растојание изразено во метри на кое е забрането пристанување. За да биде јасно видлива наќе таблата се осветлува.

Член 49

Пловен и пливачки објект, што треба да се заштитат од бранови создадени од минување на други пловни објекти, освен обележувањето од член 32 став 2 и член 42 став 2 на овој правилник истакнуваат и:

- ноќе – обично црвено и обично бело светло или јасно црвено и јасно бело светло, видливо од сите страни поставени едно над друго на растојание од 1,00 метар, при што повисоко е поставено црвеното светло;

- дење – знаме чија горна половина е црвена, а долна бела, видливо од сите страни или црвено и бело знаме поставени едно над друго, при што повисоко е поставено црвеното знаме. Знамињата може да се заменат со табли во бои пропишани во оваа точка.

Знаци од став 1 на овој член може да истакнат и пловни објекти што претрпеле хаварија, пловни објекти што учествуваат во спасување, пловни објекти неспособни за маневрирање.

Член 50

Пловен објект што изведува работи на пловен пат (сондирање и мерење), освен обележувањето пропишано со овој правилник може да истакне и јасно или обично жолто трепкаво светло.

6. Звучни знаци на пловен објект – радио телефонски врски

Член 51

Пловните објекти ги користат следните звучни знаци:

“краток звук” – е звук со времетраење од една секунда;

“долг звук” – е звук со времетраење од четири секунди, со растојание меѓу два последователни звици од околу една секунда;

“низа од многу кратки звуци” – е низа од најмалку шест звуци со времетраење на еден звук од ¼ секунда и растојание меѓу два последователни звуци од околу ¼ секунда;

“низа удирања (отчукувања)” – е двојно удирање во своно со траење од четири секунди;

“тритонален звучен знак” – е три пати повторуван знак од три звуци со различен тоналитет што следат еден по друг со фреквенција помеѓу 165 – 297 херци, секој со времетраење од две секунди и растојание од две цели ноти од најнизок до највисок тон. Тритоналната низа започнува со најнизок, а завршува со највисок тон.

Член 52

Пловен објект со сопствен погон, освен чамец без радарска опрема, звучни знаци сигнализира со уред што се активира механички поставен на висина звукот слободно да се простира кон прамецот, а по можност и кон крмата на пловниот објект.

Пловен објект без сопствен погон, без уред за сигнализирање звучни знаци сигнализира со труба или рог.

Звучните знаци што ги сигнализира пловниот објект со сопствен погон, освен чамец и пловен објект што не е опремен со извор на енергија доволно силен за оваа цел, истовремено истакнува и јасни жолти светла поставени на висина да се видливи од сите страни.

Кај пловни објекти во конвој звучни знаци сигнализира само пловниот објект на кој се наоѓа заповедникот на конвојот.

Пловен објект во опасност, кој бара помош сигнализира знаци со удирање во своно или повторува долг звук. Звучните знаци може да се заменат, односно надополнат со истакнување на знаци од член 47 на овој правилник.

Кога пловен објект плови во нормални услови степењот на акустичен притисок во кормиларницата не треба да надминува 70 dB (A).

Член 53

За разбирање меѓу пловни објекти или меѓу пловен објект и брег, доволена е употреба на звучни знаци различни од пропишаните со овој правилник, доколку истите не се поистоветат со звучните знаци од член 51 на овој правилник.

Член 54

Доколку пловниот објект располага со радио комуникациски уреди истите ги користи согласно прописите од областа на електронските комуникации.

Пловните објекти, со исклучок на чамец за нестопански цели и чамец со должина до 7,00 метри наменет за стопански цели и тоа: за превоз на товар, риболов, вадење песок, камен и слично, може да пловат доколку се опремени со исправен радиокомуникациски уред (радиотелефонски уред, радиостаница).

Радиокомуникацискиот уред за време на пловидба треба да биде постојано вклучен на бранова должина на канал за добивање наутички информации и канал за воспоставување комуникација со други пловни објекти.

III. Обележување пловен пат

Член 55

Пловидбата на пловен пат се регулира со знаци за забрана, обврска, ограничување, препорака и известување.

Член 56

Пловен пат се обележува со знаци кои може да бидат поставени на брегот и во вода.

IV. Правила на пловидба

Член 57

Пловидбата на пловни патишта, пловните објекти можат да ја вршат:

“спротиводно” – во насока од устие кон извор на река.

“низводно” – во насока од извор кон устие на река.

На канали, езера и широки пловни патишта насоката на пловидба се определува со ознака “насока од точка А кон точка Б”;

Со пресретнување - разминување на два пловни објекти што пловат во спротивни насоки;

Со прстигнување – заобиколување на пловен објект под агол поголем од 22,5 степени, мерено од крмата на пловниот објект кој е прстигиван;

Со сечење курс во пловидба - приближување на два пловни објекти во положба различна од положбата на пресретнување и прстигнување.

Член 58

Пловен објект со подводни крила и пловен објект со воздушни перници, отстапува простор за маневрирање и пловење на други пловни објекти.

Кога пловен објект од став 1 на овој член пресретне друг пловен објект, навремено сигнализира на која страна отстапува простор, така што:

1. ако отстапува простор на својата лева страна, не дава сигнал и

2. ако отстапува простор на својата десна страна, се до завршување на пресретнувањето на десниот бок покажува силно трепкаво бело светло.

1. Пресретнување, прстигнување и сечење курс во пловидба

Член 59

Пресретнување, прстигнување, односно сечење курс во пловидба на пловни објекти може да се врши ако ширината на пловниот пат, локалните услови и пловидбата на другите пловни објекти дозволува нивно истовремено минување.

Кога пловни објекти пловат во конвој, знаците од член 39,61 и 62 на овој правилник ги сигнализира пловниот објект на кој се наоѓа заповедникот на конвојот.

Знаците од став 2 на овој член ги сигнализира и пловен објект за давање помош на чело на влечен конвој.

Пловни објекти кои пловат во насоки и со определена брзина не треба да ја менуваат насоката и брзината на пловидба на начин кој би претставувал опасност за судар.

Сечење курс во пловидба е можем само доколку не предизвикува опасност за другите пловни објекти.

Во случај на пресретнување, односно прстигнување, пловниот објект кој трба да ослободи пат на друг пловен објект ја задржува истата насока и брзина на пловење.

Кога пловен објект е во ситуација да не може да избегне судар со друг пловен објект, а треба да отстапи пат, тогаш пловниот објект ја задржува насоката и брзината и изведува маневар за избегнување судар.

Член 60

Ако два пловни објекти, пловат во насока што се сече така што постои опасност од судар, доколку има можност, пат отстапува пловниот објект кој другиот пловен објект го гледа од својата десна страна.

Ако чамци пловат во насока што се сече, така што постои опасност од судар, пат отстапува чамецот со сопствен погон. Чамец на весла отстапува пат на едрилица. Насока на пловидба менува чамец што плови од десна страна на пловен пат.

Ако две едрилици пловат во насока што се сече, така што постои опасност од судар, пат отстапува едната од нив така што:

1. едрилица што плови со лева узда (добива ветар од лева страна), отстапува пат на едрилица што плови од спротивна насока;

2. кога две едрилицы пловат со иста узда, едрилицата во приветрина отстапува пат на едрилицата во заветрина;

3. едрилица што плови со лева узда, отстапува пат на едрилицата од страна на приветрина и во случај кога не може со сигурност да утврди дали едрилицата добива ветар од лева или десна страна и

4. насока на пловидба не менува едрилица што плови од десна страна на пловен пат.

Член 61

Пловен објект што плови спротиводно, освен чамец, во зависност од локалните услови и пловидбата на другите пловни објекти, при пресретнување отстапува пат на пловните објекти што пловат низводно.

Пловен објект што плови спротиводно, а на својата лева страна отстапил пат на пловни објекти што пловат низводно не сигнализира.

Пловен објект што плови спротиводно, а на својата десна страна отстапил пат на пловни објекти што пловат низводно сигнализира со:

1. дење – бело силно трепкаво светло или мавта со светло сино знаме, односно светло сина табла и бело јасно трепкаво светло и

2. ноќе – бело јасно трепкаво светло, а може истовремено да покажува и светло сина табла.

Знаците од став 3 на овој член се поставуваат да се видливи од прамецот и од крмата на пловниот објект, а се сигнализираат се додека заврши разминувањето.

Ако пловниот објект што плови низводно не ја разбрал намерата на пловниот објект што плови спротиводно, пловниот објект што плови спротиводно сигнализира и:

1. еден краток звук – за разминување од неговата лева страна;

2. два кратки звуци – за разминување од неговата десна страна.

Пловен објект што плови низводно ја следи насоката што согласно член 62 на овој правилник ја дава пловниот објект што плови спротиводно. Пловниот објект што плови низводно при пресретнување ги повторува знаците од став 3 и 4 на овој член.

Член 62

Отстапување од примена на член 61 на овој правилник заради промена на насоката на пловење, пловен објект што плови спротиводно, без ризик за безбедност во пловидбата, може да бара:

- патнички пловен објект со најмал дозволен број на патници до 24 кој плови низводно, а треба да пристане на пристан што е на страната на пловен објект кој плови спротиводно и

- влечен конвој кој плови низводно, а заради свртување за спротиводно пловење треба да плови во насока на пловење на пловен објект кој плови спротиводно.

Во случаи од став 1 на овој член, пловниот објект што плови низводно сигнализира:

1. еден краток звук – за разминување од неговата лева страна;

2. два кратки звуци и оптички знак од член 61 став 3 на овој правилник – за разминување од неговата десна страна.

Пловен објект што плови спротиводно, сигналот од став 2 на овој член го потврдува со:

1. еден краток звук – за разминување од левата страна на пловниот објект што плови низводно;

2. два кратки звуци и оптички знак од член 61 став 3 на овој правилник – за разминување од десната страна на пловниот објект што плови низводно.

Ако постои сомневање дека пловниот објект што плови спротиводно не ја разбрал намерата на пловниот објект што плови низводно, тогаш пловниот објект што плови низводно го повторува звучниот знак од став 3 на овој член.

Ако пловен објект што плови спротиводно, смета дека барањето на пловниот објект што плови низводно е ризично и постои опасност од судар, сигнализира низ кратки звуци.

Одредбите од овој член не се применуваат на чамец.

Член 63

При пресретнување на пловен објект кој плови самостојно со пловен објект кој се влече од брег, пловниот објект кој плови самостојно, отстапува место на пловниот објект кој се влече од иста страна на брегот од која се врши влечењето, без да сигнализира знаци од член 61 и 62 на овој правилник.

Член 64

За да одбегне пресретнување во сектор со тесен проод, пловен објект:

- без задржување минува низ сектор со тесен проод;

- пред впловување во сектор со тесен проод, сигнализира еден долг звук ако видикот е ограничен или звукот го повторува додека плови низ долг тесен сектор;

- кога плови спротиводно, запира пред тесен проод во кој вповил пловен објект што плови низводно;

- конвој што плови низводно, запира пред тесен проод во кој вповил конвој што плови спротиводно. Исто постапува и пловен објект што плови низводно во однос на пловен објект што плови спротиводно.

Доколку се случи пресретнување во сектор со тесен проод, пловните објекти преземаат мерки (ја намалуваат брзината, пловат внимателно и на доволно растојание еден од друг) за нивно безбедно изведување и доколку постои опасност од судар.

Член 65

На сектор на пловен пат со утврдена насока на пловење “низводно” и “спротиводно”, обележан со знак А.4 - забрана за пресретнување и прстигнување, запира пловен објект што плови спротиводно, додека пловен објект што плови низводно не го мине обележениот сектор, а на сектор на пловен пат на кој не е утврдена насоката на пловење, а е обележан со знак А.4, се применуваат одредбите од член 64 на овој правилник.

Наизменично еднонасочно минување на пловни објекти заради одбегнување пресретнување се обележува со:

1. знак А.1 – забрането минување и

2. знак Е.1 – дозволено минување.

Во зависност од локалните услови, пред истакнување знак А.1, како пред сигнал може да се истакне знак В.8 – обврска за привлекување внимание.

Член 66

Прстигнуван пловен објект, освен чамец за да го олесни прстигнувањето, без да ја загрози безбедноста на останатите пловни објекти, доколку е потребно ја намалува брзината на пловење.

Член 67

Во случај на пловидба на доволно широк пловен пат, а за безбедно прстигнување пловниот објект што прстигнува, наместо прстигнувањето од својата лева страна може да го изврши од својата десна страна.

Едрилица прстигнува едрилица од страната на која прстигнуваната едрулица добива ветар.

Кога едрилица прстигнува пловен објект од друга категорија, прстигнуваниот пловен објект за да го олесни прстигнувањето, ослободува премин од страната од која едрилицата добива ветар.

Пловен објект што прстигнува, не сигнализира звучен знак ако прстигнувањето може да се изведе без промена на насоката и брзината на пловење на прстигнуваниот пловен објект.

Доколку престигнување треба да се изведе со промена на насока и брзина на пловење на престигнуваниот пловен објект или постои сомневање дека престигнуваниот пловен објект не ја разбрал намерата на пловниот објект што престигнува, пловниот објект што престигнува сигнализира:

1. два долги звуци проследени со два кратки звуци – за заобиколување од левата страна на престигнуваниот пловен објект;

2. два долги звуци проследени со еден краток звук – за заобиколување од десната страна на престигнуваниот пловен објект.

Престигнуваниот пловен објект кој дозволува престигнување од став 5 на овој член сигнализира:

1. еден краток звук – за дозволено престигнување од неговата лева страна;

2. два кратки звуци – за дозволено престигнување од неговата десна страна.

Пловниот објект кој дозволува престигнување, но на страна спротивна од бараната од пловниот објект кој престигнува сигнализира:

1. еден краток звук – за дозволено престигнување од неговата лева страна;

2. два кратки звуци – за дозволено престигнување од неговата десна страна.

Доколку пловниот објект што престигнува го одбие предлогот од став 7 на овој член сигнализира:

1. два кратки звуци – за одбиен предлог од став 7 точка 1 на овој член;

2. еден краток звук – за одбиен предлог од став 7 точка 2 на овој член.

Доколку престигнувањето не е можно, престигнуваниот пловен објект сигнализира пет кратки звуци.

Одредбите на овој член не се применуваат на чамец.

Член 68

Не е дозволено престигнување на сектор на пловен пат обележан со знак А.2 – забрана за престигнување и меѓу конвои на сектор на пловен пат обележан со знак А.3 – забрана за меѓусебно престигнување.

2. Други правила на пловидба

Член 69

Сектор на пловен пат со пропишана насока на пловење се обележува со знаци за обврска В.1 - задолжителна насока на пловидба; В.2 - задолжително скршнување на лева односно десна страна од пловен пат; В.3 - задолжителна пловидба на лева односно десна страна од пловен пат; или В.4 - задолжително преминување на лева односно десна страна од пловен пат. Почетокот, односно крајот на секторот на пловен пат се обележува со знак за известување Е.11- престанок на важење на забраната или обврската што се однесува на насоката на пловидба или престанок на ограничување (прилог 3 на овој правилник).

Пловен објект кој на сектор на пловен пат обележан со знаци за обврска од став 1 на овој член плови спротивно, не треба да ја попречува пловидбата на пловен објект кој на истиот сектор од пловниот пат плови низводно. При приближување кон знак за обврска В.4, пловниот објект што плови спротивно по потреба ја намалува брзината или запира додека пловниот објект што плови низводно не го изведе потребниот маневар.

Член 70

Пловен објект освен чамец, свртување изведува доколку се уверил дека со таквиот маневар не ја попречува и доведува во опасност пловидбата на другите пловни објекти.

Пловен објект, кој изведува свртување, а со таквиот маневар ги присилува останатите пловни објекти да ја променат насоката или брзината на пловење, својот маневар навремено го најавува со звучен знак и тоа:

1. еден долг звук проследен со еден краток звук: – за свртување десно; и

2. еден долг звук проследен со два кратки звуци – за свртување лево.

На сектор на пловен пат обележан со знак за забрана А.8 не е дозволено свртување, а на сектор на пловен пат обележан со знак за известување Е.8 е дозволено свртување.

Член 71

Одредбите од член 70 на овој правилник, освен на скела, се применуваат на пловни објекти што напуштаат сидриште без свртување, при што наместо знак од член 70 став 2 на овој правилник сигнализираат:

1. еден краток звук – за свртување десно;

2. два кратки звуци – за свртување лево.

Член 72

Не е дозволена пловидба на други пловни објекти, меѓу пловни објекти кој пловат во влечен конвој.

Член 73

Пловен објект може да впови или исплови од пристаниште, притока или канал (во натамошниот текст: спореден пловен пат), односно да сече пловен пат, само доколку со таквиот маневар не ја доведува во опасност пловидбата на другите пловни објекти.

Пловен објект што плови низводно, заради вповување во пристаниште или друг спореден пловен пат треба да сврти за пловење спротивно, и предност дава на пловните објекти што пловат спротивно.

Спореден пловен пат се обележува со знаци за известување Е.9 – пловниот пат кон кој се приоѓа се смета за спреден и Е.10 – пловниот пат кон кој се приоѓа се смета за главен.

Пловен објект што испловува од спореден на главен пловен пат, а со тоа присилува друг пловен објект да ја промени насоката и брзината на пловење, својот маневар го најавува со:

1. три долги звуци проследени со еден краток звук – ако по испловувањето врти десно;

2. три долги звуци проследени со два кратки звуци – ако по испловувањето врти лево;

3. три долги звуци – ако по испловувањето сече пловен пат.

Останатите пловни објекти во случај од став 4 на овој член, доколку е потребно и можно навремено преземаат потребен маневар. Обврска за преземање потребен маневар имаат и пловни објекти кога на излез од спореден на главен пловен пат е поставен знак за обврска В.10.

Ако пред излез од пристаниште или од друг спореден пловен пат на главен пловен пат е поставен знак за обврска В.9, пловен објект не треба да исплови или да сече главен пловен пат, доколку со таквиот маневар останатите пловни објекти треба да ја менуваат насоката и брзината на пловење.

Ако на главен пловен пат е поставен знак за забрана А.1 со дополнителен знак од дел II точка 2 б), пловен објект не треба да впови во пристаниште или друг спореден пловен пат.

Ако пред излез од пристаниште или од друг спореден пловен пат на главен пловен пат е поставен знак од став 7 на овој член, пловен објект не може да исплови на главен пловен пат.

Доколку пловен објект што плови на главен пловен пат, заради условите на пловидба треба да ја промени насоката или брзината на пловење, може да влови во пристаниште или друг спореден пловен пат на кој е поставен знак за известување Е.1 - слободен премин заедно со дополнителен знак од дел II точка 2 а).

Од пристаниште или друг спореден пловен пат на главен пловен пат може да исплови пловен објект кога на главниот пловен пат е поставен знак за обврска В.10, а на излезот од пристаништето или другиот спореден пловен пат знак за известување Е.1 со дополнителен знак од дел II точка 2 а).

Одредбите од став 1 до 5 на овој член не се применуваат на чамец во однос на пловни објекти од друга категорија. Став 6 на овој член не се применува на пловни објекти од друга категорија во однос на чамец, а став 4 на овој член не се применува на чамец во однос на чамец.

Член 74

Паралелна пловидба може да се врши на пловен пат кој е доволно широк за одвивање безбедна пловидба.

Приврзување на пловен објект за друг пловен објект, односно пловидба покрај друг пловен објект може да се изврши со согласност од заповедникот на пловниот објект за кој се приврзува или покрај кој се плови.

Скијач на вода, односно лице што се занимава со други спортови на вода, а при тоа не користи пловен објект, може спортската активност да ја остварува на доволна оддалеченост од пловен пат, односно од пловен објект кој изведува работи на вода.

Член 75

Не може да се влече по дно: сидро, синцир или јаже, освен на сектор на пловен пат на кој е поставен знак за известување Е.6 – дозволено сидрење, влечење сидра, јажиња и синцири.

Член 76

Пловење со помош на водена струја не може да се врши, освен при мали поместувања на места за стоење или места за натоварување, односно истоварување.

Член 77

Заради избегнување создавање бранови, односно поголемо повлекување вода кое би можело да предизвика оштетување на пловни објекти што стојат, односно пловат или оштетување градба на пловен пат, брзината на пловење на пловниот објект треба да се приспособи, но не под потребниот минимум за негово безбедно управување и тоа:

- а) пред влез во пристаниште;
- б) во близина на пловни објекти приврзани за брег, пристан или при нивно натоварување, односно истоварување;
- в) во близина на пловни објекти што стојат на вообичаени места за стоење;
- г) во близина на скела што не плови слободно;
- д) на сектор на пловен пат обележан со знак А.9 – забрана за создавање бранови или поголемо повлекување вода;
- ѓ) во близина на место на кое се изведуваат работи на вода и
- е) во тесен канал.

Брзината на пловење во случај од став 1 точка б) и в) на овој член, не ја приспособува чамец, освен во случаи кога тоа е ризик за безбедноста на пловните објекти.

При пловење покрај пловен објект обележан со светла од член 32 став 2 точка 1 или знаме од член 42 став 2 точка 1 на овој правилник, брзината на пловење се приспособува на начин пропишан во став 1 на овој член.

Не е дозволено пловење покрај пловен објект кој истакнал:

1. светло од член 32 став 1 точка 2 и став 2 точка 2 или
2. црвен балон, црвено знаме или табла со знак за забрана А.1 од член 42 став 1 точка 2 и став 3 точка 2 на овој правилник.

Член 78

Пловен објект задолжително запира пред истакнат знак А.1 – забрана за минување.

Член 79

Скела преминува пловен пат во услови кога пловидбата на другите пловни објекти не е загрозувана и не трба да ја менуваат насоката и брзината на пловење.

Скела што не плови слободно се придржува на следните правила:

1. ако не е учесник во пловидбата - стои на место определено за стоење, а доколку тоа не е определено - се поставува во положба така што пловниот пат да остане слободен;
2. ако се задвижува со јаже водено по воздух, висината на јажето е најмалку на висина над габаритот на слободниот профил на пловниот пат при висок водостой;
3. ако се задвижува со јаже поставено под вода - должно или попречно на пловен пат, скелата може да стои наспроти точката на која е приврстено јажето само онолку време колку е потребно да се изврши нејзино натоварување, односно истоварување. За време на вакво дејствие пловните објекти што наближуваат, барањето за ослободување на пловниот пат, треба навреме да го сигнализираат со еден долг звук;
4. скела може да се задржува на пловен пат, само за време за вршење на конкретн превоз.

Член 80

Дозволено минување на пловен објект низ отвор на мост или брана се обележува со:

- знак А.10 – забранета пловидба надвор од ограничени простор;
- знак D.2 – препорака за пловидба во обележан простор.

Член 81

Не е дозволено минување низ отвор на постојан мост обележан со едно или повеќе црвени светла или со знак А.1 – забрана за минување.

Истакнат знак за препорака D.1. а) или D.1 б), упатува на првенство на користење на тој отвор на мост и тоа:

1. знак D.1 а) – отворот е слободен за пловидба во двете насоки и
2. знак D.1 б) – отворот е забранет за пловидба од спротивна насока. Отворот на мостот од спротивната насока е обележан со знак А.1 – забрана за минување.

Член 82

При приближување кон подвижен мост, пловниот објект треба да ја намали брзината на пловење.

На брег истакнат знак за обврска В.5, значи задолжително запирање на пловниот објект пред истакнатата табла.

При приближување кон подвижен мост не е дозволено прстигнување освен ако службата на мостот го дозволи прстигнувањето.

Минување под подвижен мост се регулира со:

1. едно или неколку црвени светла – забрането минување;

2. црвено и зелено светло поставени на иста висина или црвено светло поставено над зеленото – минување-то сеуште е забрането, но во тек е отворање на мостот;

3. едно или неколку зелени светла – дозволено минување;

4. две црвени светла поставени едно над друго – мостот е затворен за пловидба;

5. едно жолто светло комбинирано со светла од точка 1 и 4 на овој став – забрането минување, освен за пловни објекти со помала висина во обете насоки и

6. две жолти светла комбинирани со светла од точка 1 и 4 на овој став – забрането минување, освен за пловни објекти со помала висина со забрането пловење во спротивна насока.

Црвените светла од став 4 точка 4 на овој член може да се заменат со знак А.1 – забрането минување, зелените светла од став 4 точка 3 на овој правилник може да се заменат со знак Е.1 – слободен премин, а жолтите светла од став 4 точка 5 и 6 на овој правилник може да се заменат со знак D.1 – препорака за пловидба во двете насоки.

Член 83

Во близина или при минување низ брана не може да се влече сидро, синџир или јаже.

Едно или повеќе црвени светла или знак за забрана А.1, истакнат на отвор на брана значи забрането минување низ тој отвор.

По исклучок од став 2 на овој член на брана што има мост, слободното минување може да биде обележено со знак D.1 – препорака за пловидба во обете насоки, поставен над отворот на мостот.

3. Пловидба во услови на намалена видливост

Член 84

Пловен објект што плови во услови на намалена видливост (ретка магла со дожд, снежна виулица, поробен дожд), брзината на пловење ја приспособува зависно од моменталните локални услови. Пловните објекти треба да се опремени со радиокомуникациски уред пропишан во член 54 од овој правилник.

Во услови на намалена видливост на прамецот на пловниот објект треба да се постави стража, а кога пловните објекти пловат во конвој стража се поставува на пловниот објект на чело на конвојот. Стража се поставува на место од кое се гледа и слуша заповедникот на пловниот објект или заповедникот на конвојот, или да е опремен со достапен радиокомуникациски уред.

Во услови на намалена видливост пловниот објект сигнализира со светла пропишани за ноќно обележување на пловен објект во пловидба и звучни знаци пропишани во член 86 и 87 на овој правилник.

Ако заради намалена видливост, пловидбата не може да се одвива, пловниот објект треба да запре. Влечен конвој запира кога заради услови на намалена видливост не е можно да се одржува врска меѓу екипажот на пловниот објект на чело на конвојот и екипажот на останатите пловни објекти.

При пресретнување во услови на намалена видливост, пловниот објект се до завршување на разминувањето држи своја десна страна, а при запирање треба да го ослободи пловниот пат.

Член 85

Во услови на намалена видливост, пловен објект што стои на пловен пат, во близина на пловен пат, односно надвор од пристаниште или место за стоење по прием на звучен знак пропишан во член 86 став 2 и 3 и член 87 став 1 на овој правилник сигнализира:

1. ако се наоѓа на лева страна од пловен пат (гледа-но низводно) – една серија удирања во своно;

2. ако се наоѓа на десна страна од пловен пат (гле-дано низводно) – двојна серија удирања во своно;

3. ако е поставен во неопределена положба – тројна серија удирања во своно.

Звучниот знак од став 1 на овој член се повторува во интервали не подолги од една минута.

За пловни објекти во конвој, звучниот знак од став 1 на овој член го сигнализира:

1. потискувачот - во потискуван конвој;

2. пловниот објект што влече и последниот пловен објект во конвојот – во влечен конвој;

3. само еден од пловните објекти во конвојот – во бочен конвој.

Доколку заринкан на пловен пат или во негова бли-зина пловен објект претставува опасност за други пловни објекти, звучниот знак од став 1, 2 и 3 на овој член го сигнализира заринканиот пловен објект.

Член 86

Во услови на намалена видливост пловен објект што плови со помош на радар користи:

1. радарски уред и уред кој покажува промени во насоката на пловидбата;

2. радиокомуникациски уред што овозможува вос-поставување врска со членови на екипаж меѓу пловни објекти и меѓу екипаж на пловен објект и служба на брег.

3. уред за сигнализирање звуци со различна висина (тритонален звучен знак).

Ако пловен објект што плови низводно на радарски екран забележи пловен објект чија положба и насока на пловидба би можеле да бидат опасност во пловидбата сигнализира:

1. тритонален звучен знак, кој се повторува додека постои опасноста,

2. презема неопходни мерки, според праксата во пловидбата (намалување брзина, запирање и др.).

Пловен објект што плови спротиводно, на добиен сигнал од став 2 точка 1 на овој член или на радарски екран забележи пловен објект чија положба, односно насока на пловидба би можеле да бидат опасност во пловидбата сигнализира:

знак пропишан во член 87 став 1 на овој правилник и преку радиокомуникациски уред ги известува плов-ните објекти за името, категоријата на пловниот објект, положбата во која се наоѓа, насоката на пловидба и страната за разминување што ја предлага и презема други мерки за безбедна пловидба.

Пловниот објект што плови низводно, должен е да одговори на радиокомуникациската информација на пловниот објект што плови спротиводно и да го известува за името, категоријата на пловниот објект, полож-бата во која се наоѓа, насоката на пловидба и страната на разминување што ја предлага.

Член 87

Во услови на намалена видливост пловен објект кој плови без радар треба да постави стража и да е опре-мен со радиокомуникациски уред и сигнализира:

1. еден долг звук – ако плови самостојно;

2. два долги звуци – ако плови во конвој, сигнали-зира пловниот објект на кој се наоѓа заповедникот на конвојот.

Пловен објект на чуен тритонален звучен знак од член 86 став 2 на овој правилник, ако е во близина на брег се приближува до него, по потреба запира се до завршување на разминувањето, а ако е на пловен пат, што е можно побрзо го ослободува пловниот пат.

4. Посебни правила

Член 88

Скијање и други активности на вода, може да се одвиваат дење при добра видливост, во зони определени за таа активност и обележени на пропишан начин.

Пловен објект кој влече скијач и скијач на вода, доколку не се наоѓаат во зоната за скијање и други активности на вода, треба да се на доволна оддалеченост од другите пловни објекти, брегот и капачите.

Јаже, доколку не го држи скијач на вода не смеем да се влече.

Член 89

Места на кои не е дозволено пловење на пловни објекти за спорт и рекреација, скијање на вода, едрење, едрење на даска, брза пловидба на пловен објект за спорт и рекреација, места за спуштање и извлекување на пловни објекти и пловење на скутер се обележуваат со:

1. знак А.13 – забрана за пловни објекти за спорт и рекреација;
2. знак А.14 – забрана за скијање на вода;
3. знак А.15 – забрана за едрење;
4. знак А.16 – забрана за пловен објект без сопствен погон;
5. знак А.17 – забрана за едрење на даска;
6. знак А.18 – забрана за крајна зона за брза пловидба на пловен објект за спорт и рекреација;
7. знак А.19 – забрана за спуштање и извлекување на пловни објекти и
8. знак А.20 – забрана за пловење на скутери.

Местата на кои е дозволено пловење на пловни објекти за спорт и рекреација скијање на вода, едрење, едрење на даска, брза пловидба на пловен објект за спорт и рекреација, места за спуштање и извлекување на пловни објекти и пловење на скутери се обележуваат со знаци за известување: Е.16; Е.17; Е.18; Е.19; Е.20; Е.21; Е.22 и Е.24.

Член 90

Пловен или пливачки објект, може да стои блиску до брег, онолку колку дозволуваат локалните услови и газштето на пловниот или пливачкиот објект, без при тоа да ја попречува пловидбата на други пловни објекти.

Пловниот или пливачкиот објект за време на стоење, трба да биде вкотвен или приврзан доволно сигурно за да не ја менува положбата под влијание на водена струја, бранови или ветар.

Член 91

Пловен или пливачки објект не треба да биде засидрен на:

1. сектор на пловен пат на кој е забрането сидрење,
2. сектор на пловен пат обележан со знак А.5 – забрана за стоење сидрење или приврзување за брег;
3. под мост и електричен вод со висок напон;
4. тесен проод пропишан во член 64 на овој правилник и на негов приод, како и на сектор на пловен пат кој заради запирање на пловни објекти е тесен проод;
5. влез во притока и излез од неа;
6. делница од пловен пат што ја користи скела;
7. пловен пат кој го користат пловни објекти заради вповување во пристан или испловување од него;
8. сектор на пловен пат обележан со знак Е.8 – место за свртување;
9. покрај бок на пловен објект на кој е истакнат знак пропишан во член 48 на овој правилник;

10. сектор на пловен пат обележан со знак А.5.1. – забрана за стоење на ширина назначена на знакот;

На сектор на пловен пат на кој е забрането стоење пропишано во став 1 точка 1 до 3 на овој член, пловен или пливачки објект може да запре само на место обележено со знак Е.5 – дозволено стоење, сидрење или приврзување на брег и знак Е.7 – дозволено врзување за брег.

Член 92

Пловен или пливачки објект не може да стои засидрен на:

1. сектор на пловен пат на кој е забрането сидрење;
2. сектор на пловен пат обележан со знак А.6 – забрана за сидрење, влечење сидра, јажиња и синцири.

На сектор на пловен пат на кој е забрането сидрење, пловен или пливачки објект може да се засидри само на место на сектор на пловен пат обележан со знак Е.6 – дозволено сидрење, влечење сидра, јажиња и синцири на страната на која е поставен знакот.

Член 93

Пловен или пливачки објект не може да се врзува на:

1. сектор на пловен пат на кој е забрането врзување;
2. сектор на пловен пат обележан со знак А.7 – забрана за врзување на брег.

Пловен или пливачки објект на сектор на кој е забрането врзување, може да се врзува само на место обележено со знак Е.7 – дозволено врзување за брег и тоа на страната на која е поставен знакот.

За врзување не може да се користи ограда, столб, одбојница, метална скала, држач и сл.

Член 94

Во зона на пловен пат определена како место за стоење, на која е поставен знак Е.5 – дозволено стоење, сидрење или приврзување за брег пловен или пливачки објект може да стои на страната на која е поставен знакот.

Во зона на пловен пат определена како место за стоење, на која е поставен знак за известување Е.5.3, максималниот број на пловни или пливачки објекти не може да биде поголем од бројот назначен на знакот.

Во зона за стоење, доколку не е поинаку определено, пловен или пливачки објект стојат еден покрај друг почнувајќи од брегот на страната на пловниот пат на која е поставен знакот за известување.

Заради дополнување на знакот за известување, местото за стоење дополнително може да се обележи и со пливачки знак кој се поставува:

- на десна страна на пловен пат - светлечка бова со знак А.5 и
- на лева страна на пловен пат - светлечка бова со знак А.6.

Член 95

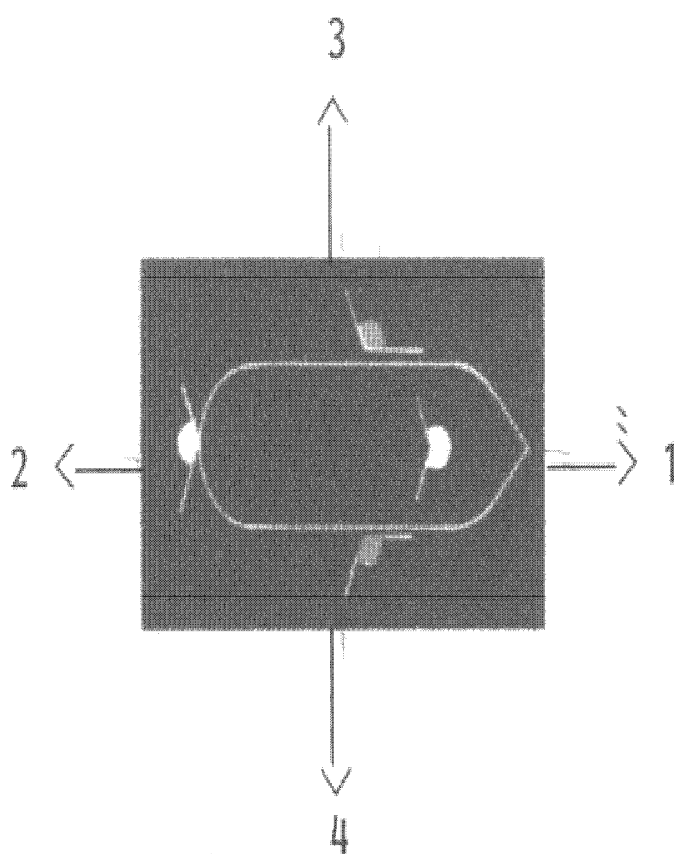
Со денот на влегување во сила на овој правилник, престанува да се применува Правилникот за пловидбата по внатрешните пловни патишта („Службен лист на СФРЈ“ бр.52/81).

Член 96

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 01-2439
8 февруари 2008 година
Скопје

Министер,
Миле Јанакиески, с.р.

Прилог 1**ШЕМАТСКИ ПРИКАЗ НА СВЕТЛА**

1. јарболно светло

2. крмено светло

3. бочно лево светло

4. бочно десно
светло

Оптички знаци за пловен објект:

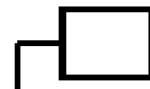
Светло што посматрачот не го гледа

Постојано светло видливо од сите страни

Постојано светло видливо од ограничен лак на хоризонтот

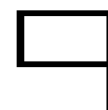
Трепкаво светло

Светло што се пали во случај на потреба, или незадолжително светло

Знаме или табла

Пламенче

Балон

Цилиндер

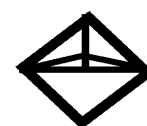
Конус

Двоен конус

Радарски рефлектор

Прилог: 2**Звучни знаци****А. Основни знаци**

	еден долг звук	“внимание“
	еден краток звук	“менувам курс в десно“
	два кратки звуци	“менувам курс в лево“
	три кратки звуци	“пловам назат – крма“
	четири кратки звуци	“неспособен сум за маневар“
	серија многу кратки звуци	“непосредна опасност од судар“
	повторување долги звуци)	“знак за опасност“
	удирање во своно)	

Б. Знаци за пресретнување**1.**

	еден краток звук, сигнализира пловен објект кој плови спротиводно	“барам разминување од лева страна“ (бок)
	еден краток звук, сигнализира пловен објект кој плови низводно	“се согласувам со разминување од лева страна“ (бок)
	два кратки звуци, сигнализира пловен објект кој плови низводно	“не се согласувам, минете од десна страна“ (бок)
	два кратки звуци, сигнализира пловен објект кој плови спротиводно	“се согласувам, ќе мидам од десна страна“ (бок)

II.

	два кратки звуци, сигнализира пловен објект кој плови спротиводно	“барам разминување од десна страна“ (бок)
	два кратки звуци, сигнализира пловен објект кој плови низводно	“се согласувам со разминување од десна страна“ (бок)
	еден краток звук, сигнализира пловен објект кој плови низводно	“не се согласувам, минете од лева страна“ (бок)
	еден краток звук, сигнализира пловен објект кој плови спротиводно	“се согласувам, ќе минам од лева страна“ (бок)

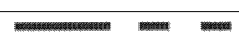
B. Знаци за прстигнување**I.**

	два долги проследени со два кратки звуци, сигнализира пловен објект кој прстигнува	“барам прстигнување од вашата лева страна“ (бок)
	еден краток звук, сигнализира прстигнуваниот пловен објект	“се согласувам, прстигнете ме од лева страна“ (бок)
	два кратки звуци, сигнализира прстигнуваниот пловен објект	“не се согласувам, прстигнете ме од десна страна“ (бок)
	еден краток звук, сигнализира пловниот објект кој прстигнува	“се согласувам, ќе ве прстигнам од десна страна“ (бок)

II.

	два долги проследени со еден краток звук, сигнализира пловниот објект кој прстигнува	“барам прстигнување од вашата десна страна” (бок)
	два кратки звуци, сигнализира прстигнуваниот пловен објект	“се согласувам, прстигнете ме од десна страна” (бок)
	еден краток звук, сигнализира прстигнуваниот пловен објект	“не се согласувам, прстигнете ме од лева страна” (бок)
	два кратки звуци, сигнализира пловниот објект кој прстигнува	“се согласувам, ќе ве прстигнам од лева страна” (бок)
	пет кратки звуци, сигнализира прстигнуваниот пловен објект	“не е возможно прстигнување”

Г. Знаци за свртување

	еден долг проследен со еден краток звук	“намера за свртување в десно” (преку десен бок)
	еден долг проследен со два кратки звуци	“намера за свртување в лево” (преку лев бок)

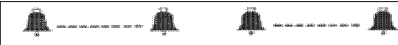
Д. Пристаниште и пловна притока
(впловување и испловување со сечење пловен пат)**Д.1** Знаци за впловување во пристаниште и притока и испловување од нив

	три долги проследени со еден краток звук	“намера за свртување в десно”
	три долги проследени со два кратки звуци	“намера за свртување в лево”

Д.2 Знак при испловување од спореден пловен пат

	три долги звуци	“намера за сечење пловен пат”
---	-----------------	-------------------------------

Ѓ. Знак за време на стојење

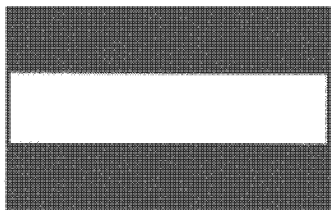
	серија од две удирања во своно, што се повторуваат најмалку секоја минута	“пловниот објект е поставен на десна страна на пловен пат”
	серија од три удирања во своно што се повторуваат најмалку секоја минута	“пловниот објект е поставен во неопределена положба”

Е. Знак за напуштање место на стојење

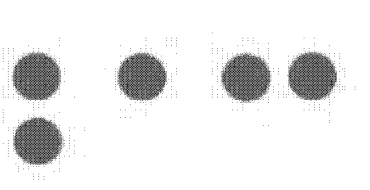
	еден краток звук	“за свртување в десно”
	два кратки звуци	“за свртување в десно”

Прилог 3**Знаци за регулирање на пловидбата****I . Основни знаци****A Знаци за забрана**

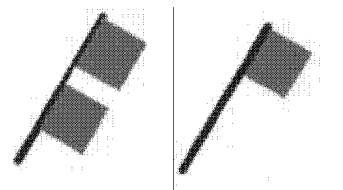
- A. 1** Забрана за минување (општ знак)
табла со димензии: 120 x 100 цм.
боја: црвена – бела - црвена

или црвени светла

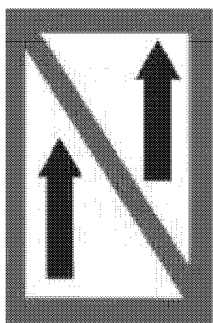
или црвени знамиња

A.2 Забрана за прстигнување

табла со димензии: 95 x 145 цм.

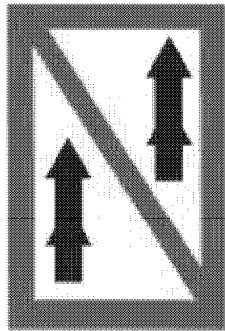
боја : основна бела, раб – дијагонална линија црвена, стрелки црни

A.3 Забрана за меѓусебно престигнување

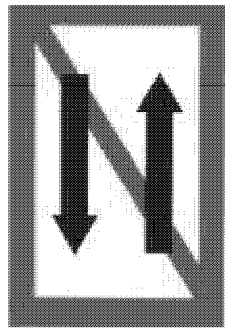
табла со димензии: 95 x 145 cm.

боја: основна бела, раб – дијагонална линија црвена, стрелки црни

A.4 Забрана за пресретнување и престигнување

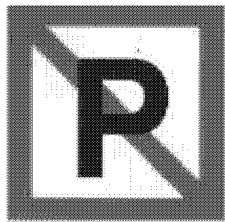
табла со димензии: 95 x 145 cm.

боја: основна бела, раб – дијагонална линија црвена, стрелки црна

A.5 Забрана за стоење (сидрење или приврзување за брег)

табла со димензии: 100 x 100 cm.

боја: основна бела, раб – дијагонална линија црвена, буква црна

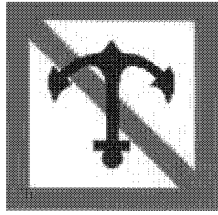
A.5.1 Забрана за стоење на ширина назначена на знакот
(изразено во метри), мерено од знакот

табла со димензии: 100 x 100 cm.

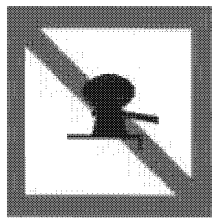
боја: основна бела, раб – дијагонална линија црвена, број црна

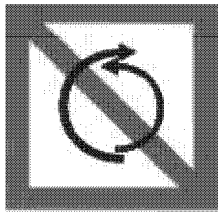
- A.6** Забрана за сидрење, влечење сидра, јажиња и синџири
табла со димензии: 100 x 100 cm.
боја: основна бела, раб – дијагонална линија црвена, знак во квадрат црн

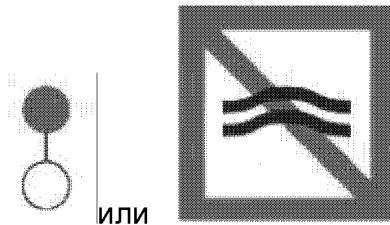
- A.7** Забрана за врзување за брег
табла со димензии: 100 x 100 cm.
боја: основна бела, раб – дијагонала црвена, знак во квадратот црн

- A.8** Забрана за свртување
табла со димензии: 100 x 100 cm.
боја: основна бела, раб – дијагонала црвена, знак во квадрат црн

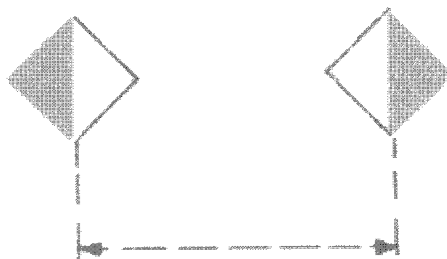
- A.9** Забрана за создавање бранови или поголемо повлекување вода
табла со димензии: 100 x 100 cm.
боја: основна бела, раб – дијагонала црвена, знак во квадрат црн

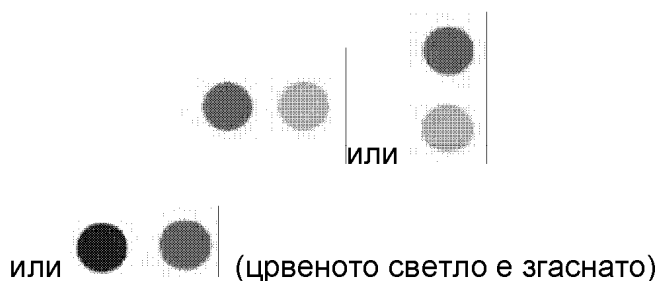
A.10 Забрана за пловење надвор од ограничен простор
(минување низ отвори брани и преводници)

табла со димензии: 100 x 100 cm.

боја: надворешна половина на ромб црвена, внатрешна половина бела

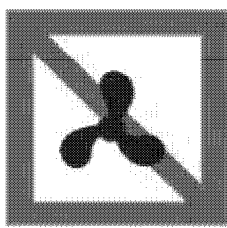
A.11 Забрана за минување, а се врши подготовка за пловење

A.12 Забрана за пловен објект со сопствен погон

табла со димензии: 100 x 100 cm.

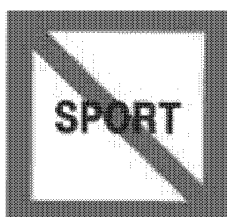
боја: основна бела, раб – дијагонала црвена, знак во квадрат црн

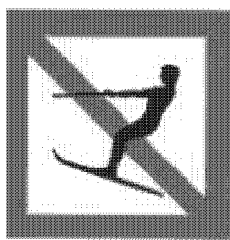
A.13 Општа забрана за пловни објекти за спорт и рекреација

табла со димензии: 100 x 100 cm.

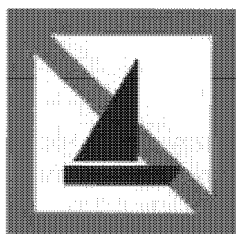
боја: основна бела, раб – дијагонала црвена, знак во квадрат црн

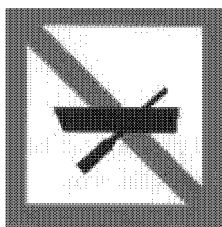
- A.14** Забрана за скијање на вода
табла со димензии: 100 x 100 cm.
боја: основна бела, раб и дијагонала црвена, знак во квадрат црн

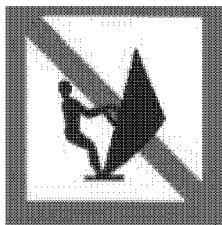
- A.15** Забрана за едрилици
табла со димензии: 100 x 100 cm.
боја: основна бела, раб – дијагонала црвена, знак во квадрат црн

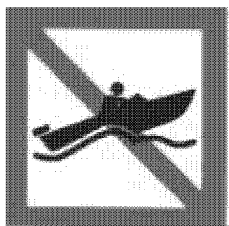
- A.16** Забрана за пловен објект без сопствен погон, освен за едрилици
табла со димензии: 100 x 100 cm.
боја: Основна бела, раб – дијагонала црвена, знак во квадрат црн

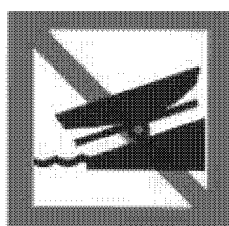
- A.17** Забрана за едрење на даска
табла со димензии: 100 x 100 cm.
боја: основна бела, раб – дијагонала црвена, знак во квадрат црн

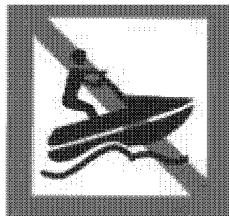
- A.18** Крај на зона за брза пловидба за пловен објект за спорт и рекреација
табла со димензии: 100 x 100 цм.
боја: основна бела, раб – дијагонала црвена, знак во квадрат црн

- A.19** Забрана за спуштање и извлекување пловни објекти
табла со димензии: 100 x 100 цм.
боја: основна бела, раб – дијагонала црвена, знак во квадрат црн

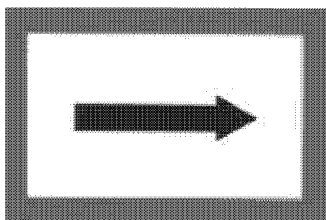

- A. 20** Забрането пловење со скутер
табла со димензии: 100 x 100 цм.
боја: основна бела, раб - дијагонала црвена, знак во квадрат црн

B Знаци за обверска

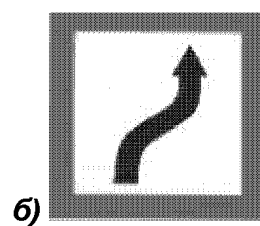
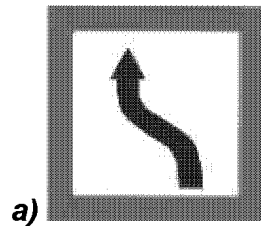
- B.1** Задолжителна насока за пловидба
табла со димензии: 145 x 95 цм.
боја : основна бела, раб црвен стрелка црна

B.2 а) Задолжително скршнување на лева страна на пловен пат
табла со димензии: 100 x 100 цм.

боја: основна бела, раб црвен, стрелка црна

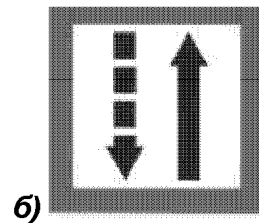
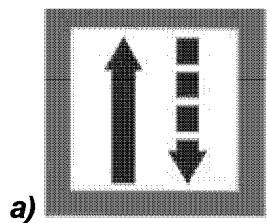
B.2 б) Задолжително скршнување на десна страна на пловен пат

B.3 а) Задолжителна пловидба на лева страна од пловен пат
табла со димензии: 100 x 100 цм.

боја: основна бела, раб црвен, стрелки црни

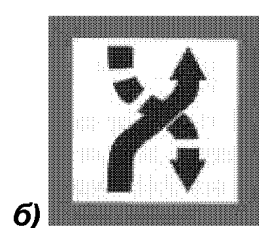
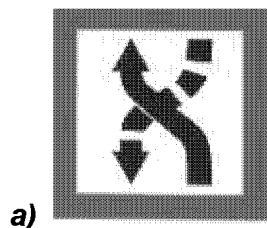
B.3 б) Задолжителна пловидба на десна страна од пловен пат

B.4 а) Задолжително преминување на лева страна од пловен пат
табла со димензии: 100 x 100 цм.

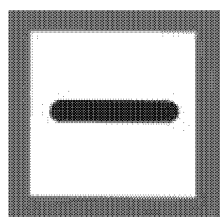
боја: основна бела, раб црвен, стрелки црни

B.4 б) Задолжително преминување на десна страна од пловен пат

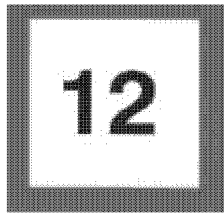

B.5 Задолжително запирање
табла со димензии: 100 x 100 цм.

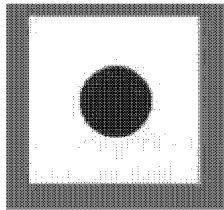
боја: основна бела, раб црвен, знак во квадрат црн

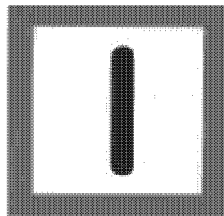
- B.6** Ограничена брзина во км/ч
табла со димензии: 100 x 100 цм.
боја: основна бела, раб црвен, број во квадрат црн

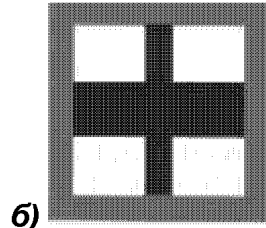
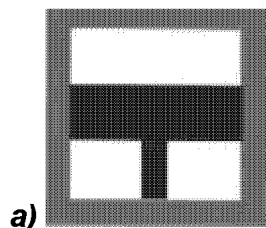
- B.7** Обврска за давање звучен сигнал
табла со димензии: 100 x 100 цм.
боја: основна бела, раб црвен, знак во квадрат црн

- B.8** Обврска за привлекување внимание
табла со димензии: 100 x 100 цм.
боја: основна бела, раб црвен, знак во квадрат црн

- B.9** Обврска за невпловување или непреминување преку главен пловен пат
(ако пловен објект на тој пловен пат треба да менува насока и брзина на
пловење)
табла со димензии: 100 x 100 цм.
боја: основна бела, раб црвен, знак во квадрат црн

- B.10** Обврска за пловни објекти што пловат на главен пловен пат, кога по потреба го менуваат правецот и брзината на пловење и отстапуваат пат на пловни објекти што испловуваат од пристаниште или притока

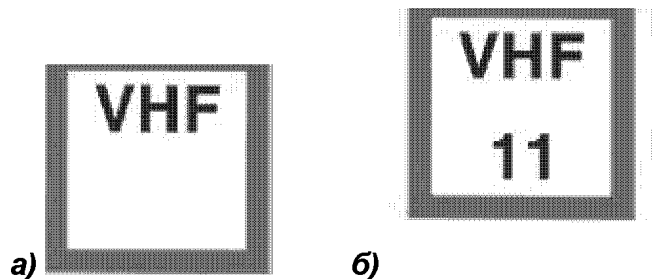

блескаво жолто светло

- B.11 а)** Обврска за користење радио-телефонски уред
табла со димензии: 100 x 100 цм.

боја: основна бела, раб црвен, знак во квадрат црн

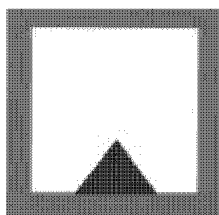
- B.11 б)** Обврска за користење радио-телефонски уред, на означена бранова
должина

C Знаци за ограничување

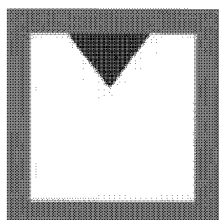
- C.1** Ограничена длабочина на вода
табла со димензии: 100 x 100 цм.

боја: основна бела, раб црвен знак во квадратот црн

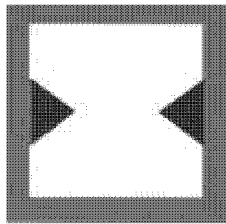

- C.2** Ограничена слободна висина над нивото на водата
табла со димензии: 100 x 100 цм.

боја: основна бела, раб црвен, знак во квадрат црн

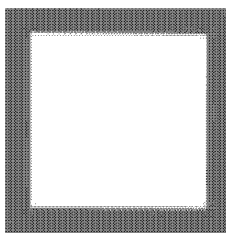

- C.3** Ограничена ширина на пловен пат
табла со димензии: 100 x 100 cm.
боја: основна бела, раб црвен, знак во квадрат црна

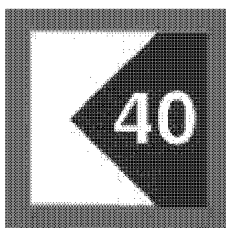

Напомена: На таблата C.1, C.2 и C.3, може да се назначи и број кој во метри ја покажува длабочината, висината и ширината на пловниот пат.

- C.4** Ограничена пловидба (потребно е да се побараат информации)
табла со димензии: 100 x 100 cm.
боја: основна бела, раб, црвен

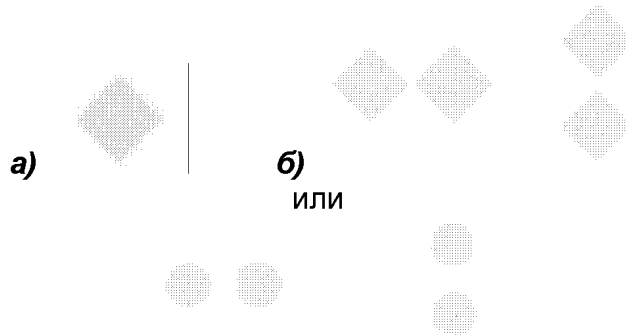
- C.5** Пловниот пат лежи на оддалеченост од лев или десен брег
(оддалеченоста се изразува во метри)
табла со димензии: 100 x 100 cm.
боја: основна бела, раб црвен, знак во квадратот црн, број бел

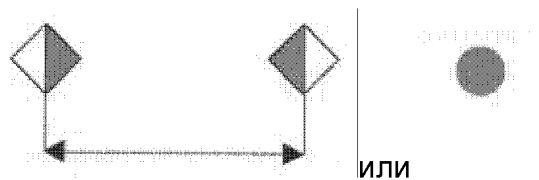
D Знаци за препорака

D.1 а) Препорака за пловидба во обете насоки на пловен пат
димензии на ромб: 100 x 100 цм.
боја на ромб: жолта
светло: жолто

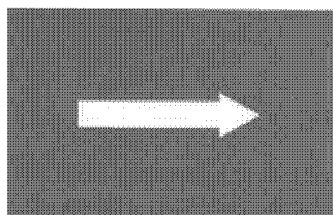
D.2 б) Препорака за пловидба на пловен пат во назначена насока
(не е дозволена пловидба во спротивна насока)

D.2 Препорака за пловидба во обележан простор
(под мост, минување низ брана)
димензии на ромб: 100 x 100 цм.
боја на ромб: внатрешна половина зелена, надворешна половина бела
или
светло: зелено

- D.3** Препорака за пловидба во назначена насока
табла со димензии: 145 x 95 цм.
боја: основна сина, стрелка бела

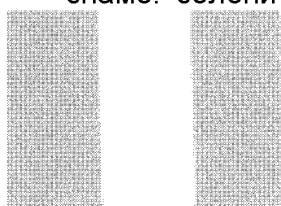
или

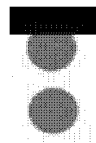
пловидба од постојано
бело кон трепкаво светло

E Знаци за известување

- E.1** Слободен премин (општ знак)
табла со димензии: 120 x 100 цм.
боја: зелена – бела – зелена
светла: зелени,
знаме: зелени

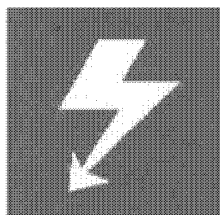
или

или

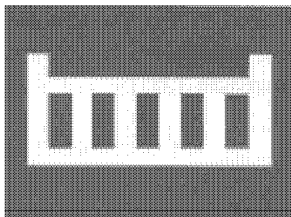
- E.2** Високонапонски кабел над пловен пат
табла со димензии: 100 x 100 цм.
боја: основна сина, знак во квадратот бел

E.3 Брана

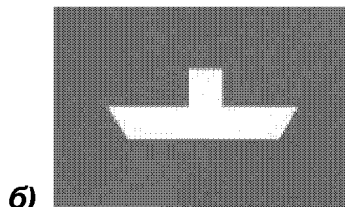
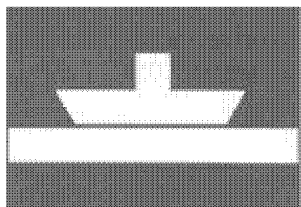
табла со димензии: 120 x 100 цм.

боја: основна сина, знак во квадратот бел

E.4 а) Скела што не плови самостојно

табла со димензии: 120 x 100 цм.

боја: основна сина, знак во квадратот бел

E.4 б) Скела што плови самостојно**E.5 Дозволено стоење, сидрење или приврзување за брег**

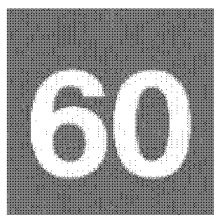
табла со димензии: 100 x 100 цм.

боја: основна сина, буква бела

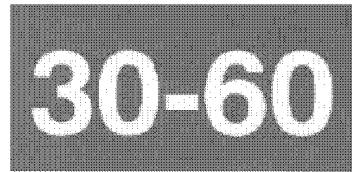
E.5.1 Дозволено стоење на ширина мерено во метри од поставената табла

табла со димензии: 100 x 100 цм.

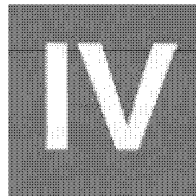
боја: основна сина, број бел

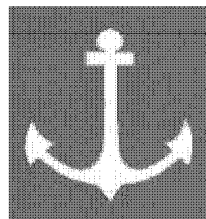
- E.5.2** Дозволено стоење на дел од вода, меѓу две растојанија
табла со димензии: 120 x 100 цм.
боја: основна сина, бројки бели

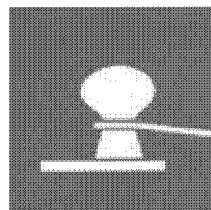
- E.5.3** Максимален број на пловни објекти што може да стојат еден до друг
врзани бок за бок (страна за страна)
табла со димензии: 100 x 100 цм.
боја: основна сина, број бел

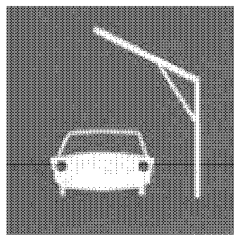
- E.6** Дозволено сидрење, влечење сидра, јажиња и синџири
табла со димензии: 100 x 100 цм.
боја: основна сина, знак во квадратот бел

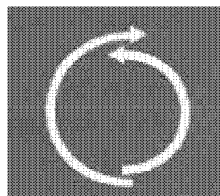
- E.7** Дозволено врзување за брег
табла со димензии: 100 x 100 цм.
боја: основна сина, знак во квадрат бел

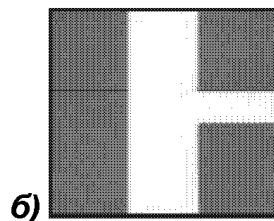
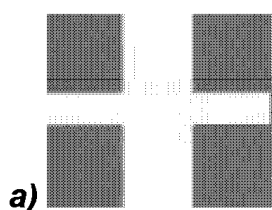
- E.7.1** Место за стоење, резервирано за натоварување и истоварување (времетраењето може да биде назначено на информативна табла) табла со димензии: 100 x 100 цм.
боја: основна сина, знак во квадратот бел

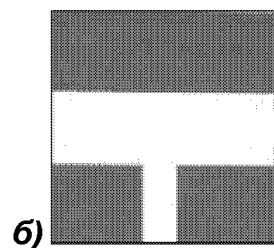
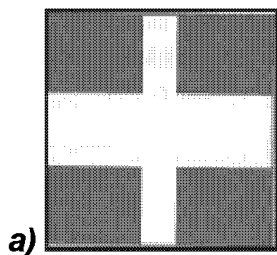
- E.8** Место за свртување табла со димензии: 100 x 100 цм.
боја: основна сина, знак во квадратот бел

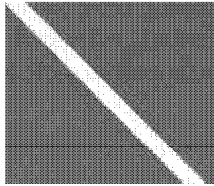
- E.9** Пловниот пат кон кој се приоѓа се смета за спореден табла со димензии: 100 x 100
боја: основна сина, знак во квадратот бел

- E.10** Пловниот пат кон кој се приоѓа се смета за главен табла со димензии: 100 x 100
боја: основна сина, знак во квадратот бел

- E.11** Престанок на важење на забраната, или обврската, што се однесува на насоката на пловидбата, или престанок на ограничување
табла со димензии: 100 x 100
боја: основна сина, знак во квадратот бел

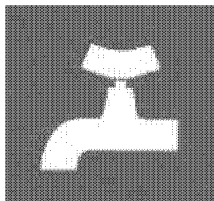
- E.12** Предупредување за минување
(едно или две бели светла)

а) постојано светло (светла) – потешкотии во пловидбата, запирање
ако тоа е пропишано

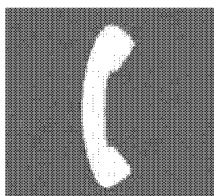
б) трепкаво светло (светла) – пловидбата продолжува

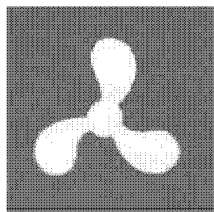
- E.13** Место за снабдување со вода за пиење
табла со димензии: 100 x 100 цм.
боја: основна сина, знак во квадратот бел

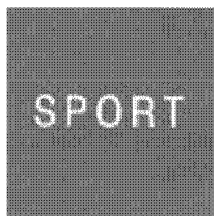
- E.14** Телефон
табла со димензии: 100 x 100
боја: основна сина, знак во квадратот бел

- E.15** Дозволена пловидба за пловен објект со сопствен погон
табла со димензии: 100 x 100 цм.
боја: основна сина, знак во квадрат бел

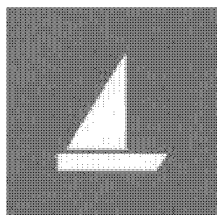
- E.16** Дозволена пловидба за пловен објект наменет за спорт и рекреација
табла со димензии: 100 x 100 цм.
боја: основна сина, знак во квадрат бел

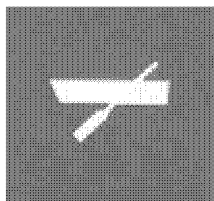
- E.17** Дозволено скијање на вода
табла со димензии: 100 x 100 цм.
боја: основна сина, знак во квадрат бел

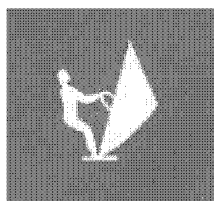
- E.18** Дозволена пловидба за едрилици
табла со димензии: 100 x 100 цм.
боја: основна сина, знак во квадрат бел

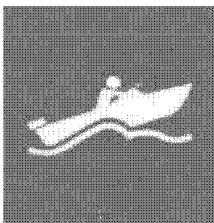
- E.19** Дозволена пловидба за пловен објект кој не е едрилица
и нема сопствен погон
табла со димензии: 100 x 100 цм.
боја: основна сина, знак во квадрат бел

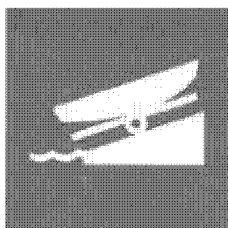
- E.20** Дозволено едрење на даска
табла со димензии: 100 x 100 цм.
боја: основна сина, знак во квадрат бел

- E.21** Дозволена зона за брза пловидба за пловен објект наменет за
спорт и рекреациј
табла со димензии: 100 x 100 цм.
боја: основна сина, знак во квадрат бел

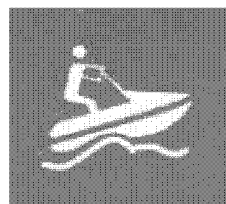
- E.22** Дозволено спуштање и извлекување пловни објекти
табла со димензии: 100 x 100 цм.
боја: основна сина, знак во квадрат бел

- E.23** Мижност за добивање наутички информации, преку радио-телефонска враска (на назначена брзина)
табла со димензии: 100 x 100 цм.
боја: основна сина, знак во квадрат бел

- E.24** Дозволено за скутери
табла со димензии: 100 x 100 цм.
боја: основна сина, знак во квадрат бел

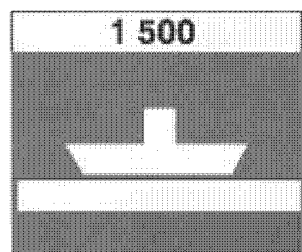
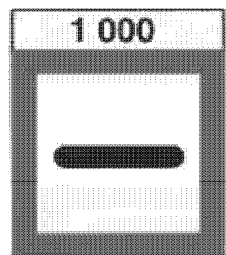
II. Дополнителни знаци

Основните знаци може да се дополнат со:

1. Табла за оддалеченост, од која се применува основниот знак

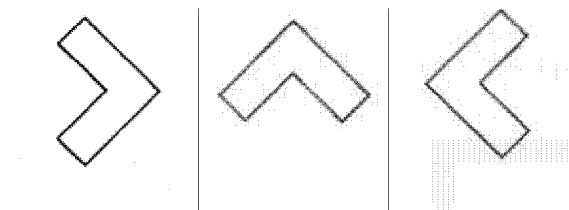
Напомена: Таблата се поставува над основниот знак

Пример:

2. Дополнителни оптички знаци

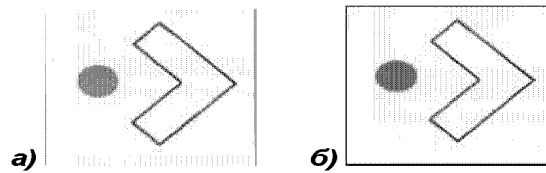
Светлечки бели стрелки, комбинирани со дополнително светло

Пример:

- а) дозволено вповување во базен во насока на стрелката

б) забрането в пловување во базен во насока на стрелката

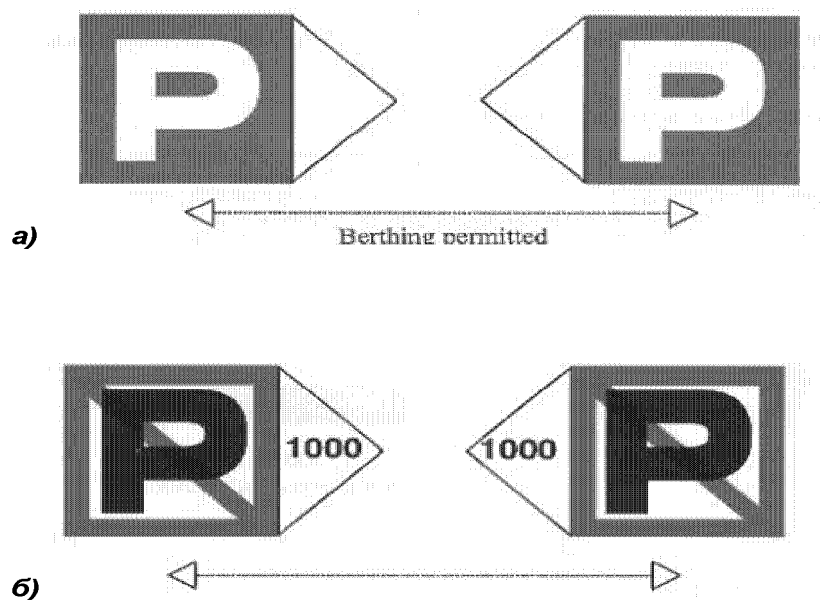
3. Стрелки што покажуваат насока во која се применува основниот знак

Напомена: Стрелката се поставува до или под основниот знак со димензии пропишани за главниот знак (не е задолжително да е бела)

Пример:

а) дозволено стоење, сидрење или приврзување

б) забрането стоење, сидрење или приврзување на оддалеченост од 1.000 м.

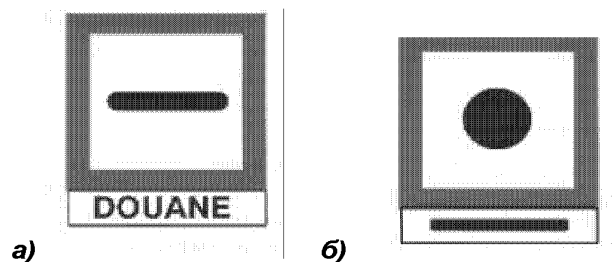
4. Табла за дополнително појаснување или информирање

Напомена: Таблата се поставува под основниот знак, со димензии пропишани за главниот знак

Пример:

а) царина - запирање царинска контрола

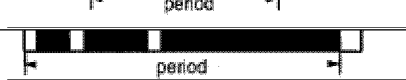
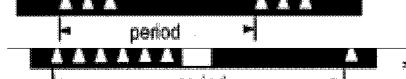
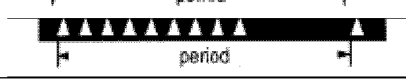
б) задолжително сигнализирање долг звук

Прилог 4**Светла и знаци за обележување пловен пат, канали, езера и широки пловни патишта****I. Светла**

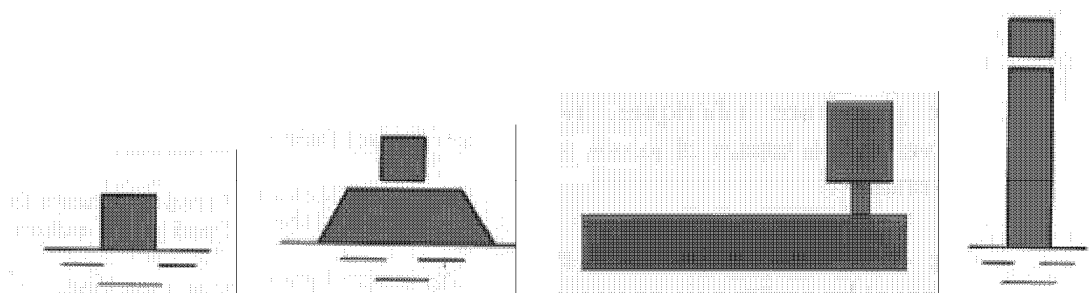
1. *посебно сверло* – светло што се употребува за означување;
2. *постојно светло* – непрекинато светло со постојана јачина и боја;
3. *ритмични светла* - светла со постојана јачина и боја со краткотрајни блесоци што непрекинато се повторуваат во ритмични интервали.

Пример: ритам на светла

3.1		еднократно прекинувано светло
3.2		светло прекинувано со група прекини
3.3		изофазно светло
3.4		светло со еднократни блесоци
3.5		светло со група блесоци
3.6		светло со сложена група блесоци
3.7		континуирано брзо трепкаво светло
3.8		брзо трепкаво светло со група трепкања

II. Обележување граници на пловен пат

A.1 Десна страна на пловен пат

Слика 1

Боја : црвена

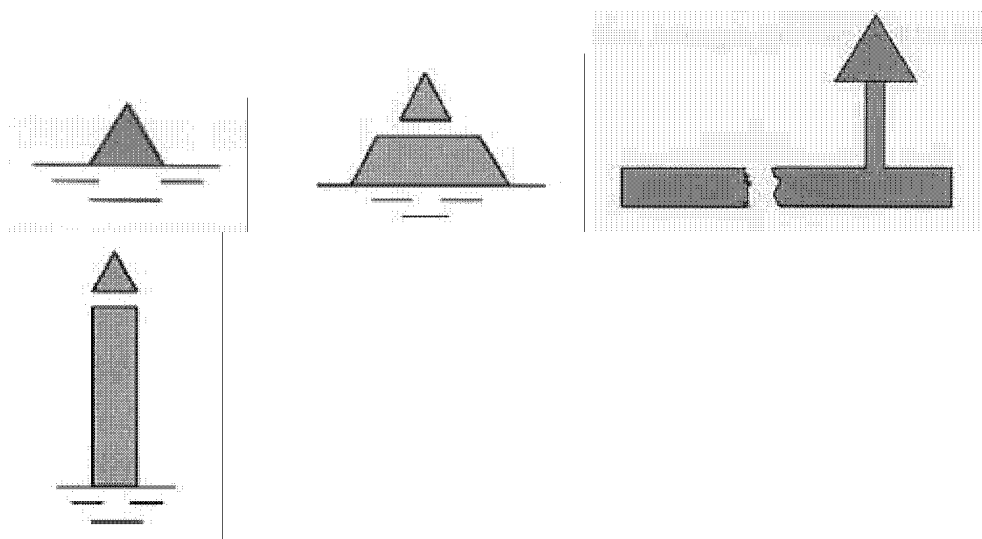
Форма : бова, пливец со цилиндрична форма (ако не се цилиндрични на горниот дел треба да имаат знак со цилиндрична форма, црвена боја) или стап, сите со истакнати светла каде е потребно;

Димензии: бова со минимална висина над вода 120 цм.; знак на пливец или стап со висина од 40 цм; ширина 30 цм.

Светло: црвено, пропишано во глава I точка 3.4 од овој прилог, во траење од 0,7 сек. и затемнување 2,8 сек. (да се истакне доколку е потребно)

Се препорачува со радарски рефлектор.

A.2 Лева страна на пловен пат

Слика 2

Боја : зелена ;

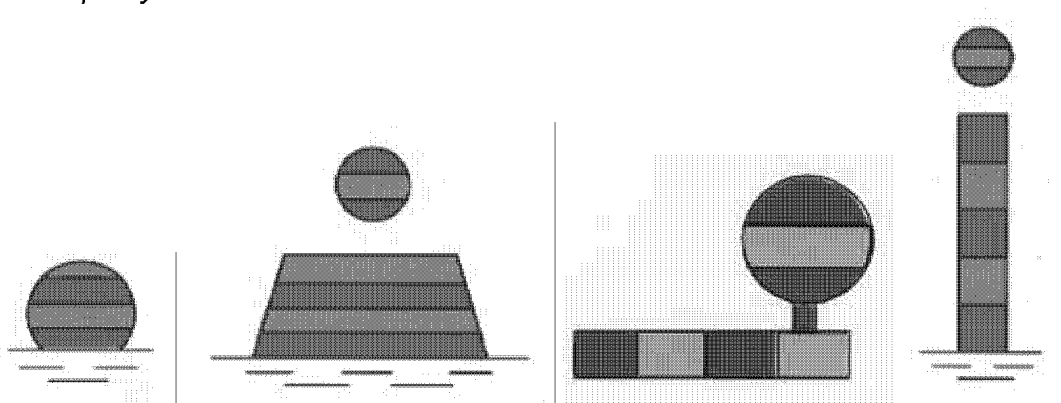
Форма : бова, пливец со конусна форма (ако не се конусни на горниот дел треба да имаат знак со конусна форма со врв завртен кон горе, зелена боја) или стап, сите со истакнати светла каде е потребно;

Димензии: бова со минимална висина над вода 120 цм.; знак на пливец или стап со ширина во основа од 30 цм, агли на основа 60 степени.

Светло: зелено, пропишано во глава I точка 3.4 од овој прилог, во траење од 0,7 сек. и затемнување 2,8 сек. (да се истакне доколку е потребно)

Се препорачува со радарски рефлектор.

A.3 Вкрстување на пловен пат

Слика 3

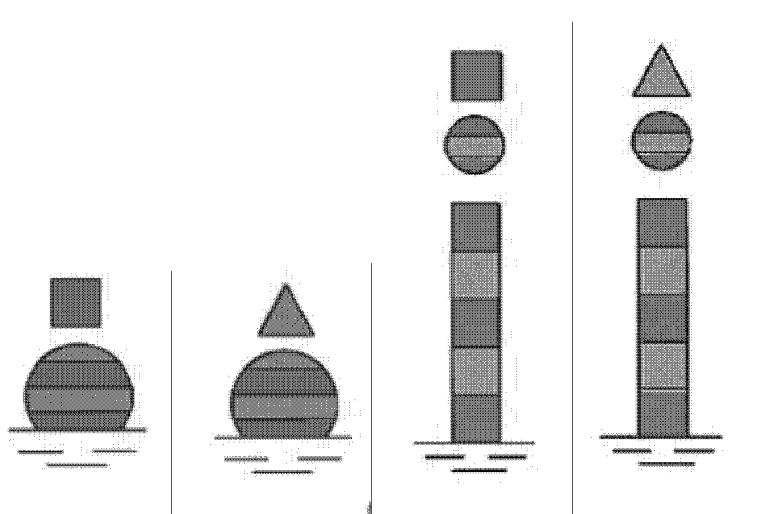
Боја : хоризонтално поставени црвени и зелени линии ;

Форма : бова, пливец со топчеста форма (ако не се топчести на горниот дел треба да имаат знак со топчеста форма, со хоризонтално поставени црвени и зелени линии) или стап, сите со истакнати светла каде е потребно;

Димензии: бова со минимална висина над вода 120 цм. дијаметар 100 цм. ширина на хоризонтални линии 20 цм; знак на пливец или стап со дијаметар 40 цм, ширина на хоризонтални линии 13 цм.

Светло: бело, пропишано во глава I точка 3.3 од овој прилог, во траење од 0,5 сек. и затемнување 0,5 сек. (да се истакне доколку е потребно)

Се препорачува со радарски рефлектор.

Слика 4

Доколку е потребно црвениот цилиндричен знак (А.1), или зелениот конусен знак (А.2), може да се постават над бифуркациониот топчест знак и тогаш означуваат која страна од пловниот пат е слободна за пловење (главен пловен пат). На знакот се истакнува црвено или зелено светло пропишано во глава II точка А.1 и А.2 на овој прилог.

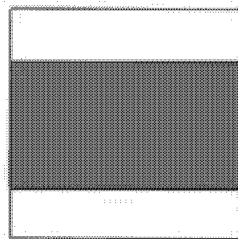
А.4 Доколку на бовата или пливецот од глава II, точка А.1 и А.2 на овој прилог е втисната буквата Р со бела боја, означува место за стоење кон десна или лева страна на пловен пат (пловниот пат граничи со место за стоење). Истакнатото светло е црвено или зелено пропишано во глава I точка 3.3 на овој прилог во траење од 2 сек. и затемнување 2 сек.

III. Знаци поставени на брег за обележување положба на пловен пат

Положба на пловен пат

Со овие знаци се обележува насоката на пловниот пат во однос на брегот. Заедно со знаците поставени на пловниот пат ги обележуваат местата кога тој се приближува кон брег, а едновременно служат и како ориентациони точки

В.1 Пловен пат кој минува покрај десен брег

Слика 5

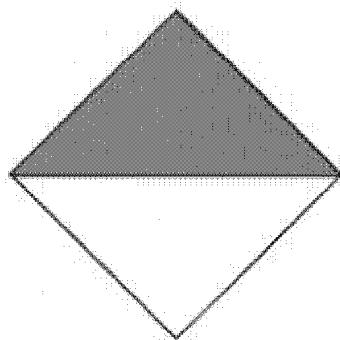
Боја: црвено – бела;

Форма: столб со знак на врвот;

Знак: табла со димензии 100 x 100 цм. со црвена боја, две хоризонтални бели линии поставени на врвот и основата на таблата со ширина од 15 цм.

Светло: црвено, пропишано во глава I точка 3.4 од овој прилог, во траење од 0,7 сек. и затемнување 4,8 сек. (да се истакне доколку е потребно).

В.2 Пловен пат кој минува покрај лев брег

Слика 6

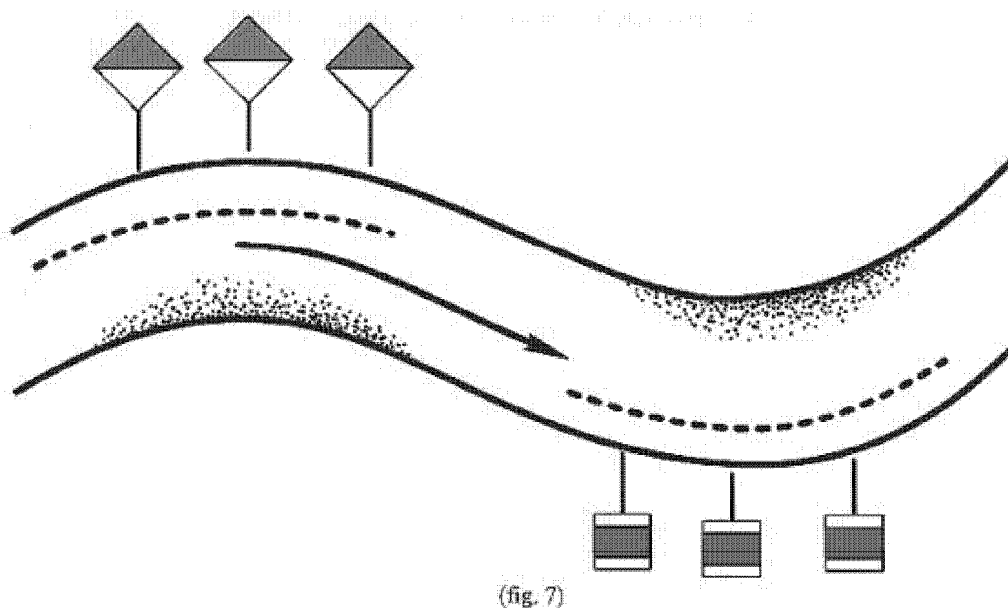
Боја: зелено – бела;

Форма: столб со знак на врвот;

Знак: табла со димензии 100 x 100 цм. поставена како на слика 6 со горна половина зелена, а долна бела;

Светло: зелено, пропишано во глава I точка 3.4 од овој прилог, во траење од 0,7 сек. и затемнување 4,8 сек. (да се истакне доколку е потребно).

Пример: Користење на знаците

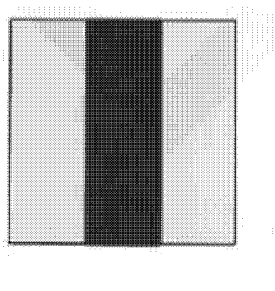

Слика 7

Обележување премин

Со овој знак се обележува на која точка пловниот пат преоѓа од еден на друг брег, едновременно означува и премин.

В.3 Десен брег

Слика 8

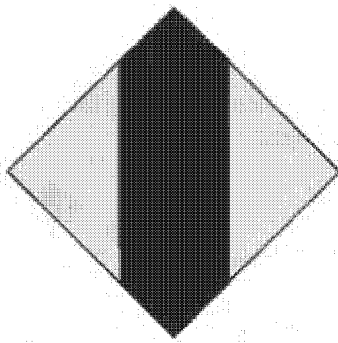
Боја: жолта – црна;

Форма: столб со знак на врвот;

Знак: табла со димензии 100 x 100 цм. со црна верикална линија во средината, ширина 20 цм. и две вертикални жолти линии поставени на левата и десната страна на таблата.

Светло: жолто, пропишано во глава I точка 3.5 од овој прилог, во траење од светло 0,7 сек, затемнување 0,7 сек, светло 0,7 сек и затемнување 2,9 сек.

В. 4 Лев брег

Слика 9

Боја: жолта – црна;

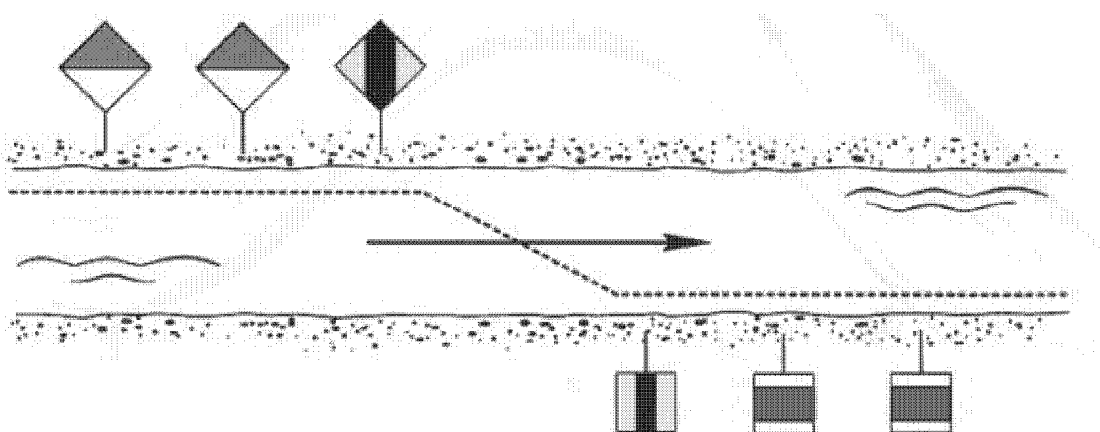
Форма: столб со знак на врвот;

Знак: табла со димензии 100 x 100 цм. поставена како на слика 9 со црна вертикална линија во средината, ширина 20 цм;

Светло: жолто, пропишано во глава I точка 3.4 од овој прилог, во траење од 0,7 сек. и затемнување 2,8 сек. (да се истакне доколку е потребно).

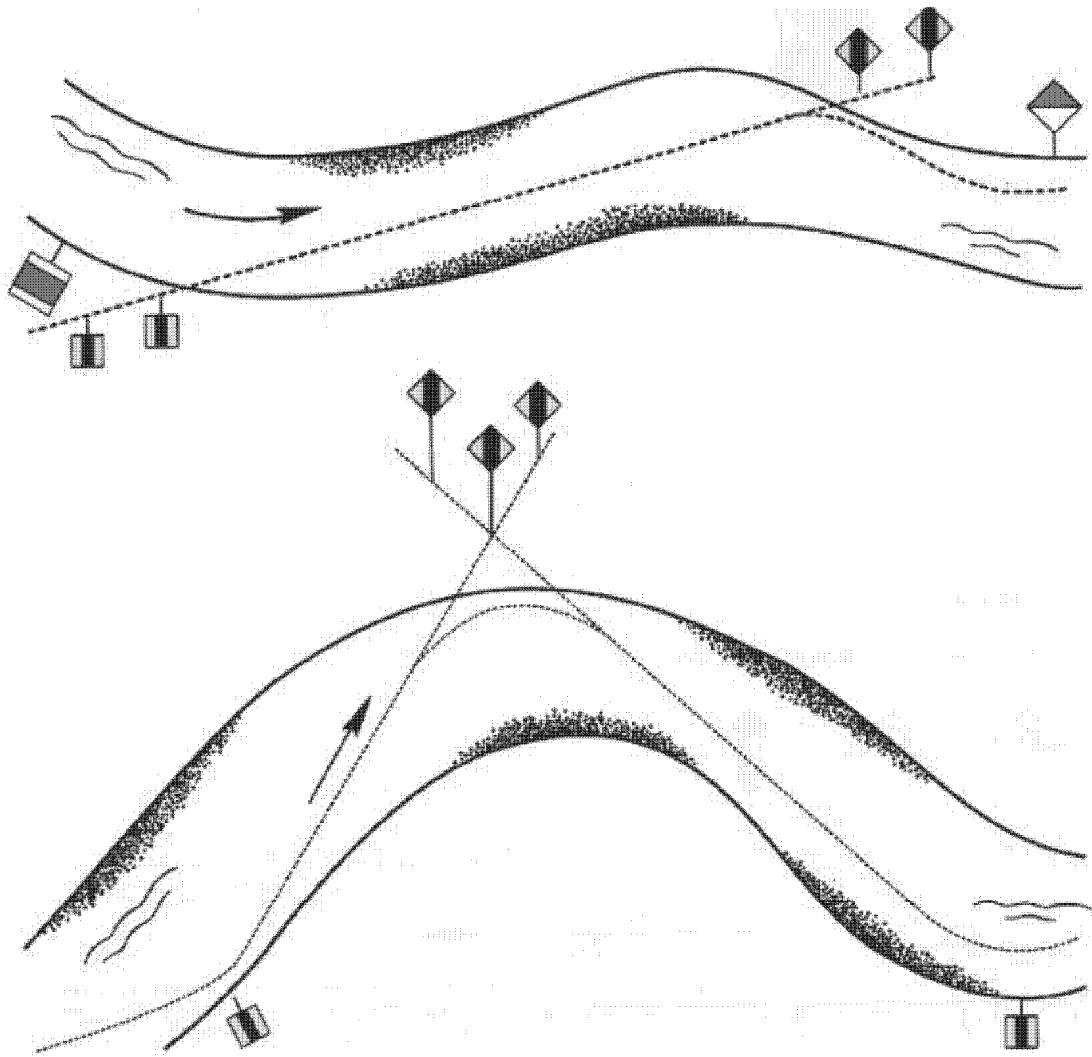
Пример: Користење на знаците :

- едноставно обележување премин

Слика 10

- обележување оска на долг премин

Слика 11

По два знаци со идентична боја и форма како пропишаните во глава III точка В.3 и В.4 на овој прилог, поставени еден пред друг на левиот и десениот брег, за да формираат покриена насока што ја обележува оската на долг премин.

Димензии: табла на предни знаци 80 x 80 цм, во средина вертикална црна линија со ширина 20 цм.

задни знаци како пропишаните во глава III точка В.3 и В.4 на овој прилог.

Светло: (да се истакне доколку е потребно).

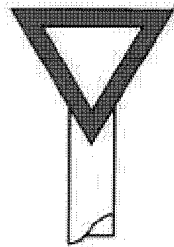
предно жолто во траење од 2,5 сек и затемнување 2,5 сек.

задно постојано жолто светло.

IV. Обележување опасни места и препреки

Крајбрежни знаци

С.1 Десен брег

Слика 12

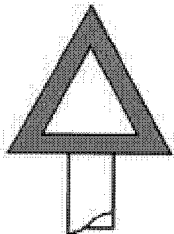
Боја: основна бела, раб црвен со ширина 10 цм.

Форма: рамностран триаголник со димензии на страна 100 цм. Се поставува со врвот завртен кон долу.

Се користи за обележување опасни места на десен брег.

Овој знак е помошен, се користи за обележување градба што го допира речното корито пр. насип, а може да се користи и за обележување испакнати места што се преплавуваат при висок водостој.

С.2 Лев брег

Слика 13

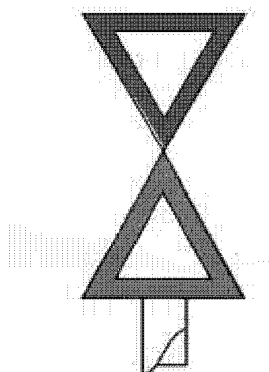
Боја: основна бела, раб зелен со ширина 10 цм.

Форма: рамностран триаголник со димензии на страна 100 цм. Се поставува со врвот завртен кон горе.

Се користи за обележување опасни места на лев брег.

Овој знак е помошен, се користи за обележување градба што го допира речното корито пр. насип, а може да се користи и за обележување испакнати места што се преплавуваат при висок водостој.

С.3 Вкрстување

Слика14

Боја: триаголник горе основна бела, раб црвен со ширина 10 цм; триаголник долу основна бела раб зелен со ширина 10 цм.

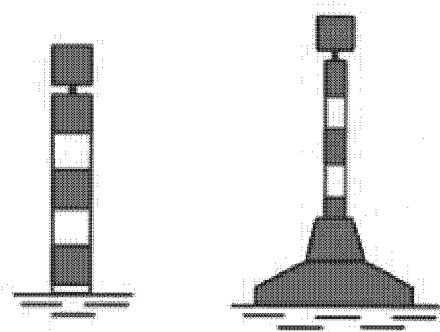
Форма: рамнострани триаголници со димензии на страна 100 цм. Се поставуваат еден над друг со врвови завртени еден кон друг.

Се користи за обележување места на кои се дели речното корито на ракавци и на места на кои пловен канал се влева во притока.

Светло: бело со период во траење од вкупно 5 сек од кои светло 2,5 сек. и затемнување од 2,5 сек. (да се истакне доколку е потребно).

Знаци што се поставуваат на вода

D.1 Десен брег

Слика 15

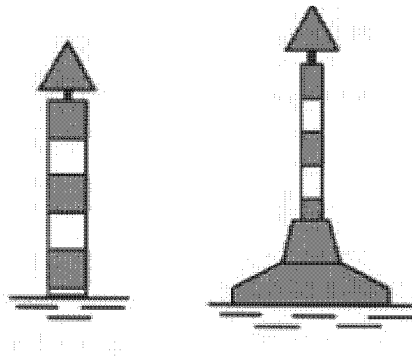
Боја: хоризонтални бели и црвени линии;

Форма: бова со стап или стап со висина најмалку 120 цм. над вода, знак на врвот: црвен цилидер;

Светло: црвено во траење од вкупно 5 сек. од кои светло 2,5 сек. и затемнување од 2,5 сек. (да се истакне доколку е потребно).

Се препорачува со радарски рефлатор.

Се поставува на вода, а обележува места како пропишаните во глава IV точка С.1 на овој прилог.

D.2 Лев брег

Слика 16

Боја: хоризонтални бели и зелени линии;

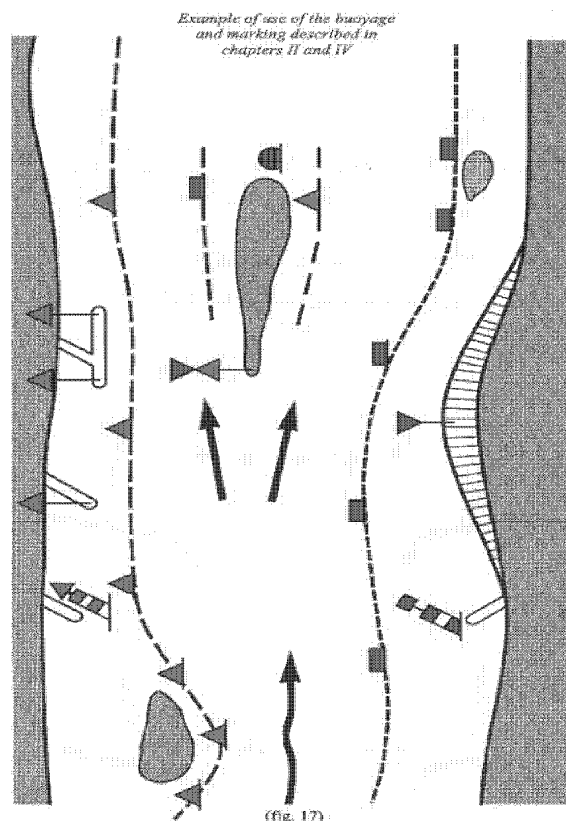
Форма: бова со стап или стап со висина најмалку 120 цм. над вода,
знак на врвот: зелен конус со врвот завртен кон горе;

Светло: зелено во траење од вкупно 5 сек. од кои светло 2,5 сек. и затемнување од 2,5 сек. (да се истакне доколку е потребно).

Се препорачува со радарски рефлатор.

Се поставува на вода, а обележува места како пропишаните во глава IV точка C.2 на овој прилог.

Пример: Користење на знаците опишани во глава II и IV :

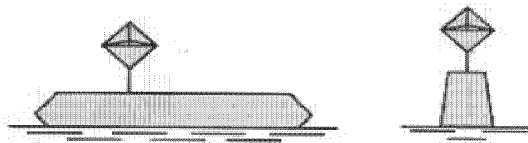

Слика 17

V. Дополнително обележување при пловидба со помош на радар

Обележување столбови на мост (доколку е потребно)

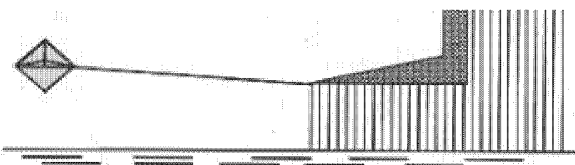
E.1

Слика 18

Жолти бови со радарски рефлектори, поставени спротиводно и низводно покрај столбови на мост.

E.2

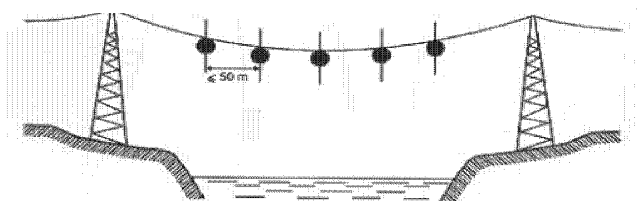

Слика 19

Стап со радарски рефлектор, поставен спротиводно и низводно покрај столбови на мост.

Обележување кабли поставени над пловен пат (доколку е потребно)

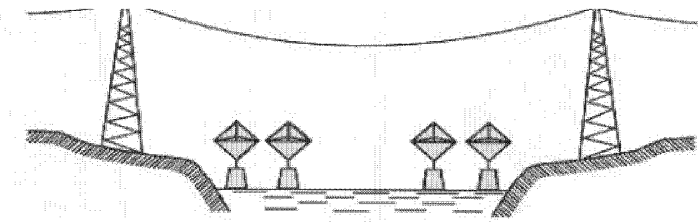
F.1

Слика 20

Радарски рефлектори прицврстени за кабли (на радарот сигнализираат слика од низа точки за распознавање на кабелот).

F.2

Слика 21

Радарски рефлектори поставени на жолти бови, распоредени во парови блиску до секој брег (секој пар на радарот сигнализираат слика од две точки една до друга).

УСТАВЕН СУД НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА 394.

Уставниот суд на Република Македонија, врз основа на членовите 110 и 112 од Уставот на Република Македонија и член 70 од Деловникот на Уставниот суд на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" бр.70/1992), на седницата одржана на 13 февруари 2008 година, донесе

ОДЛУКА

1. СЕ УКИНУВААТ членовите 5, 8, 9 и 10 од Правилникот со тарифа за користење на авторски музички дела бр.526-2-03 донесен од Собранието на Здружение-то за заштита на авторски музички права (ЗАМП) на 12 октомври 2005 година, како и тарифниот број 30 точка 2 од Тарифата за користење авторски музички дела, која е составен дел на наведениот Правилник („Службен весник на Република Македонија“ бр.31/2007).

2. Оваа одлука произведува правно дејство од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

3. Уставниот суд на Република Македонија по повод иницијативата поднесена од Ана Софронијевска од Скопје, со Решение У.бр.74/2007 од 5 декември 2007 година повеќе постапка за оценување на уставноста и законитоста на членовите 5, 8, 9 и 10 од Правилникот означен во точката 1 од оваа одлука, затоа што пред Судот основано се постави прашањето за нивната согласност со Уставот и со законот.

4. Судот на седницата утврди дека оспорениот Правилник со тарифа за користење на авторски музички дела содржи 16 (шеснаесет) члена, а согласно член 1 се утврдува дека со овој Правилник се определуваат условите под кои правно или физичко лице може јавно да соопштува, односно објавува музички дела што ги штити ЗАМП на територијата на Република Македонија во согласност со Законот за авторското право и сродните права и Статутот на ЗАМП.

Во членот 5 од овој Правилник се предвидува дека за јавно изведување, односно објавување на делата што ги штити ЗАМП се наплатува надоместок во висина определена со Тарифата.

Висината на надоместокот може да биде определена и со договор меѓу корисникот и ЗАМП.

Со членот 8 од Правилникот се предвидува дека висината на надоместокот за јавно соопштување, односно објавување се утврдува во процент од приходот што корисникот го остварува при изведувањето, односно објавувањето, во процент од надоместокот на изведувачите или во паушален износ.

Членот 9 од оспорениот Правилник предвидува дека основа за пресметка на надоместокот претставува бруто приходот остварен при јавното изведување, односно објавувањето кога се врши наплатување на влезници или друго наплатување (дотации, спонзорство, реклами, резервации, консумации и сл.).

Надоместокот се утврдува во процент од надоместокот на изведувачите, доколку е тој поголем од приходот од влезници и други наплатувања или кога влезот е слободен.

Ако при изведувањето, односно објавувањето не се врши наплатување на влезници или други наплатувања, или ако изведувачите не примаат надомест, корисникот плаќа минимален надоместок, во паушален износ.

Билетите кои се даваат на спонзорите или донаторите од страна на организаторите на концерти и забави се пресметуваат во бруто приходот за соодветниот концерт или забава. ЗАМП признава до 10% гратис од вкупниот број на билети.

Во членот 10, пак, од Правилникот се предвидува дека надоместокот на паушален износ се изразува во бодови, а вредноста на бодот (1 бод) се изразува во денари.

Вредноста на бодот во тарифниот дел од Правилникот изнесува 4,00 денари.

Вредноста на бодот се усогласува годишно со порастот на цените на мало, според објавените статистички податоци.

Ако порастот на цените на мало е поголем од 10% во однос на почетокот на годината вредноста на бодот може да се усогласи и во текот на годината.

Според оспорениот тарифен број 30 точка 2 за телевизиските програми на национално ниво, авторски надомест плаќаат доколку со договор не е поинаку утврдено, месечно, и тоа:

- во висина од 3% од вкупниот месечен бруто приход и

- 200 бода месечно, спрема траењето на емисиите во неделата.

5. Според член 20 од Уставот, на граѓаните им се гарантира слободата на здружување заради остварување и заштита на нивните политички, економски, социјални, културни и други права и уверување, а според ставот 2 од овој член тие можат слободно да основаат здруженија и политички партии, да пристапуваат кон нив и од нив да истапуваат.

Членот 30 од Уставот го гарантира правото на сопственост, која според ставот 2 на овој член создава права и обврски и треба да служи за добро на поединецот и на заедницата. Според ставот 3 на овој член, никој не можат да му бидат одземени или ограничени сопственоста и правата кои произлегуваат од неа, освен кога се работи за јавен интерес утврден со закон.

Слободата на научното, уметничкото и на другите видови творештва се гарантира во член 47 од Уставот, во кој што истовремено се гарантираат и правата што произлегуваат од било кој вид интелектуално творештво.

За создавање реални основи за остварување на со Устав загарантираната слобода на научното, уметничкото и другите видови творештво, како и на уставната гаранција на правата што произлегуваат од овие видови творештва, Собранието на Република Македонија во 1996 година го донесе Законот за авторското право и сродните права.

Според член 1, предмет на уредување на овој закон е правото на авторите над нивните дела од областа на книжевноста, науката и уметноста (авторско право) и правото на изведувачите, на фонограмските, филмските и сценските продуценти, на радио и телевизиските организации, на издавачите и другите лица утврдени со овој закон, како и на изготвувачите на бази на податоци (сродните права), над нивните изведби и предмети на сродните права, како и остварувањето и заштитата на авторското право и сродните права.

Од аспект на наводите во иницијативата од особено значење е законската дефиниција за авторското дело утврдено во член 3 од Законот, според која авторското дело претставува индивидуална и интелектуална творба од областа на книжевноста, науката, уметноста и од други области на творештвото, независно од видот, начинот и формата на изразување.

Во Главата VI (шеста) од Законот, се содржани одредбите кои го регулираат остварувањето на авторските права, односно во членот 136 од Законот се предвидува дека авторското право се остварува одделно за секое авторско дело (индивидуално остварување) или доколку со овој закон е определено, заедно за повеќе авторски дела од повеќе автори (колективно остварување).

Според член 146 од Законот „Надоместоците за користење на делата првенствено се утврдуваат со договор меѓу здружение за колективно остварување и националниот радиодифузен сервис, како и со договор меѓу здружение за колективно остварување и соодветно здружение на корисниците, односно нивна комора. Под соодветно здружение на корисниците, односно нивна комора во смисла на овој став, се подразбира здружение, односно комора основана согласно со закон која го претставува мнозинството на корисниците од определената дејност, дел од дејност или збир на дејности.

Доколку надоместот не е определен согласно со ставот 1 на овој член, тој се плаќа согласно со правилникот за користење на авторските дела со тарифата за висината на надоместоците на здружението за колективно остварување, на кој согласност дава Министерството за култура.

Договорите од ставот 1 на овој член се склучуваат за определено време, не подолго од четири години.

Ниедна од договорните страни не смее да одбие преговори за договорите во смисла на ставот 1 од овој член. Доколку корисникот или соодветните здруженија на корисниците, односно нивните комори од ставот 2 на овој член одбијат да преговараат, ќе се смета дека по истекот на времетраењето на договорот од ставот 1 на овој член се применува правилникот со тарифата на здружението. Доколку здружението за колективно остварување одбие да преговара со корисникот или соодветните здруженија на корисници, односно нивните комори, претставува основа за одземање на дозволата за колективно остварување.

До склучувањето на договор од ставот 1 на овој член се пресметува и се наплаќа авторски надомест во аконтативен износ, пресметан под услови, начин и висина определена во правилникот со тарифата. Аконтативниот износ од овој став се засметува во маста на средствата за исплата на надоместоци, определена со договорот од ставот 1 на овој член“.

Според член 146-а од Законот здружението за колективно остварување е должно пред утврдувањето на правилникот со тарифата за користење на авторски дела од членот 146 на овој закон, да побара мислење за предлогот на правилникот со тарифата од соодветните здруженија на корисниците, односно нивните комори од членот 146 став 1 на овој закон, националниот радиодифузен сервис и Советот за радиодифузија.

Доколку субјектите од ставот 1 на овој член во рок од 30 дена од денот на приемот на барањето не достават свои мислења и предлози, ќе се смета дека се согласни со предлогот на правилникот со тарифата.

Доколку здружението не ги прифати во целина или делумно мислењата и предлозите на субјектите од ставот 1 на овој член, во рок од 15 дена од денот на приемот на истите, тоа е должно да побара мислење од Комисијата за посредување во авторското право и сродните права од членот 146-б на овој закон во врска со предметот на несогласување. Комисијата за посредување во авторското право и сродните права ќе даде мислење во рок од 30 дена од денот на приемот на барањето. Мислењето на Комисијата за посредување во авторското право и сродните права содржи оценка за тоа дали тарифата на здружението ги опфаќа правата за кое тоа здружение има дозвола, како и тоа дали надоместот во тарифата е определен во согласност со членот 146-б од овој закон. Доколку Комисијата за посредување во авторското право и сродните права не даде мислење во определениот рок се смета дека е согласна со предлог - правилникот со тарифата.

По спроведување на постапката според одредбите од овој член, здружението во рок од три месеца од денот на објавувањето на дозволата, односно привремената дозвола за колективно остварување го доставува правилникот со тарифата до Министерството за култура на согласност. Правилникот со тарифата за која е дадена согласност, здружението за колективно остварување ја објавува во „Службен весник на Република Македонија“.

Недоставувањето на правилникот со тарифата во рокот од ставаот 4 на овој член претставува услов за одземање на дозволата, односно привремената дозвола.

Изменување и дополнување на правилникот со тарифата се врши на ист начин како и за негово донесување.

Според член 146-б од Законот доколку користењето на авторското дело е нужно за вршење на дејноста на корисникот на начин што дејноста на корисникот зависи од користењето на делата, како во случај на радиодифузното користење концертните, танчерските и другите користења висината на надоместот во правилникот со тарифата се определува, по правило, во процент од приходот, односно добивката којашто корисникот ја остварува со користењето на авторското дело.

Доколку со користењето на авторското дело не се остварува приход, односно добивка висината на надоместот во правилникот со тарифата може да се определи во процент од трошоците потребни за користење на делото, како што се: надоместоците или платите на уметниците, трошоците за користење на просторот при користење на делата или други соодветни трошоци.

Со надоместоците што се определуваат во проценти се определува и најнискиот износ на надоместот.

Доколку користењето на авторското дело не е нужно за вршење на дејноста на корисникот, меѓутоа е корисно или пријатно за корисниците на нивните услуги, како во случај на хотелските објекти или другите објекти за сместување, изложбените простори, угостителските објекти, превозните средства и другите јавни објекти, висината на надоместот во правилникот со тарифата се определува во паушален износ и тоа коко за постојаните, така и за повремениите користења на делата.

При определување на висината на паушалниот надомест во правилникот со тарифата, како и во случај на надоместот од ставот 3 на овој член се земаат предвид околностите на користењето, како што се: видовите на користење, подрачјето на користење (бројноста на потенцијалните корисници), категоријата и големината на просторот, траењето и бројот, како и разликата во висината на цените во работењето на корисникот.

Според член 146-в од истиот Закон Владата на Република Македонија, на предлог на министерот за култура, именува Комисија за посредување во авторското право и сродните права (во натамошниот текст: Комисија) што има задача да посредува во преговорите од членот 146 на овој закон, како и да даде мислење од членот 146-а став 3 на овој закон. Комисијата задолжително посредува во преговорите за висината на надоместоците за кабелското реемитирање на авторските дела и предметите на сродните права.

Комисијата ја сочинуваат претседател и четири членови со мандат од четири години. Претседателот и членовите на Комисијата се именуваат од редот на истакнатите независни стручњаци кои со својата работа и познавање на примената на авторското право и сродните права можат да придонесат за остварување на целите за коишто се формира.

Комисијата донесува деловник за работа и начинот на одлучување во случаите определени со овој закон.

Комисијата од ставот 1 на овој член на своја седница може да покани на седницата да присуствуваат по еден овластен претставник од договорните страни и други стручни лица од соодветна област. Претставниците на договорните страни и поканетите стручњаци рамноправно учествуваат во работата на Комисијата, без право на глас.

Предлогот од членот 146-г став 1 на овој закон и мислењето од ставот 1 на овој член, Комисијата го донесува со мнозинство гласови од вкупниот број членови.

Членовите на Комисијата и другите стручњаци од ставот 4 на овој член имаат право на надомест. Висината на надоместот ја определува министерот за култура, а средствата за надоместот го обезбедуваат договорните страни во подеднакви износи.

Според член 146-г од Законот доколку договорните страни од членот 146 став 1 на овој закон не се спогодват во врска со одредбите на договорот и не го склучат истиот, која било од договорните страни може да побара посредување од Комисијата. Комисијата во својство на посредник во преговорите е овластена на договорните страни да им помогне во водењето на преговорите и може по барање на страните да дава предлози за уредување на меѓусебните односи за склучување на договорот од членот 146 на овој закон. Предлозите на договорните страни им се доставуваат лично или преку препорачана пошта.

Предлозите на Комисијата се сметаат за прифатени, доколку ниедна од договорните страни не изрази писмено спротивставување на предлозите во рок од три месеца од приемот на предлозите, а спротивставувањето се доставува до Комисијата лично или со препорачана пошта.

Според член 184-г од овој закон, здруженијата за колективно остварување на авторското право и сродните права се должни во рок од една година од денот на влегувањето во сила на овој закон (24 јануари 2005 година) да ја усогласат својата работа со одредбите од овој закон и во тој рок да ги достават до Министерството за култура општите акти определени со овој закон на согласност донесени на начин и постапка определени со овој закон.

Имено, по донесувањето на Законот за изменување и дополнување на Законот за авторското право и сродните права („Службен весник на Република Македонија“ бр.4/2005) сите здруженија за колективно остварување на авторското право и сродните права имаат обврска да во рок од една година од денот на влегувањето во сила на овој закон (24 јануари 2005 година) да ја усогласат својата работа со одредбите на овој закон и во тој рок да ги достават до Министерството за култура општите акти определени со овој закон на согласност донесени на начин и постапка определени со овој закон.

По однос на наводите во иницијативата истакнати конкретно по однос на членовите 5, 8, 9 и 10 од Правилникот и тарифниот број 30 од Тарифата која е составен дел на овој Правилник, Судот утврди дека според претходно наведените аргументи, истите се основани и овие оспорени членови не се во согласност со членовите 146, 146-а, 146-б, 146-в и 146-г од Законот за авторското право и сродните права.

При споредба на оспорените одредби од Правилникот со посочените одредби од Законот, како основ на донесувањето на оспорениот Правилник е утврдено дека наспроти прецизните одредби за пресметување на висината на надоместокот за користење на авторски музички дела утврден во членовите 146, 146-а, 146-б, 146-в и 146-г од Законот за авторското право и сродните права, оспорените членови 5, 8, 9 и 10 од Правилникот предвидуваат поинаков начин на пресметување на надоместокот.

Имено, кога дејностите и активностите на корисниците зависат од користење авторски дела/предметите на сродните права и од ова користење стекнуваат соод-

ветни приходи, наплатата на авторскиот надоместок се изразува во проценти. Приходите на корисниците не го исклучуваат бруто приходот како основа за пресметување на надоместокот при организирање на концертните активности.

По однос на радиодифузното емитување, а особено радиодифузното телевизиско емитување, определувањето на бруто приход како основа за пресметување на надоместокот е несоодветно, со оглед на тоа при креирањето и емитувањето на РТВ програма се користат и други видови авторски дела/предмети на сродни права од немусички карактер, а музичките дела, како такви, се вградени во нив. Приходите што овие корисници ги стекнуваат од своето работење се од разни основи, а не само од користењето на музиката. Затоа и определување на процент од бруто приходи, односно од сите видови приходи што ги стекнуваат овие корисници, не соодветствува на нормативната рамка, определена во членот 169 од Законот.

Во врска со Тарифниот број 30 од Правилникот неправилно и несоодветно се определува и надоместок во вид на паушал, кој што, пак е определен во ставовите 4 и 5 од членот 169 од Законот. Имено, паушалното определување на основа за пресметка на надоместок не се однесува во случаите за радиодифузно емитување на авторските дела/предметите на сродните права.

Целта на регулирањето на односите од оваа сфера е во различни/сите фази да се афирмира транспарентноста, соработката и деловната меѓузависност на обата видови субјекти - носителите на авторското право и сродните права и корисниците на овие права.

Со оглед на тоа што оспорените одредби на членовите 5, 8, 9 и 10, како и тарифниот број 30 точка 2 од Тарифата која е составен дел на оспорениот Правилник, висината на надоместокот да ја утврдуваат и во процентуален износ од вкупниот месечен бруто приход и во паушален износ, Судот утврди дека тие не се во согласност со одредбите од Законот за авторското право и сродните права.

6. Врз основа на изнесеното, Судот одлучи како во точката 1 од оваа одлука.

7. Оваа одлука Судот ја донесе во состав од претседателот на Судот д-р Трендафил Ивановски и судиите Лилјана Ингилизова-Ристова, Вера Маркова, Бранко Наумоски и д-р Зоран Сулејманов.

У.бр.74/2007

13 февруари 2008 година на Уставниот суд на Република Скопје

Претседател
д-р Трендафил Ивановски, с.р.

395.

Уставниот суд на Република Македонија, врз основа на членовите 110 и 112 од Уставот на Република Македонија и член 71 од Деловникот на Уставниот суд на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" бр.70/1992), на седницата одржана на 13 февруари 2008 година, донесе

ОДЛУКА

1. СЕ УКИНУВА член 2 став 2 од Законот за управните спорови („Службен весник на Република Македонија“ бр.62/2006).

2. Оваа одлука произведува правно дејство од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

3. Уставниот суд на Република Македонија по повод поднесена иницијатива на Стамен Филипов од Скопје со Решение У.бр.75/2007 од 28 ноември 2007 година поведе постапка за оценување уставноста на член 2 став 2 од Законот означен во точката 1 од оваа одлука, затоа што пред Судот основано се постави прашањето за неговата согласност со Уставот.

4. Судот на седницата утврди дека според оспорениот член 2 став 2 од Законот за управните спорови, во управен спор судот одлучува за законитоста на актите на државните органи, Владата и на носителите на јавни овластувања, донесен во форма на пропис ако тие ги уредуваат поединечните односи.

5. Согласно член 8 став 1 алинеја 3 од Уставот, владеењето на правото е една од темелните вредности на уставниот поредок на Република Македонија.

Според член 50 став 2 од Уставот се гарантира судска заштита на законитоста на поединечните акти на државната управа и другите институции што вршат јавни овластувања.

Во членот 50 од Уставот е предвидено дека во Република Македонија законите мораат да бидат во согласност со Уставот, а сите други прописи со Уставот и со закон.

Секој е должен да ги почитува Уставот и законите.

Со Глава IV „Уставен суд на Република Македонија“ односно во членовите 108-113 од Уставот на Република Македонија се уредени сите релевантни прашања за местото, улогата и надлежноста на Уставниот суд. Овој орган на Републиката кој ја штити уставноста и законитоста, има уставно утврдени ингеренции, така што неговата надлежност не може да биде предмет на законско уредување.

Со Законот за управните спорови се утврдува дека заради обезбедување судска заштита на правата и правните интереси на физичките и правните лица и заради обезбедување на законитоста, Управниот суд во управните спорови одлучува за законитоста на актите на органите на државната управа, Владата, други државни органи, општините и градот Скопје, организации утврдени со закон и на правни и други лица во вршење на јавни овластувања (носители на јавни овластувања), кога решаваат за правата и обврските во поединечните управни работи, како и за актите донесени во прекршочна постапка (член 1).

Со член 2 од наведениот закон, децидно е утврдена надлежноста на Управниот суд. Така, се утврдува дека Управниот суд одлучува за законитоста на поединечните акти донесени во изборната постапка и на поединечните акти за избори, именувања и разрешувања на носители на јавни функции, ако тоа е определено со закон, како и за актите за именување, назначување и разрешување на раководни државни службеници, ако поинаку не е определено со закон (став 1). Понатаму, Управниот суд, во управен спор одлучува за законитоста на актите на државните органи, Владата и на носителите на јавни овластувања, донесени во форма на пропис, ако тие ги уредуваат поединечните односи (став 2). Според став 3 на истиот член, во управен спор судот решава и одлучува за спор што ќе произлезе од спроведувањето и извршувањето на одредбите на концесиските договори, договорите за јавни набавки, кои се од јавен интерес и за секој договор во кој една од страните е државен орган, организација со јавни овластувања, јавно претпријатие, општините и градот Скопје, склучен од јавен интерес или заради вршење јавна служба (управни договори). Во управен спор судот одлучува и против поединечните акти на органите на државната управа, Владата, други државни органи, општините и градот Скопје, организации утврдени со закон и на правни и други лица во вршење на јавни овластувања (носители на јавни овластувања), кога за решавање во втор степен против таквиот акт не е обезбедена друга правна заштита (став 4). Во управен спор судот одлучува и за судир на надлежност меѓу органите на Републиката, општините и градот Скопје, меѓу општините и градот Скопје и по спорови настанати за судир на надлежности меѓу општините и градот Скопје и носителите на јавни овластувања, ако тоа е предвидено со закон, доколку со Уставот или законите не е предвидена поинаква судска заштита (став 5).

Имајќи ги предвид наведените законски одредби, произлегува дека целта на формирањето на Управниот суд, како посебен суд во судскиот систем на Република Македонија, е во насока на подобрување на ефикасноста, ажурноста и економичноста на судската контрола над поединечните управни акти, во однос на тоа дали се донесени во согласност со прописите од соодветната материјална област, како и тоа дали се донесени согласно постапка пропишана со закон, на кој начин се обезбедува заштита на законитоста на поединечните управни акти, а со тоа и заштита на правата и обврските на граѓаните во соодветна постапка.

Оттука, ако целта на законодавецот била со формирањето на Управниот суд да се обезбеди судска заштита на правата и правните интереси на физичките и правните лица заради обезбедување на законитоста на поединечните управни акти, пред Судот се постави прашањето која била целта на законодавецот на Управниот суд да му довери надлежност утврдена во член 2 став 2 од Законот, според која Управниот суд е надлежен да ја цени законитоста на актите донесени во форма на пропис, ако тие уредуваат поединечни односи.

Имено, поаѓајќи од околноста дека со пропис се уредуваат поединечни односи на општ начин, односно се уредуваат правни правила на однесување на определен број субјекти врз основа на кои се решава за конкретни ситуации, односно се решава за права и обврски на физички и правни лица, произлегува дека со оспорената одредба, со која на Управниот суд му се дава надлежност да ја цени законитоста на прописите со кои се уредуваат поединечни односи, се остава простор за навлегување во надлежноста на Уставниот Суд на Република Македонија, утврдена во член 110 од Уставот на Република Македонија. Ова од причина што од содржината на оспорената одредба, произлегува дека Управниот суд ги цени прописите со кои се уредуваат поединечни односи на општ начин, наместо да ги цени само оние акти со кои се решава за конкретни права и обврски.

Оттаму, според Судот Управниот суд не може да биде надлежен за оценување на законитоста на прописите со кои се уредуваат односи, што е надлежност на Уставниот суд на Република Македонија, туку е надлежен да одлучува за правата и обврските на физичките и правните лица повредени со актите на носителите на јавни овластувања во поединечните управни работи.

Со оглед на наведеното, а имајќи ги предвид уставните одредби за надлежноста на Уставниот суд на Република Македонија, во однос на одредбите од Законот за управните спорови со кои е утврдена надлежноста на Управниот суд и посебно содржината на оспорената одредба од член 2 став 2 од Законот, Судот оцени дека оспорената одредба од Законот не е доволно прецизна и јасна и дека остава простор за погрешно толкување на надлежноста на Управниот суд, со што се доведува во прашање начелото на владеење на правото, како темелна вредност на уставниот поредок на Република Македонија, утврдена со член 8 став 1 алинеја 3 од Уставот и позицијата на Уставниот суд на Република Македонија утврдена со член 110 од Уставот.

6. Врз основа на изнесеното, Судот одлучи како во точка 1 од оваа одлука.

7. Оваа одлука Судот ја донесе во состав од претседателот на Судот, д-р Трендафил Ивановски, и судиите: Лилјана Ингилизова-Ристова, Вера Маркова, Бранко Наумоски и д-р Зоран Сулејманов.

У.бр.75/2007

13 февруари 2008 година на Уставниот суд на Република

Скопје

Претседател

Македонија,

д-р Трендафил Ивановски, с.р.

РЕГУЛАТОРНА КОМИСИЈА ЗА ЕНЕРГЕТИКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

396.

Врз основа на член 19, алинеа 6, од Законот за енергетика („Службен весник на РМ“ бр. 63/06 и 36/07) и член 23 од Правилникот за начин и услови за регулирање на цени за топлинска енергија за греење („Службен весник на РМ“ бр. 16/06), Регулаторната комисија за енергетика на Република Македонија, на седницата одржана на 25 февруари 2008 година донесе,

О Д Л У К А

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ОДЛУКАТА ЗА ПРОСЕЧНА ЦЕНА НА ПРОИЗВОДСТВО, ДИСТРИБУЦИЈА И СНАБДУВАЊЕ СО ТОПЛИНСКА ЕНЕРГИЈА ЗА ГРЕЕЊЕ ЗА РЕГУЛИРАН ПЕРИОД НА ТОПЛИФИКАЦИЈА АД-СКОПЈЕ

1. Во Одлуката за просечна цена на производство, дистрибуција и снабдување со топлинска енергија за греење за регулиран период на Топлификација АД-Скопје („Службен весник на РМ“ бр.102/06, 30/07 и 127/07) во точката 4, во алинеата 3, бројот „2,3635“ се заменува со „2,7786“.

2. Се задолжува Топлификација АД-Скопје, согласно просечната цена утврдена во точка 1 од оваа Одлука, по објавувањето на оваа Одлука во „Службен весник на Република Македонија“ до Регулаторната комисија за енергетика на Република Македонија, да достави заради одобрување и објавување во „Службен весник на Република Македонија“ Предлог Ценовник - тарифа за периодот од 1 јануари до 31 декември 2008 година, во кој линеарно треба да бидат зголемени тарифните ставови во просек за 17,56% во однос на тарифните ставови утврдени во Одлуката за одобрување на Ценовник – тарифа на топлинска енергија за греење на Топлификација АД Скопје за период од 1 јануари до 31 декември 2008 година („Службен весник на РМ“ бр.132/07).

3. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе се применува од 1 јануари 2008 година до извршувањето на редовната контрола согласно Правилникот за начин и услови за регулирање на цени за топлинска енергија за греење или до утврдувањето на просечната цена на производство, дистрибуција и снабдување со топлинска енергија за греење за преостанатиот дел од регулираниот период, врз основа на контролата на финансиското работење на Топлификација АД Скопје за изминатиот дел од регулираниот период, која ќе ја изврши Регулаторната комисија за енергетика на Република Македонија, во согласност со издадените лиценци.

Бр. 02-406/1
25 февруари 2008 година
Скопје

Претседател,
Славе Ивановски, с.р.

397.

Врз основа на член 19, алинеа 6, од Законот за енергетика („Службен весник на РМ“ бр. 63/06 и 36/07) и член 23 од Правилникот за начин и услови за регулирање на цени за топлинска енергија за греење („Службен весник на РМ“ бр. 16/06), Регулаторната комисија за енергетика на Република Македонија, на седницата одржана на 25 февруари 2008 година донесе

О Д Л У К А

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ОДЛУКАТА ЗА ПРОСЕЧНА ЦЕНА НА ПРОИЗВОДСТВО, ДИСТРИБУЦИЈА И СНАБДУВАЊЕ СО ТОПЛИНСКА ЕНЕРГИЈА ЗА ГРЕЕЊЕ ЗА РЕГУЛИРАН ПЕРИОД НА СКОПЈЕ СЕВЕР АД - СКОПЈЕ

1. Во Одлуката за просечна цена на производство, дистрибуција и снабдување со топлинска енергија за греење за регулиран период на Скопје Север АД-Скопје („Службен весник на РМ“ бр.102/06, 30/07 и 127/07) во точката 1, во алинеата 3, бројот „2,6461“ се заменува со „2,8820“.

2. Се задолжува Скопје Север АД-Скопје, согласно просечната цена утврдена во точка 1 од оваа Одлука, по објавувањето на оваа Одлука во „Службен Весник на Република Македонија“ до Регулаторната комисија за енергетика на Република Македонија, да достави заради одобрување и објавување во „Службен весник на Република Македонија“ Предлог Ценовник - тарифа за периодот од 1 јануари до 31 декември 2008 година, во кој линеарно треба да бидат зголемени тарифните ставови во просек за 8,92 % во однос на тарифните ставови утврдени во Одлуката за одобрување на Ценовник – тарифа за испорака на топлинска енергија за греење на тарифните потрошувачи на Скопје Север АД-Скопје, за период од 1 октомври до 31 декември 2007 година („Службен весник на РМ“ бр.135/07).

3. Оваа Одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе се применува од 1 јануари 2008 година до извршувањето на редовната контрола согласно Правилникот за начин и услови за регулирање на цени за топлинска енергија за греење или до утврдувањето на просечната цена на производство, дистрибуција и снабдување со топлинска енергија за греење за преостанатиот дел од регулираниот период, врз основа на контролата на финансиското работење на Скопје Север АД-Скопје за изминатиот дел од регулираниот период, која ќе ја изврши Регулаторната комисија за енергетика на Република Македонија.

Бр. 02-409/1
25 февруари 2008 година
Скопје

Претседател,
Славе Ивановски, с.р.

www.slvesnik.com.mk
contact@slvesnik.com.mk

Издавач: ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, ц.о.-Скопје
бул. "Партизански одреди" бр. 29. Поштенски факс 51.
Директор и одговорен уредник - Тони Трајанов.
Телефони: +389-2-3298-860, 3290-471, 3290-449.
Телефакс: +389-2-3112-267.

Претплатата за 2008 година изнесува 9.200,00 денари.
„Службен весник на Република Македонија“ излегува по потреба.
Рок за рекламации 15 дена.
Жиро-сметка: 300000000188798.
Депонент на Комерцијална банка, АД - Скопје.
Печат: ГРАФИЧКИ ЦЕНТАР ДООЕЛ, Скопје.

ISSN 0354-1622

